

POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

N:o 2
Kesäkuu
2016

s.30

Tarvikkeet: kolme riukua, viiksilankaa, puolenkymmentä klapia ja puoli litraa vettä pullossa. Tehtävä: saada vesi kiehuaan omassa pakissa mahdollisimman lyhyessä ajassa, suoritustapa vapaa. Pisteytys käytetyn ajan mukaan. Silminnäkijä vaikutui suoritusten nopeudesta! Kuva Jouko Liikanen.

s.12

Storartat (suurenmoista), totesi tällä Suomen vanhin sotaveteraani Harry Holtti, 107 vuotta, vastaanottaessaan kunniamerkin Kansallisen veteraanipäivän juhlassa Vaasan Kaupungintalossa. Kuva Raimo Latvala.

s.28

Kaveria ei jätetä, ei silloin ennen, eikä nytkään. Auttamistilanne suojataan ja tarvittaessa kutsutaan toinen taistelija apuun haavoittuneen saamiseksi turvaan. Kuva: Jouko Liikanen.

Eversti Bo Stennabb piti esitelmän Vaasan Veteraanimuseolla.

Suomen ja Ruotsin yhteispuolustuksella selkeitä etuja

Ruotsin suurlähetystössä toimiva puolustusasiamies eversti Bo Stennabb vieraili toukokuun puolessa välissä Pohjanmaalla kolmen päivän ajan.

Vierailunsa aikana hän esiintyi Kristiinankaupungissa ja Vaasassa, pitäen luentoja lukioissa, rotarykokouksissa ja maanpuolustusiltoissa.

Lisäksi hän tapasi sotimme veteraaneja Selkämeren Sairaskodissa. Vaasassa tilaisuus järjestettiin Sotaveteraanimuseossa.

Vaasan Veteraanimuseolla hän selvensi Itämeren tärkeää merkitystä kaikille sen reuna-alueille, joista kahdeksan on EU jäsenvaltioita ja niissä yhteensä 100 miljoonaa asukasta. Vuosittain sen alueella liikkuu 10.000 eri tyyppistä alusta, joka merkitsee noin 15% maailman merikuljetuksista ja mm. 85% Suomen tuonnista.

2000-luvun alkupuolella Ruotsi koki Venäjän yhteistyökumppanina, joka tilanne vuonna 2015 muuttui täydellisesti. Tänä päivänä Venäjä on toimillaan näyttänyt asemahtiaan ja mahdollisuutta käyttää asevoimia päämääriensä varmistamiseksi. Tämän muutokseen myötä myös Ruotsi on muuttanut strategiaansa ja selkeästi lähtenyt kehittämään omaa puolustustaan.

Tähän liittyen mm. Gotlantiin on sijoitettu

Kiitokseksi mielenkiintoisesta esitelmästä ja Sotaveteraanimuseoon tutustumisesta sai puolustusasiamies ev. Stennabb vastaanottaa Sextiettän-historiikin (Nils-Erik Nykvist), jonka luovutti Pohjanmaan Maanpuolustuskillan puheenjohtaja Ilkka Virtanen.

maajoukkoja takaamaan ja varmistamaan alueen turvallisuutta. Puolustusstrategiaan sisältyy myös selkeä muutos laajempaan yhteistyöhön muiden kanssa. Esm. logistiikkaa ja sen yhteensopivuus tarjoaisivat selkeitä säästöjä hankinnoissa. Myös lisääntyvällä

tilannekuvaseurannalla ja tietojen vaihdolla on tärkeä osuus. Suomen mahdollista Nato-jäsenyyttä ev. Stennabb ei halunnut tarkemmin arvioida. Suomen hävittäjä-hankinta on asia, jota hän ei myöskään kommentoinut, toki pitäen Jas Gripeniä hyvänä vaihtoehtona. Eversti

Bo Stennabbin tehtävä puolustusasiamiehenä päättyy tulevan heinäkuun lopulla. Tilaisuuden järjestämisestä vastasi Vaasan Kiltapiiri jäsenkiltoineen yhdessä Vaasan Sotaveteraanimuseon kanssa.

rl.

Prikaatikenraali Mauri Koskela UNDOF-operaation apulaiskomentajaksi

YK on valinnut prikaatikenraali Mauri Koskelan UNDOF-operaation (United Nations Disengagement Observer Force) apulaiskomentajaksi. Tehtävä on vuoden mittainen. Prikaatikenraali Koskelan on tarkoitus aloittaa tehtävässä kesäkuussa 2016.

Prikaatikenraali Mauri Tapani Koskela (s.1960) on aikaisemmin toiminut useassa kansainvälisessä tehtävässä mm. esikuntapäällikkönä YK:n UNMIL-operaatioissa Liberiassa, osastopäällikkönä Suomen osastossa Afganistanissa, operaatiopäällikkönä YK:n UNPREDEP-operaatioissa Makedoniassa, pataljoonapäällikkönä SFOR-operaatioissa ja toimistoupseerina IFOR-operaatioissa Bosniassa.

United Nations Disengagement Observer Force

Prkenr Mauri Koskela.

(UNDOF) on vuonna 1974 perustettu Yhdistyneiden kansakuntien rauhanturvaoperaatio, jonka tarkoituksena on valvoa Syyrian ja Israelin joukkojen välistä aselepoa sekä aseposoimuksen ehtoja Golanilla. Suomi on osallistunut UNDOF-operaatioon vuosina 1979-1993.

Lähde: tiedotus@defmin.fi

Tänä vuonna myönnettiin 213 sotilas-ansiomitalia

Puolustusvoimain komentaja on myöntänyt Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä sotilasansiomitalin 213 henkilölle. Mitali myönnetään Puolustusvoimien palveluksessa oleville tunnustuksen osoituksena erityisestä kunnostautumisesta palveluksessa, erityisestä neuvokkuudesta tai aloitteellisuudesta taikka pelottomasta toiminnasta vaaratilanteissa. Puolustusvoimiin kuulumattomalle henkilölle mitali voidaan myöntää Puolustusvoimien

hyväksi tehdystä erityisen ansiokkaasta työstä.

Sotilasansiomitali myönnetty mm. seuraaville; Kapteeni Juhani Markus Alkio, Kauhava Puheenjohtaja Mikko Halkilahti, Salo Diplomi-insinööri Osmo Joe Jalovaara, Espoo Poliisiyllyjohtaja Seppo Juhani Kolehmainen, Yrittäjä Jari Ilmari Myllymäki, Kokkola Sisäministeri Antti Petteri Orpo, Komentajakapteeni David Mauri Prosi, Porin prikaati Ulkoministeri Timo Juhani Soini.

**Pohjanmaan
Maanpuolustaja**

löytyy myös verkosta:

**www.
kpmaanpuolustajat.fi**

Sankarivainajien muistoa kunnioittaen. Puolustusvoimain havuseppeleen laski aluetoimiston päällikkö evl. Mika Piironen seurassaan majuri Jari Hoppela. Lisäksi seppeleen laskivat Sotainvalidien Veljesliiton ja Vaasan Rinta- ja Sotaveteraanien, Vaasan kaupungin, Vaasan seurakuntayhtymän ja kansalaisjärjestöjen edustajat.

Suomen Marsalkan ratsastajapatsaalle Vaasan kaupungintalon juhla-kerroksen tasanteella laskettiin laakerilehtiseppelle Österbottens Försvargille – Pohjanmaan Maapuolustuskillan toimesta. Laskijoina aluetoimiston päällikkö evl. Mika Piironen ja killan puheenjohtaja Ilkka Virtanen sekä Per-Erik Fant.

Sankarihautoilla käynnin ja juhllaisen lipunnoston jälkeen aluetoimisto tarjosi kahviamiaisen tilaisuuksiin osallistuneille lähes 50 osallistujalle.

Puolustusvoimain lippujuhlapäivää kunnioitettiin ja juhlistettiin Vaasassa

Musiikista huolehti Pohjanmaan Maanpuolustussoittokunta kapellimestarinsa, kapteeni Sami Salmivuoren johdolla. Solistina esiintyi 4.6. yliväpeliäsi ylenetty Leo Lappalainen ja kappaleena Äänisen aallot.

Juhlahetken yhteydessä sotaveteraani Yrjö Savola (92v) muisteli Marskin syntymäpäivän viettoä 4.6.1943 Rukajärvellä. Päivä oli helteinen ja sen viettoon liittyi myös paraatikatselemus ja ylennystilaisuus, jolloin mm. hänet ylennettiin alikersantiksi ja päivärahakin nousi 25 penniä, joka tuntui erityisen hienolta.

Ylennyksiä ja huomionosoituksia

Tasavallan Presidentti Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien suurmestari on päättänyt antaa 4.6.2016 ansioituneille Suomen kansalaisille yhteensä 933 kunniamerkkiä muun muassa seuraaville:

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan komentajamerkki Toivonen, Seppo Risto Juhani, kenraaliluutnantti, Helsinki
Suomen Leijonan I luokan komentajamerkki Ohraaho, Harri Kalevi, kenraalimajuri, Vantaa
Suomen Leijonan komentajamerkki Blomqvist, Vesa Antero, eversti, Espoo, Elomaa, Kimmo Ilari, eversti, Ruotsinpyhtää, Feldt, Mats Mika-

el, eversti, Espoo, Heilanen, Petri Kalevi, kommodori, Espoo, Heinonen, Aarne Veli-Pekka, kommodori, Turku Hirvonen, Jussi-Petri, eversti, Mikkeli, Janhunen, Kari Matti Antero, piiripäällikkö, Kauhava, Kelloniemi, Pertti Juhani, eversti, Helsinki, Lampinen, Olli Tapio, eversti, Nummenkylä, Matilainen, Erkki Tapio, eversti, Imatra, Mustaniemi, Timo Juhani, eversti, Vantaa, Orava, Jukka Antero, eversti, Hämeenlinna Peltomaa, Jouko Johannes, lääkintäeversti, Helsinki, Pietiläinen, Kari Matti Tapani, eversti, Helsinki, Saari, Rami Kalervo, eversti, Hyvinkää, Tolppanen, Jari Heikki, eversti, Helsinki, Tuominen, Manu

Petteri, eversti, Helsinki, Tuominen, Vesa Matti, kommodori, Tuusula, Törner, Kjell Olof Birger, överste, Raseborg, Törrönen, Kaarle Tapani, eversti, Helsinki, Uusikartano, Juha Antero, eversti, Helsinki.

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkki, mm; Kotilehto, Jukka Olavi, everstiluutnantti, Sodankylä, Lehtonen, Yrjö Juhana, komentaja, Vaasa.

Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki, mm; Rautanen, Martti Heikki, majuri, Sodankylä, Tyystjärvi, Pasi Tapani, majuri, Vaasa.

Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki, mm; Kallinen, Markku Antero, kapteeni, Kokkola, Pulkkinen,

Matti Ensio, ylikomisario, Mikkeli.

Suomen Leijonan ritarimerkki, mm; Korhonen, Risto Tapani, kapteeni, Haapajärvi, Liinamaa, Juha Väinö, kapteeni, Kauhava, Stark, Ulf Johan, tekniker-kapteenilöytant, Vasa.

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi, mm; Hietamäki, Veli-Matti, yliluutnantti, Vasa, Soininen, Rami Sakari, yliluutnantti, Seinäjoki, Tuikkala, Ilkka Erkki Sakari, ICT-järjestelmäpäällikkö, Pyhäjoki.

Suomen Leijonan ansioristi, mm; Jestoi, Kaija Maria,

kansliashteeri, Kokkola, Kivimäki, Pentti Johannes, koulunjohtaja, Ilmajoki, Soukka, Kim Ossian, teknikko, Seinäjoki, Tuppurainen, Seppo Leo Tapio, sähköteknikko, Haapajärvi.

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein, mm; Kokkomäki, Reima Samuli, varastomestari, Kokkola, Lahtinen, Kalevi Matias, ylikersantti, Kauhava.

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali, mm; Hyyrönmäki, Pasi Antero, lataamotyöntekijä, Haapajärvi, Kekkonen, Ari-Pekka, yliväpeli, Haapajärvi, Peitso, Timo Tapani, ylimerivartija, Kokkola, Siukola, Seppo Erkki, huoltolatyöntekijä,

Ähtäri, Syvänperä, Jaune Anneli, arkistoshteeri, Ähtäri.

Suomen Valkoisen Ruusun mitali, mm; Aho, Harri Tapio, huoltolatyöntekijä, Ähtäri, Hirvonen, Liisa Hannele, sotilaskotisisar, Kauhava, Huhtakallio, Ilkka Kristian, lataamotyöntekijä, Haapajärvi, Karjalainen, Jarmo Juhani, ylikersantti, Haapajärvi, Pääkkilä, Sulo Kalervo, lataamotyöntekijä, Haapajärvi, Saarela, Heikki Mikael, ylikersantti, Haapajärvi, Virtanen, Teemu Ilmari, ylikersantti, Ähtäri Virtanen, Vähäaho, Antti Veli Matti, lataamotyöntekijä, Haapajärvi.

Lähde:
www.ritarikunnat.fi

RUL kutsui uusia kunniajäseniä vuosipäivänään 17.5.2016

Suomen Reserviupseeriliitto (RUL) on 85-vuotisjuhlavuotensa kunniaksi kutsunut kaksi uutta kunniajäsentä, kenraali Jaakko Valtasen ja erityisopettaja Juhani Puran. Uudet kunniajäseneet julkistettiin 17.5.2016 Katajanokan Kasinolla järjestetyllä juhlaillallisella.

Jaakko Valtanen (s. 1925) osallistui talvisotaan vapaaehtoisena lähettinä ja radiomiehenä sekä jatkosotaan mm. tykistöupseerina. Hänen pitkä ja ansiokas sotilasuransa päättyi puolustusvoimain komentajan tehtävään vuosina 1983–1990. Jaakko Valtasella on lisäksi erittäin suuret ansiot maanpuolustustiedotuksen uranuurtajana. Reserviin siirtyään Jaakko Valtanen on osallistunut aktiivisesti keskusteluun vapaaehtoisen maanpuolustuksen merkityksestä ja kehittämisestä. Hän on Espoo-Kauniainen Reserviupseereiden jäsen. Jaakko Valtanen asuu Espoossa.

Juhani Pura (s. 1940) on erityisopettaja, joka on tehnyt vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä ja erityisesti reserviupseeritoiminnassa poikkeuksellisen ansiokkaan uran niin paikallis-, piiri- kuin liittotasollakin. Juhani Pura on toiminut mm. Valkeakosken Reserviupseereiden ja Etelä-Hämeen Reserviupseeripiirin puheenjohtajana sekä RUL:n liittohallituksen jäsenenä. RUL:n liittovaltuuston puheenjohtajana Juhani Pura oli vuodet 1999–2006. Hän oli myös Maanpuolustuskoulutus ry:n ensimmäinen puheenjohtaja 1993–1996. Hän on kirjoittanut ja toimittanut useita maanpuolustus- ja urheilukirjoja.

Juhani Pura on edelleen aktiivitoimija sekä reserviupseeri- että veteraanitoiminnassa. Valkeakoskella asuva Juhani Pura on sotilasarvoltaan kapteeni reservissä.

Päätapahatuma Haminassa 5.8.

Juhlavuoden päätapahatuma järjestetään Hamina Tattooon yhteydessä Reserviupseerikoululla Haminassa perjantaina 5.8. Lisätietoja

päätapahatumasta löytyy netistä: <http://www.rul.fi/rul85vuotta/>

Juhlavuonna uusitaan Reservin kenttäjohtaja -kirja, jossa painopisteenä on reservin johtajan sotilaalliset perustaidot. Kirjassa korostuu uusi taistelutapa ja sen vaatimukset erityisesti ryhmä-, joukkue- ja komppaniatasen joukoille.

Janne Kosonen
toiminnanjohtaja

Reserviupseeriliiton uusimmat kunniajäseneet, kenraali Jaakko Valtanen (oik.) ja Juhani Pura. Kuva: Saku Liehu.

Vanhan reserviupseeripiirin kokous ennen yhteisen piirin kokousta

K-P Maanpuolustajien piirin kevätkokous 19.4. Pietarsaareissa

Vanhan reserviläispiirin kokous ennen yhteisen piirin kokousta.

Pohjanmaan aluetoimisto järjesti 3.6. Vaasan Sotilaskodissa ylen-
tämisen- ja palkitsemistilaisuuden,

johon oli kutsuttu reservissä ylen-
nyksen saaneita reserviupseereita ja alipuseereita. Tilaisuudessa

myös maanpuolustusjärjestöt
luovuttivat jäsenistölleen myön-
nettyjä huomionosoituksia.

Pohjanmaan Maanpuolustuskillan puheenjohtaja Ilkka Virtanen onnittelee toimitusjohtaja Kaj Sandströmiä Tasavallan presidentin 4.6. myöntämään Suomen Valkoisen Ruusun ansioristiin liittyen.

Vänr Tomi Kurikkala sai K-P piirin ansioristin ja kers Eero Muthonen sai K-P piirin kultaisen ansiomitalin.

Ylennyksiä ja huomionsoituksia

Tasavallan presidentti on ylentänyt Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä 4. kesäkuuta 2016 yhteensä 744 reservin upseeria ja erikoisupseeria. Eversitluutnantiksi yksi, majuriksi 26, komentajakapteeniksi yksi, lääkintäkapteeniksi yksi, lääkintämajuriksi kaksi, kapteeniksi 113, kapteeniluutnantiksi yhdeksän, lääkintäyliluutnantiksi kolme, teknikkokapteeniksi yksi, yliluutnantiksi 191, merivoimien yliluutnantiksi 21, lääkintäyliluutnantiksi kolme, teknikkoyliluutnantiksi yksi, luutnantiksi 335, merivoimien luutnantiksi 29 ja lääkintäluutnantiksi kahdeksan henkilöä.

Mm. seuraavat henkilöt:

Eversitluutnantiksi: Saaristo Esa Arvid Karijoki

Majuriksi: Ahonen Hannu Johannes Mikkeli, Anttila Mika Untamo Tampere, Filpus Kari Juhani Kemi, Hyttinen Jyrki Olavi Inari, Jokinen Sampo Kalevi Vantaa, Juujärvi Johan Henrik Antero Rovaniemi, Kokkala Antti Juhani Lappeenranta, Kukkonen Anssi Mikael Espoo, Lehto Jyrki Petteri Vantaa, Lepikö Pekka Juhani Valkeakoski, Maunula Olli-Pekka Oulu, Merioja Martti Ville Juhani Espoo, Merjomaa Tero Veijo Espoo, Ojala Juha-Pekka Nurmi-järvi, Poranen Juha Eerikki Kajaani, Rautio Jukka Tapio Sodankylä, Riikonen Matti Tapani Helsinki, Ryyänen Juha Matti Oulu, Soittila Paavo Tapani Hämeenlinna, Suurnäkki Raine Juhani Hamina, Toivanen Anu Immo Kouvola, Tuominen Pasi Olavi Helsinki, Vanhatapio Jari Pekka Rovaniemi, Väikkä Petri Tapio Porvoo, Yrjölä Jukka Petri Akaa.

Komentajakapteeniksi: Merinen Anssi Kalervo Lieto.

Lääkintämajuriksi: Huu-monen Jukka Antero Jyväskylä, Niemi Antti-Sakari

Kontiolahti.

Kapteeniksi: mm.

Hägglom Timo Johan Mustasaari, Kuntola Sami Kristian Kurikka, Niemi Olli Seppo Lasse Vöyri.

Lääkintäkapteeniksi: mm. Rahkonen Marko Pekka Juhani Kalajoki.

Yliluutnantiksi: mm. Alakotila Sami Matti Johannes Kokkola, Kattelus Ari Jukka Vaasa, Korkeamäki Kimmo Kristian Kokkola, Valkama Pekka Tapani Seinäjoki.

Yliluutnantiksi (Merivoimat): mm. Punkari Janne Johannes Seinäjoki.

Luutnantiksi: mm. Aro Anssi Kustaa Kauhava, Hakola Ville Yrjö Tapani Seinäjoki, Hannonen Juha Pekka Alajärvi, Isohanni Jari Antero Kokkola, Kangas Jaakko Urho Johannes Lapua, Kuorikoski Juho-Kustaa Juhani Vaasa, Isatvanen Visa Petteri Seinäjoki, Lintala Jaakko Juhani Vaasa, Luodeslampi Juhani Erkki Antero Ähtäri, Mäki Jukka Tapani Alavus, Mäkyinen Hannu Antero Seinäjoki, Mänttä Jarmo Mikael Ähtäri, Nurminen Janne Juhani Ilmajoki, Ojanen Jussi Pekka Mustasaari, Peltola Jari Tapani Ähtäri, Sillanpää Marko Tapani Vaasa, Telimaa Petri Tapani Kokkola, Urpi Perttu Juhani Seinäjoki, Vanhatalo Osmo Juhani Antero Haapavesi.

Luutnantiksi (Merivoimat): mm. Kluavu Kari Ville Kokkola.

Pohjanmaan Alueuimiston päällikkö on 4.6.2016 ylentänyt reservissä;

Sotilasmestari: Möttönen Juha Olavi Kokkola, **Ylivääpeli:** Anttila Tommi Matti Kaustinen, Honkakoski Hannu Matias Vaasa, Lappalainen Leo Tapani Erik Kauhajoki, Liinamaa Jaakko Antero Kurikka.

Vääpeli: Arola Pasi Pertti Seinäjoki, Hakala Eero Mus-

tasaari, Hanses Bo-Erik Vaasa, Haukurauma Toni Henrik Kokkola Isosaari Jouko Tapani Toholampi, Luukkonen Henri Vesa Taneli Kokkola, Myllymäki Panu Maari Matias Seinäjoki, Piirto Tomi Vesa Kristian Kurikka, Pohjoispää Janne Antero Vimpe-li, Ratavaara Antti Johannes Kurikka, Risku-Rajala Tapio Armas Kurikka, Ristaniemi Hannu Olavi Kauhava, Salme Jukka Pekka Seinäjoki.

Ylikersantiksi: Aho Mikko Christian Vaasa, Ala-Kasari Tuomo Ossi Aulis Kurikka, Alho Toni Marko Johannes Mustasaari, Heikkinen Janne Petteri Kuortane, Hänninen Jari Petteri Vaasa, Irjala Johan Wiktor Lars Pietarsaari, Itäluoma Jarmo Tapani Kauhajoki, Järvenpää Jussi Pekka Kokkola, Kangastupa Noora Neniina Seinäjoki, Kivistö-Rahnasto Tomi Matias Seinäjoki, Korhonen Antti Henrik Seinäjoki, Kuoppamäki Ville Matti Johannes Ulkomaat, Laitala Sami Marko Vaasa, Lehto Eero Johannes Vaasa, Mäkelä Ari Matti Kauhajoki, Nisula Antti Ilmari Seinäjoki, Oinonen Jari Matias Laihia, Pekkanen Kari Juhani Kauhava, Peltokangas Harri Kalevi Vimpeli, Persson Carl Magnus Vaasa, Rintamarttunen Sami Anssi Seinäjoki, Rintamäki Anssi Martti Kauhava, Rönneback Håkan Kenneth Vaasa, Saikkonen Osmo Tapio Seinäjoki, Smulter Fredrik Sven Roy Maalahti, Suksi Ilkka Matti Samuel Ilmajoki, Takanen Jari Pekka Kuortane, Talvite Tommi Sebastian Seinäjoki, Uurainen Petri Ilmari Vaasa, Viinikainen Ilpo Mikael Vaasa, Vähäpassi Matti Sakari Kauhava, Yli-Heikkilä Mika Pentti Johannes Laihia, Yli-Mannila Petri Kristian Seinäjoki, Ylimäki Tommi Niklas Seinäjoki.

Kersantiksi: Backholm Jens Kari Vaasa, Harju Tomi Pekka Seinäjoki, Hautamäki Miika Sauli Antero Kauhava, Hirvelä Jarkko Matias Alavus, Honko Johannes Olavi Elmer Kristiinkau-punkki, Jokelainen Teemu Johannes Seinäjoki, Karlsson Sanna Kaisa Seinäjoki, Kivistö Arto Markus Alavus, Koivisto Jussi Tapani Ähtäri, Kontturi Hannu Kalervo Juhani Seinäjoki, Kärr Roland Kristoffer Närpiö, Lehtonen Sami Vaasa, Leino Mikko Sakari Vaasa, Lepistö Kai Antti Juhani Seinäjoki, Linna Jari Antero Seinäjoki, Linna Tuomo Tapani Perho, Långbacka Carl Matias Vöyri, Mustikkamäki Markus Juhani Seinäjoki, Mäenpää Karoliina Kristiina Vaasa, Nordström Markus

Mikael Vaasa, Poranen Ville Jaakko Tapani Laihia, Rintamäki Rami Jaakko Ilmajoki, Ruuska Tuomo Tapani Seinäjoki, Räsänen Mika Kristian Vaasa, Sahi Kimmo Kalervo Kauhava, Salli Reino Sakari Mustasaari, Smulter Carl Henrik Vaasa, Stenbacka Björn Johan Vilhelm Mustasaari, Taipale Juha Matias Vaasa, Toroska Veeti Esa Juhani Kurikka, Värinen Timo Jaakko Helsinki, Västi Antti Matias Seinäjoki.

Alikersantiksi: Ala-Kanto Tommi Osmo Antero Kurikka, Brännström Mikael Greger Kokkola, Havinen Ilkka Tapio Olavi Lappajärvi, Ingves Fredrik Carl Anders Vaasa, Kaustinen Mikko Tapio Kaustinen, Linnanmäki Tero Aappo Alajärvi, Luoma-Aho Johan Teemu Tapani Alajärvi, Pollari Sami Kristian Alajärvi, Saarela Petri Päiviö Mustasaari, Saari Harri Jaakko Samuel Kurikka, Tarkanmäki Kai Harri Ilmari Kaskinen.

Korporaaliksi: Bexar Andreas Benjamin Pedersöre, Björkell Fredrik Leif Petteri Pedersöre, Grankulla Jonas Ulf Peter Luoto, Hakomäki Jaakko Eero Vaasa, Hautala Mauri Henry Vaasa, Jyllilä Tapani Juho Kurikka, Kauppinen Juha Antero Veteli, Kuoppala Veli-Matti Vaasa, Niemelä Veli-Matti Vaasa, Niemi Matti Seinäjoki, Pieniniemi Tomi Kristian Seinäjoki, Rantala Joni Mikael Vaasa, Rintala Jani Johannes Seinäjoki, Ristimäki Ari-Pekka Aatos Kauhava, Ström Ralf Göran Vaasa.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun Alueuimiston päällikkö on 4.6.2016 ylentänyt reservissä mm:

Kersantiksi: Pokki Sami Mikael, Ylivieska Korpmaaliksi; Marjamaa Aro Juhani, Ylivieska.

Raimo Latvala sai kiltta-ansiomitalin ja Kaj Sandström RUL:n kultaisten ansiomitalin.

Kiltta-ansiomitali Raimo Latvalalle

Puolustusministeri Jussi Niinistö on 4.6.2016 myöntänyt kiltta-ansiomitalin rikosylikomisario Raimo Latvalalle. Latvalan siviiliura on koostunut työstä rikospoliisissa, missä hänen vastuulleen tulivat myös vaativat johtotehtävät. Hänen toimintansa vapaaehtoisena maanpuolustustyön aktiivina on poikkeuksellisen pitkäaikaista, monipuolista ja tuloksellista. Ei liene maanpuolustuksen lohkoa, jossa ja jonka johtotehtävissä Latvala ei olisi ollut mukana.

Hänet on palkittu korkeiden valtiollisten huomionsoitusten (mm. VR 3 ja SL R) lisäksi mm. Reserviupseeriliiton, Suomen Sotaveteraaniliiton, Sotainvalidien Veljeskunnan ja Jääkärien Perinneyhdistyksen korkein kunniamerkein. Nyt oli korkea aika, että myös hänen työnsä kiltasektorilla sai tunnustusta. Latvala sai vastaanottaa kiltta-ansiomitalinsa Pohjanmaan alueuimiston 3.6. Vaasan Sotilaskodissa järjestämässä ylennys- ja palkitsemistilaisuudessa.

Ylennyksen saaneita reserviupseereita. Alueuimiston päällikkö evl. Mika Piironen onnittelee eversitluutnantiksi reservissä ylennettyä Esa Saaristoa, Karijoki, luovuttaen hänelle Tasavallan presidentin ylennyspäättöksen. Seuraavina odottavat kapteeniksi reservissä ylennetyt Timo Hägglom, Mustasaari ja Sami Kuntola, Kurikka sekä Olli Niemi, Vöyri.

Ylennyksen reservissä saaneita aliupseereita: Edessä oikealta sotilasmestariksi ylennetty Juha Möttönen, Kokkola ja ylivääpeliiksi ylennetyt Leo Lappalainen, Kauhajoki sekä Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirin puheenjohtaja Jaakko Liinamaa, Kurikka.

RUL:n kultainen ansiomitali puolustusvoimain komentajalle, kenraali Jarmo Lindbergille ja merivoimien komentaja Veijo Taipalukselle

Puolustusministeri Jussi Niinistö on päivämäärällä 4.6.2016 myöntänyt 21 Suomen Reserviupseeriliiton kultaisia ansiomitalia soljen kera ja 66 kultaista ansiomitalia.

Suomen Reserviupseeriliiton kultainen ansiomitalin soljen kera myönnettiin pitkäaikaisesta ja erityisen ansiokkaasta toiminnasta mm. Aarto Kosuselle Rautjärveltä, Keijo Taljalle Espoosta, Heikki Pääjärvelle Pietarsaaresta, Kai Jörgensenille Jyväskylältä, Jukka Anttoselle ja Juha Tarnaselle Lahdesta sekä Ravo Sametille Raumalta. He kaikki ovat toimineet pitkään useissa eri tehtävissä RUL:n yhdistyspiiri- ja liittotasolla.

Puolustusministeri myönsi Suomen Reserviupseeriliiton kultaisen ansiomitalin myös puolustusvoimain komentajalle, kenraali Jarmo Lindbergille ja merivoimien komentaja, kontra-amiraali Veijo Taipalukselle sekä RUK:n johtaja Markku Hutkalle. Maanpuolustuskiltojen liiton puheenjohtaja Pauli Mikkolalle, Suomen Rauhanturvajaliiton puheenjohtaja Paavo Kiljuselle, MPK:n edelliselle puheenjohtajalle Juha Korkeaajalle, RUK:n Oppilaskunnan puheenjohtaja Markku Sepälle sekä Kadettikunnan pääsihteerille Juha Tammikivelle.

RUL:n omista aktiiveista kultaisen ansiomitalin saivat mm. Reijo Ketola Hämeenlinnasta, Mika Kainusalmi Savitaipaleelta, Pekka Rintala Helsingistä, Caspar von Walzel Espoosta, Jarmo Siltanen Jyväskylältä, Janne Rahkonen Torniossa, Timo Hautala Nurmijärveltä ja Marko Rantanen Kyröstä.

Puolustusministeri Jussi Niinistön päivämäärällä 4.6.2016 Suomen Reserviupseeriliiton esityksestä myöntämät ansiomitalit

Lehtemme päätoimittaja, kapteeni (res.) Heikki Pääjärvi, RUL:n kultainen ansiomitali soljella ja Vaasan Reserviupseeriin talousupseeri, luutnantti (ltt) Kaj Sandström, RUL:n kultainen ansiomitali, vastaanottivat Puolustusministerin myöntämät kunniamerkit Vaasan Sotilaskodissa pidetyssä reserviläisten ylempien ja palkitsemistilaisuudessa. Ansiomitalit luovuttivat reserviupseeriin puheenjohtaja Rodney Strandvall yhdessä aluetoimiston päällikön evl. Mika Piironen kanssa.

(nimen perässä huomionosoituksen saajan kotipaikkakunta tai -yhdistys):

Kultainen ansiomitali soljen kera (RUL am sk)

kapteeni Arto Ala-Outinen, Voikkaa, maj Jukka Anttonen, Lahti, kapteeni Raimo Hemmilä, Kangasala, kapteeni Jorma Hyvönen, Iisalmi, yliluutnantti Isto Hyryläinen, Tuusula, yliluutnantti Kai Jörgensen, Jyväskylä, kapteeni Jarmo Kalli, Ikaalinen, kapteeni Aarto Kosunen, Rautjärvi, kapteeni Tommi Laakkonen, HRU:n Pioneeriosasto, kapteeni Aimo Laasonen, Outokumpu, evl. Matti Mähönen, HRU:n Pioneeriosasto, yliluutnantti Tuomo Pesari, Pyhtää, kapteeni Heikki Pääjärvi, Pietarsaari, kapteeni Seppo Ryhänen, Lapinlah-

ti, yliluutnantti Kauko Räisänen, Kiiminki, kapteeni Ravo Samet, Rauma, kapteeni Markku Sipola, Iisalmi, kapteeni Keijo Talja, Itä-Helsinki, maj Juha Tarnanen, Lahti, yliluutnantti Jouni Uusipaasto, Kuortane, kapteeni Timo Vähätalo, Ikaalinen.

Kultainen ansiomitali (RUL am)

maj Ari Aho, Keminmaa, kapteeni Ole Bergen, Parainen, maj Jukka Elomaa, Lahti, yliluutnantti Antti Ervasti, Puolanka, kapteeni Pauli Halttu, Simo, yliluutnantti Timo Hautala, Klaukkala, kapteeni Anssi Heikkilä, Naantali, vänrikki Kimmo Heikkinen, Tuusula, evl. Esko Hirvinie- mi, Haapajärvi, yliluutnantti Jukka Huhtala, Kyrö, evl. Markku Hutka, Loviisa, kapteeni Mauri Häppölä, Tuulos, kapteeni Seppo Ilvonen, Lohja, yliluut-

Lauri Inna, Sastamala, kapteeni Tapani Jaakkola, Pihtipudas, lttn Pirikka Jalasjoki, Kanta-Helsinki, yliluutnantti Jani Juvankoski, Elimäki, lttn Esko Jääskelä, Haapavesi, yliluutnantti Mika Kainusalmi, Savitaipale, yliluutnantti Mauri Kananen, Viitasaari, yliluutnantti Jukka-Pekka Kantokoski, Itä-Helsinki, kapteeni Juhani Karhunen, Lapinlahti, kapteeni Reijo Ketola, Hämeenlinnan Seutu, kenraali Paavo Kiljunen, Espoo, kapteeni Tapani Kohonen, Riihimäki, kapteeni Risto Komulainen, Ristiina, maj Juha Korkeaajalle, Kokenmäki, kapteeni Peter Korvensyrjä, Pohjois-Helsinki, evl. Paavo Kotiaho, Kuopio, yliluutnantti Juha Lehtonen, Turku, kenraali Jarmo Lindberg, Helsinki, yliluutnantti Aku Lindström, Järvenpää, lttn Joni Liukkonen, Ikaalinen, lttn Juha

Liukkonen, Porvoo, maj Heikki Makkonen, Ähtäri, kapteeni Heino Malinen, Tikkakoski, maj Jari Maljanen, Oulu, maj Pauli Mikkola, Kirkkonummi, kapteeni Matti Mustonen, Hyvinkää, yliluutnantti Jaakko Mäkelä, Ylistaro, kapteeni Tero Oittinen, HRU:n Viestiosasto, kapteeni Lassi Otanen, Mikkeli, lääkäri Sampo Palomäki, Kuortane, yliluutnantti Risto Paronen, Taipalsaari, kapteeni Esa Pihlajamäki, Hyvinkää, kapteeni Mikko Pohjamo, Haukipudas, kersantti Harri Pärssinen, ARU, kapteeni Janne Rahkonen, Tornio, yliluutnantti Petteri Rajajärvi, Virolahti-Miehkälä, yliluutnantti Sami Rantala, Toijalan Seutu, yliluutnantti Marko Rantanen, Kyrö, maj Erkki Rikkola, Virolahti-Miehkälä, kapteeni Pekka Rintala, HRU:n Viestiosasto, lttn

Kaj Sandström, Vaasa, maj Markku Seppä, Hamina, yliluutnantti Jarmo Siltanen, Jyväskylä, yliluutnantti Keijo Siltanen, Nurmijärvi, maj Heikki Sinnemaa, Iisalmi, kapteeni Ilkka Sipilä, Hollola, kapteeni Jocke Stjernvall, Sysmä, kontra-amiraali Veijo Taipalus, Helsinki, kapteeni Tuomas Taivalmaa, Ilmajoki, evl. Juha Tammikivi, Helsinki, yliluutnantti Tapani Terämaa, HRU:n Ilmailukerho, kapteeni Heikki Vahto, Asikkala, lttn Caspar von Walzel, Helsingfors Svenska

RUL:n ansiomitalin historiaa

Suomen Reserviupseeriliiton kultaisen ansiomitalin (RUL am), alun perin kultaisen ansiomerkin, myöntää nykyisin puolustusministeri liittohallituksen esityksestä.

Kultainen ansiomitali voidaan myöntää liiton jäsenyhdistyksen jäsenelle, joka on erityisen ansiokkaasti on toiminut RUL:n tai sen jäsenyhdistysten tarkoituspäätösten sekä reservin upseeriston yhteisten pyrintöjen edistämiseksi.

Liiton jäsenelle mitalin myöntämisen edellytyksenä on, että asianomainen on toiminut aktiivisesti ja ansiokkaasti vähintään kymmenen vuotta reserviupseerijärjestöjen johtotehtävissä tai aktiivisesti ja ansiokkaasti muutoin reserviupseeritoiminnassa.

Kultainen ansiomitali soljen kera voidaan myöntää aikaisintaan seitsemän vuotta kultaisen ansiomitalin luovuttamisen jälkeen liiton jäsenyhdistyksen jäsenelle, joka on jatkuvasti ja erityisen ansiokkaasti on toiminut Suomen Reserviupseeriliiton tai sen jäsenyhdistysten tarkoituspäätösten sekä reservin upseeriston yhteisten pyrintöjen hyväksi. Osallistuminen on tapahtunut joko johtotehtävissä tai erittäin pitkäaikaisena muutoin aktiivisena toimintana.

RUL:n kultainen ansiomitali voidaan myöntää myös liittoon kuulumattomalle Suomen kansalaiselle, joka on erityisen ansiokkaasti ja pitkäaikaisesti on toiminut maanpuolustuksen hyväksi ja RUL:n tarkoituspäätösten edistämiseksi.

RUL:n ansiomitalit myönnetään päivämäärällä 4.6. Kyseessä on liiton ainoan kunniapuheenjohtajan, Suomen Marsalkka Carl Gustaf Emil Mannerheimin syntymäpäivä ja puolustusvoimain lippujuhlan päivä.

Lähde: www.rul.fi

Vapaudenristin ritarikunnan kunniamerkit

Vapaudenristin ritarikunta, jonka suurmestari on Tasavallan Presidentti ja jolla yksin on oikeus kunniamerkkien antamiseen, on Puolustusvoimain lippujuhlanpäivänä 4.6.2016 myöntänyt seuraavat Vapaudenristin ritarikunnan kunniamerkit.

1. luokan Vapaudenristin rintatähtineen Honka-

maa Heimo Touko Sakari, Kenraaliluutnantti, Helsinki.

1. luokan Vapaudenristi Puranen Lauri Tapio, Kenraalimajuri, Espoo.

2. luokan Vapaudenristi Kangasmäki Vesa Kullervo, Eversti, Hamina.

3. luokan Vapaudenristi Gripenwaldt Carl-Magnus,

Kommandörkapten, Raasepori, Joukas Saku Tapio, Everstiluutnantti, Helsinki, Kiukas Jukka Pekka, Evers- tiluutnantti, Mikkeli, Saamio Timo Tapani, Majuri, Huit- tinen.

4. luokan Vapaudenristi Heikkilä Raimo Heikki, Tekn- nikkokapteeni, Rovaniemi, Himberg Peter Johannes, Tutkija, Honkala Marko Jo-

hannes, Kapteeniluutnantti, Kirkkonummi, Pernu Tuomas Antero, Kapteeni, Jyväskylä, Rantala Mika Tapio, Yliluutnantti, vanhempi konstaapeli, Öblom Harri Antti, Kapteeni, Säkyli.

1. luokan Vapaudenmitali Albertsson Heikki Mikael, Rajavartiomestari, Ruoko- lahti, Kramsu Tero Juhani, Sotilasmestari, Rusko, Säu-

pä Lauri Jaakko, Ylikers- santti, Toivola Joose Ola- vi, Ylikersantti.

Vapaudenristin 1. luokan ansiomitali Korho- nen Maila Anneli, Sih- teeri, Sodankylä, Vesanen-Tuuri Anna- Liisa, Toimistonhoitaja, Kouvola.

Lähde: www.vapauden- ristiritarikunta.fi

Olli Nieminen

Kauhavan Lentosotakoulun kehityskaaren alku ja loppu

Ilmailukoulun tulo Pohjanmaalle

Kauhavan Lentosotakoulun alkujuuret juontuvat Turusta, sillä Turun lentoasemalle perustettiin 1.8.1918 Lento-koulu. Tämä vaihe jäi tosin lyhyeksi, sillä jo lokakuun alussa 1918 Lento-koulu siirrettiin Santahaminaan, jolloin koulusta muodostettiin Suomen Lentopataljoona. Santahamina oli lähinnä ns. vesilentoasema, ja ilmailukoulun sijoituspaikkana siihen sisältyi huomattavia epäkohtia, joista merkittävin oli kunnollisen maalentokentän puute. Joka kesä jouduttiin lähettämään Utiin koulutuskomennuskunta, joten sekä koulutuksen yhtenäisyys että teknillinen mekaanikkokoulutus kärsivät huomattavasti.

Näihin epäkohtiin kiinnitti huomionsa myös v. 1924 maahan kutsuttu englantilainen sotilaskomentea, jonka ilmailuasiantuntijoina olivat everstit Holt ja Maycock. Seurauksena oli, että ryhdyttiin suunnittelemaan ilmailukoulun siirtoa sisämaahan.

Ensimmäisenä vaatimuksena oli, että tulevassa sijoituspaikassa lentokenttä ja vesilentoasema olisivat lähekkäin ja voisivat toimia yhtenäisen johdon alaisena. Aluksi tutkittiin, löytyisikö Vaasan ympäristöstä sopivaa paikkaa yhdistetylle maa- ja vesilentoasemalle. Sopivaa ei kuitenkaan löytynyt, joten sellaista oli etsittävä kauempaa sisämaasta Etelä-Pohjanmaan lakeuksilta. Maakuntaan suunnatulla lentomatalla oli mukana myös eversti Maycock.

Tällöin piirrettiin rasti Kauhavankin kohdalle; tosin ei aivan nykyisen lentokentän paikalle, vaan siitä n. 4 km länteen eli Pernaan kylän kohdalle.

Tarkempien maaperämitausten mukaan maan laatu näytti paljon huonommalta kuin Etelä-Pohjanmaan rintapitäjissä, ja tästä pääteltiin, että maan hintakin oli varmaan Kauhavalla huomattavasti halvempaa. Keväällä 1925 valittiin Kauhavan aseman länsipuolelta Kosolanmäen sivusta lentokenttä-alue, ja sanomalehdissä kir-

joitettiin valtavien otsikoin, että lentokenttä tullaan rakentamaan milloin mihinkin paikkaan.

Maanomistajien kanssa ei kuitenkaan ollut huomattu asiasta vielä ollenkaan neuvotella, ja niinpä he saivat päähänsä, että "senaatti on päättänyt" rakentaa lentokentän juuri heidän maalleen ja heillä olikin nyt tilaisuus ottaa maastaan haluamansa hinta. Niinpä he määräsi-vätkin lentokenttäalueelle viisinkertaisesti normaalia korkeamman hehtaarihin-nan.

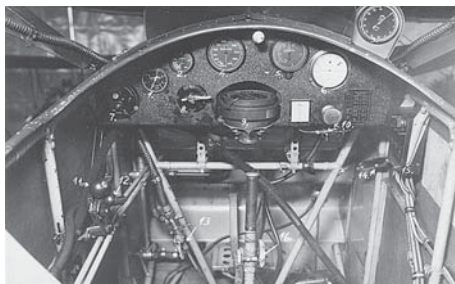
Maanomistajien näkemyksen taustalla oli ehkä myös pelkoja ja ennakkoluuloja. Ne käyivät ilmi muistiinmerkitystä keskustelusta, jota käytiin heidän kansaan. Isännille koetettiin kaikin tavoin selostaa etuisuuksia, joita lentoaseman sijoittaminen paikkakunnalle toisi mukanaan, ja samalla koetettiin saada selville syy, miksi he ovat määränneet maasta niin kohtuuttoman hinnan. Eräs isännistä oli vastannut ykskantaan, että hyödyistä hän ei tiedä mitään, mutta kustannuksia tulee ainakin kunnalle, joka joutuu elättämään sotaväen tulosta aiheutuvia ongelmia: aviottomia lapsia!

Suunnitelma sijoittaa lentokenttää Kauhavalle oli siis vähällä peruuntua, ja paikkaa oli etsittävä muualta. Lentokentäksi sopiva ja maan laadunkin puolesta

samanarvoinen kenttäalue löytyikin Laihialta, ja niinpä puolustusministeriö ryhtyi välittömästi neuvotteluihin Turun tuomiokapitulin kanssa, koska valittu alue oli Laihian kirkkoherran virkatalon takana.

Tällä välin olivat kauhavalaiset kuitenkin ryhtyneet toimimaan. Tilanomistaja V. Niemi oli pitänyt maanomistajien kanssa kokouksen, jossa hän oli koettanut saada heidät järjiksi vaatimuksiensa suhteen. Hänet oli kuitenkin kokouksessa leimattu "Helsingin herrain" asiamiehiksi, ja näin hänen aloitteensa raukesi.

Niemi ei kuitenkaan hellittänyt, vaan yhteistyössä liikemies Ville Orrenmaan kanssa he toimittivat Helsingin puolustusministeriöön ilmoituksen, että aivan valitun Kosolanmäen lentokenttäalueen vierestä sai ostaa maata normaaliin keskihintaan 6000–8000 markkaa hehtaarilta.

Caudronin ohjaamo.

Liikemies Ville Orrenmaa oli pitäjässä suurta arvonnantoa nauttineen pastori Matti Rantasen myötävaikutuksella onnistunut saamaan myyntitarjoukset kahdelta isännältä, jotka omistivat peltoja nykyisen lentokentän alueella Ontonnevalla. Tästä seurasi uusi tiedustelu, jonka perusteella nykyisen kenttäalue määriteltiin ja ostettiin. Rakennustyöt aloitettiin keväällä 1928, ja ne työllistivät tuolloin noin 250 kauhavalaisista.

Ankea alku

Runsas vuosi rakennustöiden alkamisesta heinäkuun 6. päivä 1929 oli se suuri päivä, jolloin Ilmailukoulu siirtyi Kauhavalle. Siirto suoritettiin ylimääräisellä sotilasjunalla, jossa oli yksi II lk:n vaunu upseereita ja kaksi "härkävaunua" miehistöä varten, yksi vaunu autoja, 21 vaunua lentokoneita ja seitsemän vaunua sotilastavaroita varten. Mat-

ka kesti kauan. Juna lähti Helsingistä 5.7.29 klo 02.40 ja saapui Kauhavalle 6.7.29 klo 02.00. Koulun johtaja everstiluutnantti Opas teki tuki matkan kapteeni Juseliuksen kanssa Ilmailukoulun autolla.

Muuttojonan tulon jälkeen aloitettiin välittömästi kuorman purkaminen ja siirtäminen varuskuntaan, ja jo samana päivänä nousi ensimmäinen kuormasta purettu kone kokeilumielessä Kauhavan taivaalle! Esikuntarakennusta vasta viimeisteltiin ja oppilasrakennuksessa osittain laskettiin vasta peruskiveä, mutta tästä huolimatta voitiin lentokoulutus aloittaa jo kahden viikon kuluttua eli 15. heinäkuuta. Ensimmäisen Kauhavalla lennetyn koululennon muistoksi on 2-hallin seinään myöhemmin kiinnitetty kuparilaatta.

Varuskunnassa olivat valmiina ainoastaan toimintaan välttämättä tarvittavat rakennukset ja vain kaksi asuintaloa, minkä vuoksi henkilökunnan asuintilanne oli surkuhupaisa. Vain pienelle osalle upseeristoa oli rakennettu asuntoja koulun yhteyteen, joten suurin osa joutui hakeutumaan kirkonkylään. Ympäristö oli vielä aivan siivottomassa kunnossa, savea ja liejua oli kaikkialla. Teitä ei ollut lainkaan, oli vain syvät saviset urat rakennustarvikkeiden kuljetuksen

jäljiltä.

Kirkonkylältä varuskuntaan oli käytettävissä ainoastaan yksi tie, alun perin ns. viljelystie. Tie oli niin pohjattoman liejuinen ja upottava, ettei päässyt jalkamies eikä pyöräilijä eteenpäin muuten kuin pelonpiennarta pitkin. Eräs kirkonkylän Pikku Pappilaan majoitettu ollut upseeri tokaisikin työmatkallaan Ilmailukoululle, kun savivelli rämpiessä roiskahti yli saapasvarren: "Tiilitehdas tänne olisi pitänyt rakentaa eikä mitään ilmailukoulua. Tulen anomaan siirtoa täältä pois, ennen kuin täällä kasvaa räpylät varpaitten väliin."

Ei pidäkään ihmetellä, että kouluun siirretyt ja komennetut saivat alussa hyvin vastenmielisen käsityksen koulun sijoituspaikasta. Vedensantikin oli epävarmaa, joten ruoka usein myöhästyi, puhumattakaan että olisi jokin aamu saanut kasvonsa pestyksi. Viemäriverkostokin oli vielä keskenteleinen.

Entä lentokenttä? Kauhavan savimaalle perustetun kentän ongelma oli vuosikautia kunnollisen salaojituksen puute. Ruohokentän suunnittelijoiden päätarkoitus oli taata, että pintaruoho saisi tarpeeksi kosteutta, mutta parannustyö olisi pitänyt tehdä juuri toisin päin eli poistaa pintakosteus tehokkaalla salaojituksella. Tästä johtui, että Kauhavan kenttä oli alkuaan melko lailla kelvoton ja lähes 30 seuraavan vuoden aikana keväisin lentokiellossa kelirikon takia, siis vuoteen 1960 asti, jolloin loppukesästä valmistui uusi kestopäällystetty kiitotie.

Vähitellen alkoivat otot sentään parantua. Vuosina 1930–31 rakennettiin valtion toimesta koululle johtava hyvä maantie. Omin voimin tehtiin alueelle lisäteitä ja käytäviä, niin että jo vuoden kuluttua oli mahdollisuus päästä rakennuksesta toiseen kuivin jaloin. Kesällä 1930 alettiin rakentaa uutta koulurakennusta (nykyistä eskuntaa), johon tulivat luokahuoneet, toimistot, kirjasto, valokuvauslaboratorio, säähavaintohuone, sähkö- ja radio-opetushuoneet, asesali ja -varasto, moottoriopetus-

Caudronin käynnistys.

Lentopäivät ja Ilmailukoulun vihkiäiset 24.8.1929. Suomen Kuvalehti syyskuu 1929.

huone, puusepänerastas ja voimistelusalvi.

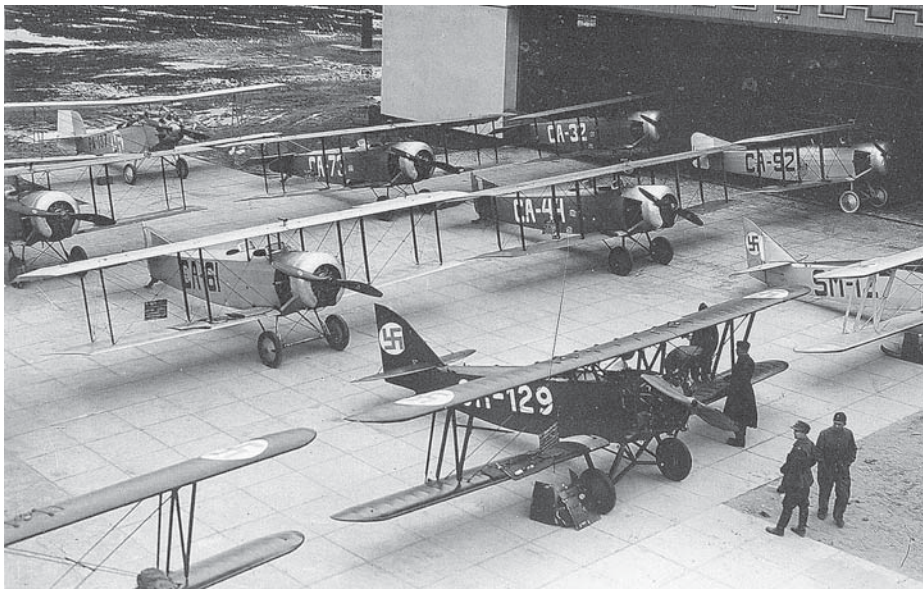
Lentokoulutuksen alkuaskeleet

1920-luvulla ohjaajakurssien oppilaat olivat pääosin kantahenkilökuntaan kuuluvia upseereita mutta melko usein myös mekaanikkokoulutuksen saaneita aliupseereita. Myös suoraan siviilistä oli mahdollista päästä ohjaajakurssille, jolloin sotilasarvon sijaan käytettiin nimitystä lentäjä.

Ohjaajakoulutuksen rinnalla tapahtui myös tähtytäkoulutus. Lentomerkkiä varten vaadittiin kaksoiskoulutuksen lisäksi 60 lentotuntia, ja koulutusohjelmassa oli paljon erilaisia lasku- ja kaartoharjoituksia. Niiden lisäksi koulutukseen sisältyi 3 korkeuslentoa, 4 matkalentoa, 2 pommituslentoa tähtytäjän kanssa, 3 valokuvailentoa tähtytäjän kanssa, 3 konekivääriammuntaa tähtytäjän kanssa, 3 ryhmälentoa, 2 yölentoa kuutamossa ja 2 taitolentoa harjoitusta: pari silmukkaa, pari nopeaa vaakakierrettä eli tynnyriä ja syöksykierteet.

Nykyiseen verrattuna koulutus vaikuttaa vaatimattomalta, mutta silloin lentäminen oli paljon yksinkertaisempaa. Koneissa ei ollut vielä kovin monia vipuja ja mittareita, eivätkä harjoituksetkaan olleet niin säännösteltyjä, rajoitettuja ja valvottuja kuin nykyisin. Koulukoneiden kirjo saattoi olla hyvinkin laaja, sillä jos hyvin onnistui, sai ”tyypit” periaatteella ”Tuossa on kone, mene lentämään”. Kursin aikana oppilaan lentopäiväkirjaan tuli mm. sellaisia tyyppejä kuin Caudron, Sääski, Avro, Aero, Smolik, Martinsyde ja Moth.

Ohjaustekniikkaa opetti itse ohjaajaläiväen komen-

Vuositarkastus 26.4.1931.

taja kapteeni Niilo Juselius, jolla oli pöydällä Santa-haminan vesilentoasemalta opetusvälineeksi mukaan jäänyt kellukone Hansa. Oppilaista oli huvittavaa ja hieman irvokastakin, kun Ju-

selius vesikoneellaan näytti ja kuvasi kolmen pisteen laskua maakentälle. Samoin oli vaikeuksia pysyä vakavana, kun Juselius opetti, miten kaartoa tehdään. Hän istui opettajan korokkeelle

nostetun tavallisen pöydän takana ja selittäessään ohjainten liikkeitä koko ajan pelasi oikealla kädellään ja jaloillaan ikään kuin ohjaten konetta.

Lentopalvelu oli ohjaa-

jaoppilaille siihen aikaan fyysisestikin kovaa puuhaa. Jos mieli päästä lennolle, oli oltava mukana myös huoltamassa koneita. Varsinkin Caudronit vaativat huoltoa, ja ennen kaikkea niitä oli

yhtenästä pestävä. Lauantai-päivät käytettiin koneiden pesemiseen: kuumaa vettä, mäntysuopaa, juuriharjaa ja trasselia. Noissa jo ensimmäisen maailmansodan aikaisissa Caudron-koneissa oli erikoinen moottori, jossa sylinteriryhmä pyöri potkurin kanssa kampiakselin ympärillä. Tällaiseen moottoriin kelpasi öljyä vain risiniöljyä, jonka roiskeet johdettiin koneen rungon eli mahan alle. Sopii arvata, että rungon alue oli jokaisen lennon jälkeen paksun öljytahnan peittämä.

Caudronissa ohjaaja piti vasemmalla kädellään kiinni kaasu- ja ilmapöyrystä, sillä ne eivät pysyneet auki pitelemättä. Jalat tarvittiin polkimissa, sillä moottorin ja potkurin pyörimisen takia kone tavallisesti kampsii jonnekin päin. Oikea käsi tarvittiin puolestaan ohjaussauvan varassa, joten kartan käsitteleminen lennon aikana oli vaikeaa. Kompassi oli Caudronissa lattialla jalkojen välissä miltei näkymättömissä. Muita instrumentteja olivat kierroslukumittari, nopeusmittari, öljylasi ja vatupassin tapainen ”mehulasi” kaartojen ja kallistusmittarina.

Lentokonehalleissa ei ollut betonista valettua lattiaa, eikä myöskään hallien edustoja ollut betonoitu. Niin kuin nykyäänkin oppilaspuurukan tehtäviin kuului siirtää aamuisin koneet hallista seisontapaikoilleen ja illalla takaisin halliin. Tarvittiin siis raakaa voimaa, reipasta mieltä ja hyvää yhteishenkeä. Tilanne helpottui oleellisesti, kun v. 1933 valmistui hallien edustalla oleva betoninen seisonta-alue ja valettiin halleihin lattiaa.

Tästä alkoi Lentosotakoulun 85 vuotta kestänyt kunniakas kehityskaari kansainvälisen tason lentokou-

Oppilasasuntolan vihkiäiset 7.9.1936 Länä oli korkeita vieraita. Keskellä maaherra Kaarlo Mantonen, Ilmavoimien komentaja kenraali Lundqvist ja yleisesikunnan päällikkö kenraali Oesch.

lutuskeskukseksi, mutta sen valtiotalta päätti kyseenalaisin perustein katkaista vuoden 2015 alusta lähtien.

Tyrmistytävä lakkautusuutinen

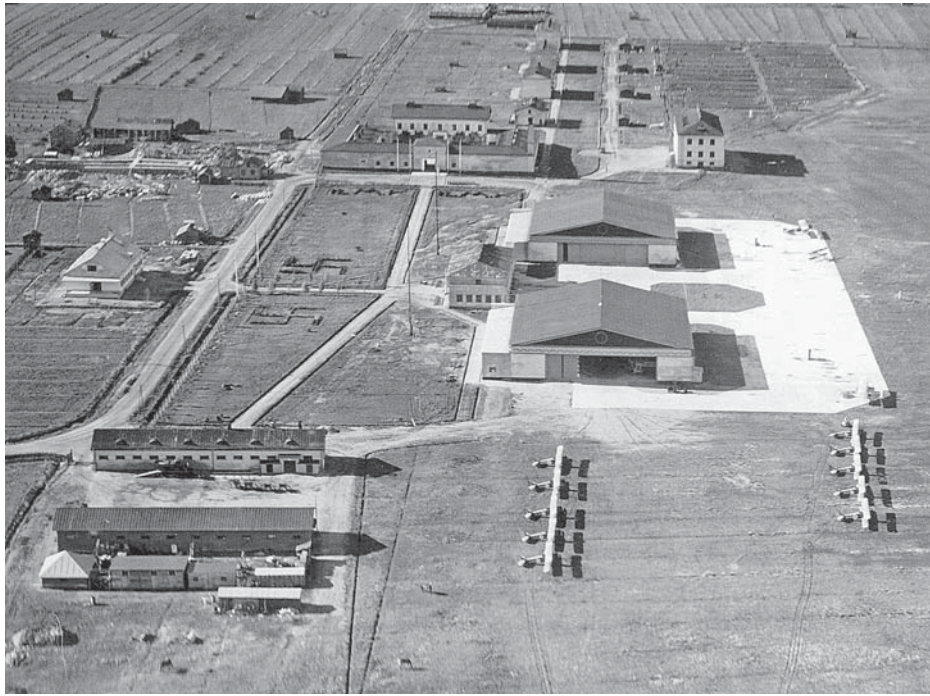
Ilmasotakoulun historia -teoksen ensimmäinen osa (1918–1980) päättyy silloisen apulaisjohtajan majuri Jorma Haanpään sanoihin ”Tuskinpa ne herrat, jotka 1920-luvulla Ilmasotakoulun paikkaa kartalle piirtelivät, osasivat aavistaa, että Pohjanmaa tarjoaisi edelleen 2000-luvulle mentäessä parhaat edellytykset lentokoulutuspaihkana”.

Tuskinpa 85 vuotta myöhemminkään kukaan Lentosotakoulun henkilökunnasta osasi aavistaa, kun helmikuun 8. päivänä ”mustana keskiviikkona” vuonna 2012 julkistettiin puolustusvoimien rakennemuutossuunnitelma ja siinä oleva maininta, että Kauhavan varuskunta oli päätetty lakkauttaa 1.1.2015.

Etelä-Pohjanmaalla uutinen otettiin vastaan tyrmistyneenä. Kansainvälisen lentokoulutuskeskuksen systemaattinen valmistelu, Hawk-suihkuharjoituskoineiden keskittäminen Kauhavalle ja lähes 20 miljoonan investoinnit mm. lennonjohdon, ruokalaan ja rakennuksiin näyttäivät varmistaneen Kauhavan tulevaisuuden ilmavoimien koulutusjärjestelmässä.

Varuskunnan henkilöstölle lakkauttami-suutinen oli shokki. Lentosotakoululaisten usko tulevaisuuteen oli ollut vahva, sillä Sveitsistä ostettu modernisoitu Hawk-kalusto oli otettu suurin juhllisuksiin vastaan vain muutama kuukausi sitten. Lakkauttaminen näyttäytyi surullisena palkintona henkilöstölle siitä kehitystyöstä, joka koulutuksessa oli saatu viimeksi kuluneina vuosina aikaan: Kauhavan Hawk-koulutus oli sijoittunut eurooppalaisessa vertailussa kolmen parhaan joukkoon.

Tyrmistystä ja pettymystä lisäsivät myös maakuntalehtien pääkirjoitukset. Niissä palattiin muutaman vuoden takaisiin lupauksiin, joiden oli tulkittu merkitsevän Lentosotakoulun koulutustehtävän jatkumista pitkälle 2030-luvulle. Taustalla oli ilmavoimien komentajan kenraalimajuri Jarmo Lindbergin Lentosotakoulun 80-vuotisjuhlassa vain vuotta aiemmin pitämä juhlapuhe, jonka mukaan uusien Hawk-hankintojen nähtiin varmistavan kotimaisen lentokoulutusjärjestelmän säilymisen pitkälle tulevaisuuteen. Alueen lehtikirjoituksissa ilmavoimien komentajan juhlapuheen sanoma ymmärrettiin niin,

Kauhavan Ilmailukoulu v.1935.

Oppilasasuntola v.1936.

että Lentosotakoulu edelleen säilyy Kauhavalla. Sellainen käsitys vahvistui myös suurelle lukijakunnalle.

Pettymys kenraalin puheisiin ja ilmavoimiin oli syvä. Miljoonien eurojen investoinnit osoittautuivat turhiksi. Tieto Kauhavan tukikohdan täydellisestä hylkäämisestä korpikentäksi oli vaikea ottaa vastaan. Kauhavan Lentosotakoulun poistaminen ilmavoimien sodanajan tukeutumisjärjestelmästä oli tämän alueen kymmenille tuhansille ihmisille henkisesti, eettisesti ja moraalisesti koko rauhan ajan raskain isku. Länsi-Suomen läänin viimeisen varuskunnan lakkauttaminen sai myös aikaan vahvaa epäluottamusta Suomen kaikkien alueiden puolustusdoktriinin validiteettiin ja pohjalaisille tyypillisen vahvan maanpuolustustahdon säilymiseen. Jotkut maakuntakomppanian reserviläisistä jopa palauttivat varusteitaan.

Puolustusvoimauudistuksen poliittiseen käsittelyyn

osallistuneet kansanedustajatkin olivat tyrmistyneitä, niin itse uudistuksen sis-

löstä kuin sen valmistelutavasta. Koulun lakkauttamista ei ollut nimittäin käsitelty

millään tavalla parlamentarisessa kontaktiryhmässä. Kauhavan nimi ei ollut missään vaiheessa lakkautusuhalla olevien varuskuntien luettelossa. Ala-arvoista päätöksentekoprosessia kuvaa kansanedustaja Lasse Hautalan Lentosotakoulun päätöstilaisuuden puheessaan käyttämä ilmaisu: ”Ylätyksien taustalla oli poliittinen päätös. Ensin tehtiin päätös ja sitten keksittiin perustelut.”

Kunniakas historia

Kauhavan Lentosotakoulusta tuli 85 vuoden kunniakkaan historiansa aikana Suomen ilmavoimiin liittyvä käsite. Kauhava on jokaisella solullaan sykkinyt sotilasilmailulle ja isänmaalle.

Voidaan kiistatta todeta, että Lentosotakoulu on ollut tärkeä koko maakunnan identiteetille. Lentosotakoulun lipussa on – ainoana ilmavoimien joukko-osastoista – 1. luokan vapaudenristi nauhoineen. Kyseisen tunnustus on annettu nimenomaan vaikeina sota-aikoina toteutetusta lentokoulutuksesta ja siitä, että ratkaisevasti Suomen itsenäisyystaistelun vaikuttaneet lentäjät olivat kaikki Kauhavalla peruskoulutuksensa ja lentäjänkasteensa saaneita.

Koulun uudet omistajat vaalivat perinteitä

Tammikuussa 2013 Senaatti-kiinteistöt laitoivat myyntiin puolustusvoimien kohteet, joiden joukossa Kauhavan varuskuntakin oli. Myynnissä oli koko Lentosotakoulun alue, joka käsittää 129 hehtaaria maata ja noin 40 rakennusta.

Uudet omistusjärjestelyt varmistuivat keväällä 2014, kun varuskunnan uudeksi omistajaksi ilmoittautui Pohjalaisryttäjien perustama yritysryhmä LSK Business Park Oy. Ihailtavaa on, että se on kunnioitettavalla tavalla sitoutunut vaalimaan Kauhavan Lentosotakoulun perinteitä.

Lähteet:

Martti Peltonen: Ilmasotakoulun historia 1918–1980
Mikko Elo: Lentosotakoulun historia 1981–2014
Ilmasotakoulu Kauhavalla 1929–1969
Ilmasotakoulu 60 vuotta 70 vuotta Kauhavalla sotilaslentäjien koulutusta Lentokoulutusta 80 vuotta Kauhavalla
Timo Nieminen: Paluulento lapsuuteen 2012

Lentosotakoulu ympäristöineen oli pitkään varte-notettava vaihtoehto sotilasilmailun koulutuspaikaksi kahdelletoista Euroopan valtiolle.

Kokkolan Kansallinen Veteraanipäivän juhla Lohtajalla 27.4.2016

Kokkolan kaupungin järjestämä Kansallinen Veteraanipäivän juhla vietettiin Lohtajalla Maininki-talossa. Mukana oli kaikista kokkolalaisista veteraanijärjestöistä verraten runsaasti veteraanisukupolven edustajia. Lisäksi paikalla oli runsaasti muuta yleisöä, yhteensä noin 300 henkeä.

Kansallisen veteraanipäivän teemana oli *"Vastavirtaan nousee lohen suku – Motströms stiger laxarnas släkte"*. Niinpä juhlan alussa kuulin tänään Juhani Siljon vuonna 1919 kirjoittaman puhuttelevan runon Helmi Nilssonin lausumana.

Valtakunnallinen päätösmikunta oli toivonut nimenomaan nuorten osallistuvan runsaslukuisesti päivän tilaisuuksiin. Lohtajalla tämä toivomus otettiin huomioon. Lohtajan Kirkonkylän koulun oppilaat esittivät juhlassa laulut *"Arvon mekin ansaitsemme"* ja *"Kotimaani onmpi Suomi"*. Kokkolan Nuorisosoittokunta esitti vs. kirkkoherra Sakari Typön pitämän alkuhartauden jälkeen Narvan marssin, kun Keski-Pohjanmaan Maakuntakomppanian asettama seppelpartio lähetettiin Kokkolan, Kälviän, Lohtajan ja Ullavan sankarihaudoille

viemään havuseppeleet.

Veteraanijärjestöjen tervehdyksen esitti Lohtajan Sotaveteraanit ry:n sihteeri Matti Uusi-Rauva. Juhlapuheessaan Kokkolan kaupunginhallituksen puheenjohtaja Veikko Laitila muisteli sotaveteraani-isänsä tapaa suhtautua sodasta kertomiseen. Isä ei halunnut monien muiden sotaveteraanien tavoin sota-ajastaan puhella. Vasta pojanpoika sai isoisän avautumaan. 1990-luvulla hän oli lähettänyt paksun kirjekuoren. Sieltä paljastui koneella kirjoitettuna isän

kertomus sotareissuistaan karttoineen. Tämä oli Laitilalle arvokkainta perintöä, mitä isältäään on saanut.

Veikko Laitila kertoi myös matkastaan Naton päämajaan Belgian Brysseliin. Brysselissä tapahtuneiden terroritekojen vuoksi armeija oli komennettu kaduille turvaamaan kansalaisten turvallisuutta. Täysissä varusteissa olevat sotilaat Euroopan ytimessä ihmisten keskuudessa rynnäkökkivärit valmiudessa oli pysähdyttävä näky. Armeija on siis ulkoisen uhan lisäksi myös turvaa-

massa kansalaisia sisäisen turvallisuuden vuoksi.

Laitila totesi lisäksi, että yleisellä asevelvollisuudella on merkittävä ennaltaehkäisevä vaikutus. Kiinnostus Suomen mallia kohtaan onkin herännyt monissa maissa. Useissa maissa ollaan palauttamassa yleistä asevelvollisuutta ja joissakin laajentamassa mm. naisten osallistumiseen. Ammattiarmeija ei ole ilmeisesti riittävä. Suomessa nuorten maanpuolustustahto on vahvistunut ja yhä useammat nuoret näkevät asevelvollisuuden

suorittamisesta olevan hyötyä myös siviilissä, niin opiskelussa kuin työelämässä. Se koetaan myös oikeudeksi.

Juhlassa luovutettiin Tasavallan Presidentin myöntämiä Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitaleita 53, mutta vain osa veteraaneista oli korkean ikänsä ja terveytensä vuoksi jaksanut paikalle. Kokkolan Lauluveikkojen seniorikuoro esitti laulut *Aamunkoitto*, *Kaunehin maa*, *Tääl' Pohjanlahden rannalla*. Lopuksi seniorikuoro esitti Kokkolan Nuorisosoittokunnan säestämänä laulun

Veteraanin Iltahuuto- jonka yleisö kuunteli seisten.

Arvokas ja isänmaallinen juhla päättyi rehtori Juha Salonen päätösanoihin ja yhteisesti laulettuun *Maamme*-lauluun, sekä kahvitteeluun.

Juhlan järjestelyihin osallistuivat Kokkolan kaupungin kulttuuritoimen, Lohtajan seurakunnan ja Lohtajan Sotaveteraanit ry:n lisäksi Kokkolan Sotilaskotiyhdistyksen vihreät sisaret ja Lohtajan yläkoulun oppilaat kahvitarjoilussa. Lohtajan Lions Club huolehti juhlapaikan kaluston järjestelystä.

Tämä Kansallinen Veteraanipäivän juhla tässä muodossa oli varsin suurella todennäköisyydellä viimeinen Lohtajalla järjestetty. Kokkolassa saattaa vielä vuonna 2017, maamme juhluvuotena juhla tulla järjestettäväksi. Myös kansallisella tasolla todennäköisesti ensi vuonna Kansallisen Veteraanipäivän juhlien viettäminen nyky muodossa päättyy. Juhlia ehkä vietetään tulevaisuudessa, mutta muodot muuttuvat. Kansallisen Veteraanipäivän ajankohta, 27.4. perustuu sotatoinien päättymiseen Suomen osalta eli Lapin sodan päättymiseen.

Teksti: **Matti Uusi-Rauva**
Kuva: **Juha Salo**

Maanpuolustus koetaan tärkeäksi

Maanpuolustustyöllä on merkittävä osa siinä kokonaisuudessa, joka muodostaa turvallisuuspolitiikan. Tässä työssä aktiivisesti mukana olevat tekevät tärkeää työtä muun muassa sillä saralla, mikä tapahtuu niin paikallisella kuin alueellisella ja valtakunnallisella tasolla.

Maanpuolustustyössä ja sotainvalidityössä mukana oleva everstiluutnantti Esko Hirviniemi Haapajärveltä on yksi niistä henkilöistä, jotka ovat olleet aktiivisesti olleet pitkään mukana ja antaneet merkittävän panoksen maanpuolustukseen liittyvissä tehtävissä.

Haapajärven Tynnyrikoskella oli kesäkuun alkupuolella tilaisuus, jossa evl Esko Hirviniemelle luovutettiin Suomen Reserviupseeriliiton kultaisen ansiomitalin. Sen on myöntänyt Suomen Reserviupseeriliiton esityksestä puolustusministeriö. Mitalia oli luovuttamassa

Aarne Hedetniemi ja Esko Hirviniemi olivat huomion kohteena kesäkuun alussa Haapajärvellä. Hirviniemi sai Reserviupseeriliiton kultaisen ansiomitalin ja Hedetniemi Keski-Pohjanmaan maanpuolustajien kultaisen ansiomitalin. Luovuttajina olivat Antti Wall K-P:n maanpuolustajien piiristä ja Haapajärven res.ups. kerhon puh.joht. Timo Karvonen.

Keski-Pohjanmaan maanpuolustajien piiristä Antti Wall avustajanaan Haapajärven Reserviupseerikerhon puheenjohtaja Timo Karvonen.

Kultaisten ansiomitaliin liittyvän kunniakirjan olivat allekirjoittaneet puolustusministeri Jussi Niinistö ja puolustusministeriön kansliapäällikkö Jukka Juusti.

Samassa yhteydessä muistettiin myös vuosikymmenien ajan maanpuolustustyössä etenen reserviupseerien paikallisessa toiminnassa Haapajärvellä mukana ollut reservin kapteeni Aarne Hedetniemiä. Hän sai Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piirin kultaisen ansiomitalin.

Evl Esko Hirviniemi esitti tilaisuudessa katsauksen sotilaiden vaatetuksen kehitykseen ja käyttöön. Hän oli aktiivivuosinaan mm. huollon johtotehtävissä.

Ilmari Luhtasala

Kansallinen veteraanipäivä 27.4.2016

Storartat (suurenmoista), totesi tällä Suomen vanhin sotaveteraani Harry Holtti, 107 vuotta, vastaanottaessaan kunniamerkin Kansallisen veteraanipäivän juhlassa Vaasan Kaupungintalossa. Luovuttajina toimivat Vaasan Sotaveteraanipiirin toiminnanjohtaja Tuula Harjunpää ja Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanien toiminnanjohtaja Sauli Lassila.

Puolustusvoimien ja Pohjanmaan aluetoimiston tervehdyksen toi evl. Mika Piironen.

Tuulikki Spooft toimi jatkosodan aikana muonituslottana. Ryhdikkäästi seiso-
maan nousten Hän halusi vastaanottaa Tasavallan presidentin myöntämän
kunniamerkin.

Vuoden vaasalaisiksi veteraaneiksi kutsuttiin Karl-Erik Källström (91v) ja Olle Malmberg (92v), jotka useiden vuosien ajan osallistuneet veteraanijhdistyksen hallintoon. Koko pitkäaikaisen jäsenyytensä ajan he ovat toimineet aktiivisesti veteraanien auttamiseksi ja tukemiseksi. Heihin myös päättyi vuodesta 1991 jatkunut perinne Vuoden veteraanin nimeämiseksi, joita kuluneen 25 vuoden aikana on nimetty yhteensä 46 miestä ja naista. Taustalla Vaasan Rintamaveteraaniasian neuvottelukunnan puheenjohtaja Lars-Erik Wägar.

Veteraanipäivän juhlapuheen piti päätoimittaja Toni Viljanmaa. Puheessaan hän korosti erityisesti isänmaallisuutta ja yhtenäisyyden voimaa ja merkitystä. Siihen perustui myös veteraanien toiminta, kun isänmaa ja itsenäisyys oli vaaralle alttiina.

Arvokkaan ja korkeatasoisen juhlan päätös, Maamme – Vårt Land, yhdessä yleisö ja Wasa Sångargille seniorkör sekä Pohjanmaan Maanpuolustussoittokunta kapteeni Sami Salmivuoren johdolla.

SOTIEMME VETERAANEILLE

Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan I luokan mitalit

Tasavallan presidentti, ritarikuntien suurmestari on Kansallisena veteraanipäivänä 27.04.2016 antanut Suomen Valkoisenruusun Ritarikunnan I luokan mitalin 3696 ansioituneelle sotiemme veteraanille. Huomattava osa huomionsoituksesta luovutettiin Veteraanipäivän juhlatilaisuuksissa. Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien alueella mitalin sai vastaanottaa 305 tammenlehvän kantajaa seuraavasti: **Aalto** Lauri Bernhard, Kokkola, Abbors Bror Anders, Pedersöre, Aitamäki Hugo Birger, Kristinestad, Alahautala Kalevi Mikael, Alavieska, Alahäivälä Ernest Alvar, Ylivieska, Anttila Mauno Mikael, Alavieska, Asplund Karl Erik Gustaf, Jakobstad, **Back** Axel Johannes, Jakobstad, Backman Eila Anita, Vasa, Backman Erik Alfred, Jakobstad, Barkar Gösta Johannes, Jakobstad, Berglund Levi Rafael, Kristinestad, Björn Nils-Ole Wilhelm, Karleby, Björk Aili Iris Helena, Kokkola, Björk Karl Pedersöre, Björk Ole Richard, Pedersöre, Björkmark Sven Åke, Karleby, Björkvist Nils Börje, Närpes, (postumt), Björkskog Nils, Larsmo, Björs Eugen Albinus, Kristinestad, Blomqvist Jakob Ivar, Oravais, Bollström Torvald Ossian, Vasa, Borgmästas Ingvald, Pedersöre, Brax Eino Kalervo, Ylivieska, Byggmästar Kurt Vilhelm, Jakobstad, Bäck Nils Harald, Oravais, Bäckström Rgnar Valfrid, Sverige, **Cederblom** Karl Birger, Pietarsaari, **Dufvelin** Aage Sune, Vasa, **Ehrström** Åke Harald, Vasa, Ek Elis Valfrid, Kristinestad, Ekblom Nils, Jakobstad, Eklund Dage Johannes, Esse, Eloranta Aune Eliisi, Kokkola, Ene-dahl Alfons Karl Gabriel, Närpes, Englund Per Nils Bernhard, Jakobstad, Englund Uno Johannes, Jakobstad, Enholm Oskar Gideon, Korsholm, Enkulla Magnus Arthur Henrik, Kristinestad, Enlund Anders Valdemar, Nykarleby, Eriksson Erik Vilhelm, Jakobstad, (postumt), Eriksson Ragnar Jakob, Nykarleby, Erkkilä Martti Alvari, Himanka, Erkkilä Nilo Vilhelmi, Ylivieska, Erlands Karl Bertel, Kristinestad, **Fagerström** Nils, Pedersöre, Finnilä George Verner, Karleby, Flén Gustav Anders, Munsala, Fogström Erik Valfrid, Nykarleby, Fors Junior Kenneth, Vörrå, Fors Paul Os-

vald, Purmo, Fredlund Levi Hugo Mattias, Karleby, Friis Lars Jorma Valdemar, Karleby, Friis Rolf Fritiof, Karleby, Friis Sven Rafael Alexander, Karleby, Furu Max Herbert, Jakobstad, **Ginman** Leopold Alexander, Kristinestad, Granholm Harry Olof, Vasa, Granvik Karl Bruno, Karleby, Greggila Orvo Mikael, Vasa, Gromoff Eero, Kannus, Grönlund Nils Evald, Kristinestad, Gustafsson Arne Vilhelm, Kaskinen, **Haapala** Lauri Johannes, Himanka, Hagnäs Ole Henrik, Karleby, Hammarström Karl Erik, Vasa, Hannula Mikko Albert, Ylivieska, Hansson Henry Ingvald, Karleby, Hautamäki Eino Kaler-vo, Kokkola, Hedström Jö-rgen Rafael Matias, Karleby, Heikkilä Heikki Antero, Vete-li, Heikkinen Kauko Kalevi, Kalajoki, Heimdahl Rafael Johan, Jakobstad, Helen Enok Anton, Karleby, Henriksson John Paul, Maxmo, Hietala Aaro Anton, Kalajoki, Hilli-aho Hugo Artturi, Kalajoki, Holländer Evert Johannes, Nykarleby, Holmqvist Walfrid, Jakobstad, Holmström Lars, Pedersöre, Holtti Johan Harry, Vasa, Hoppi Kaarlo Asser, Vasa, Hourula Antti Edvard, Nivala, Häkans Emil Sigvald, Korsholm, Höllfast Aatos Berndt Viktor, Kristinestad, Högblom Levi Holger, Närpes, Högblom Paul Erik, Nykarleby, Hällund Magnus, Pedersöre, Hästbacka Algot Alexander, Pedersöre, Hästbacka Armas Einar Johannes, Vasa, Högholm Nils Henrik, Pedersöre, Höglund Karl-Ole Jörgen, Pedersöre, Högväg Ivar Vilhelm, Jakobstad, **Ivanen** Alisa Rakel, Pietarsaari, Impola Elma Johanna, Kalajoki, Iso-Oja Väinö, Rautio, **Jacobson** Leopold, Nykarleby, Jansson Tore Karl Johannes, Karleby, Jern Stig Wolmar Emil, Vasa, Johansson Bengt Folke, Karleby, Jokela Heimo Ilmari, Kannus, Juthbacka Hugo, Nykarleby, Järvelä Helge Olavi, Ylivieska, Järvelä Martti Paavo, Ylivieska, Järvenpää Aili, Karijoki, **Kaivola** Kauko Eemil, Vasa, Kalberg Gustav Håkan, Kristinestad, Kankkonen Elina Margareta, Karleby, Kankkonen Lars Vilhelm, Karleby, Karlsson Gösta Gottfrid, Larsmo, Karlsson Sven, Jakobstad, Katajaranta Matti, Vasa, Keskikuru Pentti Juho Jaakko, Himanka, Kirkkopelto Maire Annikki, Kokkola,

Kjerulf Paul-Eric, Jakobstad, Klemets Nils Mikael, Närpes, Klemola Sanna Tellervo, Veteli, Knuutila Niilo, Kokkola, Koivula Tauno Edvard, Vasa, Koivunen Ensio, Vasa, Korhonen Lilli Annikki, Pietarsaari, Koskela Veikko Mikael, Ylivieska, Koski Kaarlo Arvid, Veteli, Kotka Nil Einar, Karleby, Krohn Åke Rafael, Jakobstad, Kronman Tor-Erik, Kristinestad, Kulju Aune Lydia Elisabeth, Kokkola, Kulla Jörgen Johannes, Karleby, Kulla Reino Aukusti, Himanka, Kunelius Terho Matias, Ylivieska, Kvarngård Åke, Kristinestad, Kähärä Vilho Albert, Pyhäjärvi, Kärkinen Sulo, Kalajoki, **Laajanen** Aini Kaarina, Kokkola, Laasanen Reino Antti, Veteli, Lah-tinen Yrjö Fredrikki, Pyhäjärvi, Laine Lauri Isakki, Vasa, Laitinen Aate Aleksanteri, Kokkola, Lankila Martti Olavi, Kalajoki, Lapinjoja Aale Matti, Kalajoki, Lappalainen Mauno Olavi, Pyhäjärvi, Larimo Uuno Kalevi, Vasa, Lassila Matti Kalervo, Veteli, Lassila Viking, Jakobstad, Lattu Martti, Vasa, Latva-Rasku Mauno Salomon, Vasa, Lehms Gunborg Ellen Agnete, Karleby, Lehtinen Hugo Olavi, Ylivieska, Lehto Pentti Luukas, Kokkola, Lehtonen Aatto Jaakko, Vasa, Leppilampi Veikko Antti, Ylivieska, Leppivuori Elma Tellervo, Pyhäjärvi, Leskelä Elma Elviira, Pyhäjärvi, Lilja Veikko Juhani, Kokkola, Lillqvist Dan Emanuel, Jakobstad, Lillqvist Helge, Jakobstad, Lillsunde Per-Ole, Jakobstad, Lindahl Åke Egil, Kristinestad, Lindstedt Axel Gottfrid, Kristinestad, Lintala Ilmi Signe Inkeri, Vasa, Lihén Alvar Edvard, Korsholm, Lunabba Bengt Rudolf, Pedersöre, Lund Josef Gottfrid,

Purmo, Lundqvist Henry, Kristinestad, Luoma Kalle, Veteli, Långfors Nils Alvar, Kristinestad, Långfors Pehr Ola, Kristinestad, Löfs Birger Johannes, Pedersöre, **Marja-kangas** Olavi Mikael, Ylivieska, Martens Karl Arild, Närpes, Mattila Aino, Kokkola, Mattila Olli Veli, Ylivieska, Mukari Aatto Johannes, Vasa, Mård Aino Kyllikki, Kokkola, Mäkelä Hans Gunnar, Kokkola, Mäkelä Mauno Eerikki, Kalajoki, Mäki-Eskeli Erkki Olavi, Kannus, Mäki-Eskeli Lauri Mikael, Kannus, Mäntymäe Eva Ester, Kaskinen, Märsylä Jaakko Yrjö, Kannus, **Niemelä** Jorma Johannes, Kalajoki, Nissen Helene Elise, Kaskinen, Niva Viljo Anton, Kannus, Nordman Eskil Alfons, Kristinestad, Nordman Laina, Kristinestad, Nordström Albert Vilhelm, Kristinestad, Nordström Ragnar Emanuel, Vasa, Norrbacka Erling, Pedersöre, Nuorala Olavi Johannes, Alavieska, Nurisalo Viljo Elmeri, Kokkola, Nybacka Kurt Edvard, Nykarleby, Nygren Tor-Erik, Vasa, Nygård Nils Gösta Ingmar, Karleby, Nyholm Ture, Nykarleby, Nylén Jarl Ernst, Karleby, Nylund Erik, Sverige, Nyman Helge Johannes, Vasa, Nyman Sigfrid Valter, Vasa, Näse Alf, Karleby, **Ojanperä** Terho Matti, Ylivieska, Olkkonen Erkki Jaakko, Ylivieska, Olkkonen Paavo, Rautio, **Paananen** Aarne Johannes, Reisjärvi, Pakkala Laina Lilja, Veteli, Parttimaa Aukusti, Haapajärvi, Parviainen Heikki Johannes, Vasa, Peltomaa Tuomas Joeli, Vasa, Pensar Jarl Erik, Oravais, Pettersson Seth David, Pedersöre, Pettil Lars, Jakobstad, Pilvilampi Vilho Kalevi, Veteli, Pirttijärvi Jouko Paavali, Kalajoki, Pohto Sirkku Anne-

li, Vaasa, Pulkkinen Paavo Mattias, Veteli, Puronhaara Keijo Kalevi, Kokkola, Puntotaka Kerttu Jenny, Kokkola, Puusaari Henrik, Reisjärvi, Pylväläinen Pentti Nestori, Ylivieska, Pyysalo Pentti Kalevi, Kokkola, Pärus Thure Ragnar, Kristinestad, Pöyry Eino Aato, Vasa, Pöytäsaari Pentti Tapio, Veteli, **Qvist** Bertil Olof, Oravais, **Rahkonen** Aarne Olavi, Kalajoki, Rajala Otto Anselmi, Reisjärvi, Rajby Erling, Pedersöre, Ramstedt Herma Viking, Vasa, Rantala Erik Sigfrid, Vasa, Rantamäki Tauno Erkki, Pietarsaari, Rauhala Kalevi Kullervo, Vasa, Rautakoski Onni Lahja, Rautio, Rautio Olli Anders, Kalajoki, Rintaniemi Matti, Vasa, Risberg Kauno Oskari, Vasa, Riska Rurik Wilhelm, Kronoby, Riutankoski Leo Johannes, Kannus, Roos Knut Hjalmar Algot, Jakobstad, Ropponen Paavo Eino Sakari, Ylivieska, Rosenberg Gösta Rafael, Kas-kö, Rosenberg Rego Valde-mar, Vörrå, **Saari** Elsa Kaarina, Kokkola, Saarinen Lasse Olavi, Vasa, Saarnisto Heimo Aarne Isakki, Vasa, Sandberg Sven Viktor, Vasa, Sandell Ole Henrik, Jakobstad, Sandin Heimer Gustav, Nykarleby, Sandström Helge Lennart, Karleby, Sandvik Ragnar Richard, Kristinestad, Saxberg Åke Johannes, Vasa, Siffilén Helmer Severin, Oravais, Silvasti Nilo Frans Joonas, Kalajoki, Sjöblom Levi, Närpes, Sjögren Knut, Kokkola, Sjövall Rainer Helfrid, Vasa, Skog Uno, Pedersöre, Spoof Lilja Tuulikki, Vasa, Store Tor Alexander, Karleby, Store Torbjörn Leif Alexander, Karleby, Storsjö Sten Ola, Kristinestad, Storås Verner

Valfrid, Kristinestad, Streng Thure Vilhelm, Sverige, Ström Sven Harry Johannes, Pedersöre, Sundvik Martin Johannes, Munsala, Suurkoski Tauno Erkki, Pyhäjärvi, Svahn Ernst Lars Olof, Vasa, Sweins Sven Eric Harry, Vasa, Söderlund Gunnar, Korsholm, **Talas** Risto Olavi, Kristinestad, Tapio Antti Ilmari Johannes, Rautio, Teeriaho Evertti, Reisjärvi, Tienhaara Heikki Matias, Vasa, Tiiponen Mauno Wilhelm, Vasa, Tikkanen Kalevi Soini, Pyhäjärvi, Tilus Ahto Johannes, Himanka, Tilus Esko Sakari, Himanka, Tilus Lauri Tapani, Himanka, Toikkanen Tauno Arvid, Vasa, Tolonen Taimi, Kokkola, Tornikoski Antti, Kokkola, Torvi Tyne Sirkka, Himanka, Tunkkari Juusi Olavi, Veteli, Turpeinen Arvo Jalmar, Reisjärvi, Tuulasvaara Allan Adolf Aleksander, Kannus, Typpö Unto Eero, Rautio, **Untinen** Veikko Unto Olavi, Kalajoki, Utter Dagny Elvira, Kristinestad, **Valo** Katri, Kokkola, Vasankari Pentti, Kokkola, Veijola Erkki Väinö, Kokkola, Verronen Erkki Anders, Ylivieska, Viiperi Aliisa Mirjam, Kokkola, Wikblad Einar, Nykarleby, Wiklund Anja Annikki, Kokkola, Wiklund Arne, Jakobstad, Vingård Clayd Leander, Västerås, Virtanen Olavi Matias, Vasa, Witick Stig Waldemar, Karleby, Wolff Yrjö Alvar, Vasa, Vuorenmaa Kauno Viljami, Pietarsaari, Vuorenmaa Rauno Olavi, Vasa, Väinölä Helmi Annikki, Kokkola, **Ägren** Hannes Uriel, Karleby, **Öberg** Heli Inkeri, Vasa, Österlund Warren William, Oravais, Östman Karl Gustav, Jakobstad.

Lähde: www.ritarikunnat.fi

Sinunkin apuasi tarvitaan

Veteraanien henkisen perinnön siirtäminen tuleville sukupolville on meidän kaikkien yhteinen asiaamme. Tätä työtä tukemaan tarvitaan myös sodan koettelemuksista kertovaa esineistöä. Auta meitä kokoamaan Pietarsaaren kaupungin museon veteraanitilaan asuja, aseita, karttoja, kirjallisuutta, kirjoja, valokuvia, kunniamerkkejä, lippuja, standaareja, viirejä, puhdetöitä, sotilaspassoja jne. jotta veteraanitilalle asetetut toiveet toteutuvat. Mukana hankkeessa ovat Sotainvalidit, Rintamamiehet, Sotaveteraanit, Sotilaspojat, Reserviupseerit ja Reserviläiset.

Museo päivystää joka keskiviikko klo 14–17

Pietarsaaren kaupungin museo,
Isokatu 4, puhelin 06–785 1111

VASA KRIGSVETERANMUSEUM
VAAAN SOTAVETERAANIMUSEO

Specialutställning 2016 Erikoisnäyttely
Krigsskadestånd till Sovjetunionen 1945–1952
Sotakorvaukset Neuvostoliitolle 1945–1952

Öppet – Avoinnna:

Ti-Fre/Ti-Pe 10–12 & 13–16,
Lö/La 10–14.

Guidning under öppethållningstider

Opastus audioloaikoina

Fri entré – Vapaa sisäänpääsy

Grupper – Ryhmät:

Enligt överenskommelse –
Sopimuksen mukaan

t./p. (06) 312 9894

Kyrkoestplanaden 22, Källarvåningen
Kirkkopuistikko 22, Kellarikerros

Österbottens Försvarsgille –
Pohjanmaan Maanpuolustuskilta r.f.

Haapajärven sotiemme veteraanien perinnehuone

SUOJALUKKO

Osoite:

Kauppakatu 19, 85800 Haapajärvi
Sisäänkäynti kunnan
kulttuuritalon pihan puolelta.

Avoinnna sopimuksesta,
p. 044 4456 202 tai 0400 965 195

Sotilaspoikien ja pikkulottien muistomerkin paljastamisjuhla Kälviällä

Jo usean vuoden ajan valmisteltu sotilaspoika-pikkulotta muistomerkki, joka valmistui 2015 syksyllä vihittiin tarkoitukseensa ja luovutettiin Kokkolan kaupungin hallintaan Kälviän veteraanipuistoon, entisen suojeluskuntatalon, lottakavilan ja maanpuolustus-kotiseutumuseon eteen runsaan juhlavierasjoukon läsnäollessa kauniina keväänä juhlapäivänä. Keski-Pohjanmaan sotilaspoikien perinnekilta ry:n Kälviän paikallistoimikunta sai täten yhteistyössä Kokkolan kaupungin, Kälviän ev.lut seurakunnan, Kälviän kotiseutuyhdistyksen ja Lions Club Kälviän taloudellisella tuella yhteistyössä Kälviän reserviläisten MPK:n KÄREKSEN ym kanssa muistomerkkihankkeen toteutettua juhlaissa puitteissa.

Tilaisuus alkoi aamulla 5.5.2016 helatorstaina muistomerkin vihkimisellä Suomen lipun ja paikallisten järjestöjen lippuriviston edessä juhlaputetussa kirkonkylässä mieskuoro Kälviän mieslaulajien Tiina Pietilän johdolla esittäessä Jean Sibeliuksen Isänmaalle. Muistomerkin syntymäkohdat ja tervehdyssanat lausui perinnekullan varapuheenjohtaja Jussi Isotalo Kälviältä Kokkolasta, minkä jälkeen muistomerkin paljastivat Sotilaspoikien perinneliitto ry:n pj, prikaatinkenraali Hannu Luotolan johdolla Kälviän sotilaspoikien edustajana Aarto Herronen ja pikkulottien edustajina Maija Hautala Kälviältä sekä Kokkolan lottien yhdistyksen pj Kaija Jestoi. Virren 170 jälkeen siirryttiin sankarihaudoille kunnianosoitukseen ja siellä Kälviän mieslaulajat lauloivat Vteraanin iltahuudon. Täältä siirryttiin juhla-messuun Kälviän kirkkoon, jossa saarnasi kirkkoherra Heikki Niemelä ja mieskuoro Jumala ompe linnamme laululla. Messun jälkeen Kälviän seurakunta tarjosi juhlaoluaan ”Kälviän jäännälihapääryt” seurakuntakodilla, jossa tilaisuus jatkui päiväjuhlan merkeissä.

Päiväjuhlissa tervehdyssanat lausui Kälviän kotiseutuyhdistyksen pj. Erkki Nissi palauttaen mieliin suojeluskuntajärjestön ja sotilaspoikien toiminnan vaiheita, lottien, paikkakunnan väetön ym toimintaa ”vaaranvuosi-na” kotirintamalla avustaan

sotatoimissa olevia, nyt jo lähes satvuotiaita sotiemme veteraaneja ja sotasankareina kaatuneita sekä sotainvaliidejamme siellä taistelukentillä isänmaamme puolustajina kuten muistomerkkimme otsikko ”Isänmaan puolesta” on kultakirjaimin kirjoitettuna muistomerkkiin. Muistomerkkijuhlissa

kuultiin Kälviän miekuoron esittämänä Kälviän kotiseutulaulu, yksinlauluna Väinö Havaksen sanoihin ”Testamentti Pojalleni” Jussi Isotalon ja Tiina Pietilän esittämänä. Lisäksi arvokas ja mieliinpainunut prikaatinkenraali Hannu Luotolan juhlapuhe ja Kokkolan kaupungin valtuuston vpi.

Tapani Hankaniemen puheet. Huomionosoitusten ja tervehdysten jälkeen sai toimikunnan pj Jussi Isotalo Kälviältä mieluisen tehtävän kittää kaikkia muistomerkin hankintaan osallistuneita tahoja: kulttuurisihteeri Kirsi Hännistä Lioneita, kaupunkia, kuntaa, seurakuntaa, kotiseutuyhdistystä

ja Kälviän reserviläisiä sekä muistomerkin tehnyttä Saakari Tuhkusta Kokkolasta onnistuneesta muistomerkistä, jossa otsikkona on ISÄNMAAN PUOLESTA.

Kälviän kotiseutu-maanpuolustusmuseo oli arvokaine muistoesineineen koko päivän auki yleisölle.

Perinnekullan Kälviän pai-

kallistoimikunta sai täten toteuttaa yhdessä sotilaspoikien perinneliiton ja paikallisten yhteistyötoimien kanssa toimintatavoitteitaan perinteen säilyttämisestä nouseville sukupolville ja kitollisuutta isänmaatamme puolustaneille veteraanisukupolville.

Jussi Isotalo, toimikunnan pj. Sotilaspojat perinnekilta.

Kaatuneiden muistopäivä

Pontus Blomqvist ja Raimo Risikko laskevat reserviupseerien ja reserviläisten yhteisen sepeleen sekä veteraanijärjestöjen sepeleen Pedersören sankarihautausmaalle. Kuva Cecilia Holmström

Pedersören sankarihautausmaalla Stefan Järndahl ja Joakim Dahlin kunnioittavat. Kuva Cecilia Holmström.

Pietarsaaren Reserviupseerikerhon vpj Rodney Strandvall ja Pietarsaarensuomen Reserviläisten sihteeri Mikael Skytte laskevissa seuroissa yhteinen seppeli 15.5.2016. Illalla järjestettiin ampumataitopäivä Kokkolassa yhdessä Kokkolan Reserviläisten kanssa. Kuva Johan Irjala.

Muisto- ja saatesanat lausui Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö, evl. Mika Piironen.

Sankarivainajien muistoa kunnioittaen. Puolustusvoimien havusepeleen laskevat aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Mika Piironen ja yliluutnantti Tom Sundell. Taustalla odottavat Sotainvalidien Veljesliiton ja Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanien, Vaasan kaupungin, Vaasan Seurakuntien ja Kansalaisjärjestöjen edustajat. Maanpuolustusjärjestöjen lippulinnaan osallistui 20 järjestölippua. Kuvat: Monica Latvala

19. Jääkäriseminaari "Aatteista taisteluun"

Suomen jääkäriliike esimerkkinä ensimmäisen maailmansodan separatisti- ja vierastaistelijaliikkeistä

Jussi Jalonen, FT, Tampereen yliopisto

Kirjailija Aarno Karimo kuvasi Kumpujen yöstä -teoksessaan Suomen jääkäriiliikettä lauseella "Merkillinen, maailmankin historiassa tuntematon tapaus oli suomalaisen jääkäripataljoonan synty ja toiminta vieraassa maassa". Tosiasiassa jääkäriliikkeen toiminnassa ei ollut mitään järin merkittävää, sillä ensimmäinen maailmansota soi kaikille aikakauden kansallismielisille separatistiliikkeille tilaisuuden hakea tukea itsenäisyystaistelulle selkkauksen eri osapuolilta. Saksan suunnalta tukea etsinyt Suomen jääkäri

liike oli yksi monista keskusvaltain puoleen kääntyneistä separatistiliikkeistä, joiden toiminta kanavoitui vapaaehtoisen sotilasyksikön perustamiseen.

Jääkäripataljoonalla oli vastineensa rintaman molemmilla puolilla. Lähimpänä esimerkkeinä olivat Józef Klemens Piłsudskin perustamat puolalaisten itsenäisyysmiesten legioonat sekä Galitsian ukrainalaisten keskuudessa muodostetut "Setšin kiväärimiehet", jotka kummatkin taistelivat Itävalta-Unkarin armeijassa. Jääkäriiliike erosi puolalaisista ja ukrainalaisista vapaaehtoisyksiköistä sikäli, että

sen värväysverkosto joutui toimimaan käytännössä täysin maanalaisesti, kaukana kohdemaastaan ja vailla suojaisaa tukialuetta. Tässä suhteessa jääkäriiliike muistutti myös Irlannin tasavaltalaisarmeijaa, joka operoi ennen muuta omassa kotimaassaan samalla Saksan tukeen nojautuen. Suomalaisen jääkärien maanalaisten toiminta, joka heikittiin kanavoitui selkkauksiin poliisin ja santarmien kanssa, rinnastui jossain määrin IRA:n toimintaan, ja molemmat järjestöt joutuivat sodan jatkussa harkitsemaan myös kostotoimiin ja terroriin turvautumista. Kummassakin

tapauksessa liikkeitä sävytti itsenäisyysaktivismiin sisällytynyt poliittinen radikalismi ja kumouksellisuus, jotka painoivat leimansa eräiden veteraanien toimintaan vielä rauhan aikanaan.

Monien muiden maailmansodan vierastaistelijaliikkeiden tavoin myös suomalaiset jääkärit muodostivat sodan jälkeen kotimaassaan uuden sotilasliittin, joka oli sotakokemuksensa seurauksena vahvasti politisoitunut. Sama ilmiö oli nähtävissä myös Tšekkoslovakiassa ja Puolassa, jossa maailmansodan aikaiset legioonalaiset nousivat itsenäistyneissä maissa

sotalaitoksen huipulle. Puolassa vanhat legioonalaiset näyttelivät myös keskeistä roolia maan siirtymisessä autoritaariseen hallintoon marsalkka Piłsudskin valankaappauksen seurauksena vuonna 1926. Suomessa jääkäriiliike sen sijaan jakautui poliittisesti; osa halusi jatkaa taistelua valkoisen Suomen puolesta loppuun asti osallistuen 1930-luvun alussa oikeistoradikaaliin toimintaan ja terroriin, ja osa taas tunnusti uuden itsenäisen Suomen kansanvaltaisen hallinnon sellaisena laillisenä esivaltana, jonka puolesta he olivat taistelleet.

Rauhan oloissa oli aiem-

man kumouksellisen liikkeen sopeutuminen uuteen rooliinsa laillisen järjestyksen ja status quon vartijana keskeisiä haasteita. Itsenäisyyden toteuttua myös jääkärien enemmistö hyväksyi uuden vastuunsa esivallan ja laillisuuden ylläpitäjänä, maan uutena esikuvallisena sotilasliittinä. Tässä mielessä jääkäriliikkeen historia tarjoaa esimerkin siitä, miten itsenäisen Suomen poliittinen järjestelmä on kyennyt suotuisissa oloissa sopeuttamaan myös vierastaistelijaliikkeen kaltaiset radikaalit ainekset lopulta demokratian palvelijoiksi.

Schmarden – jääkäripioneerien hyökkäystaistelu 25.7.1916

Evli, ST Vesa Valttonen

Esitelmäni käsittelee Jääkäripataljoona 27:n käymää taistelua Schmardenin rintamaloikolla. Tänä vuonna 25. heinäkuun siit tulee kuluneeksi tasan 100 vuotta. Täysien vuosien kunniaksi pystytetään jääkärimuistomerkki taistelupaikalle nykyisen Latvian Smarden kylään.

Pioneerikoulutus ja pioneerikomppania

Suomalaisen vapaaehtoisjoukon koulutuksessa kiinnitettiin alusta asti huomiota pioneerikoulutukseen, erityisesti räjähteiden käyttöön. Saksalaisten näkökulmasta suomalaisten kouluttamisella tuetaisiin heidän operaatioitaan Venäjän rintaman pohjoisosassa aseellisesti

vastarinnalla ja tuholaistoinnilla.

Vapaaehtoisten määrän kasvettua perustettiin Lockstedtin koulutusjoukko, johon jalkaväikyksiköiden lisäksi muodostettiin pioneerikomppania. Siinä ehti palvella vuoden 1918 helmikuuhun mennessä kaikkiaan 343 jääkärää. Jääkäreistä siis noin joka kuudes sai palvella pioneerikompaniassa, joka oli kuluista laaja-alaisesta ja runkasta koulutuksesta.

Schmardenin taistelu

Keväällä 1916 koulutusjoukosta muodostettiin Jääkäripataljoona 27, joka komennettiin saamaan rintamakokemusta Saksan itärintamalle. Jääkärit päätyivät Misse-joen rintamaloikolle, jossa Pioneerikomppania palveli pataljoonan reservinä ja kenttävarustustöissä. Heinäkuussa komppania käskettiin tukemaan saksalaista pataljoonaa väkivaltaisessa tiedusteluhyökkäyksessä, jonka tehtävänä oli venäläisten eteenönnetyn aseman tuhoaminen ja linnoitteiden täyttäminen. Saksalaisten käytännön mukaan taistelutehtävä edellytti erikoiskoulutuksen saaneiden pioneerien jakamista siten, että 2-3 pioneeria sijoitettiin jokaiseen jääkäriryhmään.

Suomalaisten lähes 200 miehen pioneerikomppa-

nia liittyi 24.7. keskipäivällä saksalaiseen 1. Reservijääkäripataljoonaan, jonka sotilaiden keskuudessa suomalaiset jääkärit herättivät aluksi kummastusta. Hiljaa jutustellen ja toisiinsa tutustuen siirryttiin tehtävään. Keskiyöllä, kuun sirpin hohtaessa pilvien lomasta, oltiin rintavarustuksen takana hyökkäysvalmiina.

Hyökkäys eteni avoimessa maastossa aluksi vihollisen huomaamatta, kunnes noin puolivälissä kenttää alkoi vihollisen tulitus. Saksalaispataljoona suomalaisine vahvistuksineen hyökkäsi kahdessa aallossa, joista ensimmäisen piti lyödä vihollinen pois eteenönnetystä asemasta ja jälkimmäisen hävittää se.

Hyökkäys onnistui voittoa puolelta. Suunnitelman mukaan ja tehtävä saatiin täytettyä. Osa joukoista oli edennyt kuitenkin liian lähelle venäläisten asemia ja sai vastaansa vihollistulen lisäksi myös oman tykistön ja kranaatinheittimistön tulivaikutuksen. Kommentojen mukaisesti joukot vetäytyivät hyvässä järjestyksessä omiin aseisiin haavoittuneet ja vangit mukanaan, joita myös suomalaiset olivat saaneet hyvän joukon.

Aamun sarastaessa sanitäärit kokosivat kaatuneita, joiden joukosta löytyi myös yksi jääkäri, räikkyläläinen

merimies Paavo Heikki Kinnunen. Lisäksi todettiin, että jääkäri Matti Jaakko Fält puuttui joukosta. Hän harhaili haavoittuneena (toisen silmänsä kiväärin kuolasta menettäneenä) "ei kenenkään" -maalla ja vihollisen puolella kolme päivää, kunnes löysi omien puolelle. Fält sai rautaristin – ja puuristin lähes vuotta myöhemmin sotasaaralassa Hannoverissa, jossa hän menehtyi. Jääkäreitä haavoittui Fältin lisäksi 9. Rautaristeja suomalaiset saivat kaikkiaan 8 kappaletta. Saksalaisten tappiot olivat 23 kaatunutta ja 60-70 haavoittunutta, siis varsin huomattavasti suomalaistappioita raskaammat. Saksalaiset esimiehet kiitti-

vät suomalaisia taistelussa osoitetusta taistelutaidosta ja urheudesta.

Taistelun merkitys

Schmardenin taistelu oli yksi Jääkäripataljoona 27:n merkittävimpiä, vaikka siihen osallistuikin ainoastaan pioneerikomppania. Merkittäväksi taistelun tekee erityisesti se, että jääkäripataljoonan osa osallistui puhtaaseen hyökkäystaisteluun, vieläpä iskuosastomaiseen sellaiseen.

Professori Matti Lauerma arvioi taistelun merkitystä seuraavasti: Schmardenin taistelu jäi jääkäripataljoonan historiassa ainutlaatuisiksi tapaukseksi, ainoaksi hyökkäystaisteluksi, jo-

hon jääkärit näin suurena joukkona osallistuivat. Sen tuottamat tappiot olivat pataljoonan muualla kärsimiin verrattuina raskaat, mutta Schmardenissa saavutettu taistelukokemus, itseluottamus ja maine olivat varmasti hintansa arvoiset.

"Schmardenin päivä" on instituutioitunut vuosien saatossa suomalaisten pioneerien perinnepäiväksi, jota on juhlittu tauotta myös sotavuosien aikana. Jääkäripioneerien esimerkki velvoittaa myös tämän päivän pioneerijoukoissa, joissa aselajikohtaisen kyyvykkyden lisäksi koetaan myös jalkaväen taistelutaitojen hallitseminen kunnia-asiana. Iske hakku - Isänmaan puolesta!

Seminaariyleisöä Purmojärven koululla.

Simon kahakka

(Lyhennelmä).

Jääkäri Väinö Heikki Vainio kävi elokuulla vuonna 1916 Kuivajokea Veskan torpassa tiedustelemassa, voisiko tälle seudulle läntisen etappin toimintaa ohjaava henkilö majoittua sinne? Hänen kertomansa mukaan toiset olivat valinneet paikkansa ja näin Veskan etappitalo jäi hänen asemapaikakseen. Vainiolla oli passi Aukusti Siikin nimellä. Puhutteluissa häntä kutsuttiin liikanimellä "Aku."

Saksaan menneet taisivat osaksi olla jukuripäitä, koska saksalaiset esimiehet alkoivat epäillä suomalaisten perimmäistä tahtoa, taistella itärintamalla. Palauttaukseen luottamuksen, jääkärien taholta ilmoitettiin, että he voisivat ryhtyä hankkimaan Suomesta 2000 miestä lisää, toisen jääkäripataljoonan perustamiseksi. Tähän Saksan sotilasjohto suhtautui myönteisesti. Yhteissymmärrys palautui.

Marraskuun lopulla koontui Ruotsin Ylitomiolen 9 jääkäriä ja yksi jääkäritarjokas. Tätä neuvonpitoa kutsutaan "Matarengin parlamentiksi." Keskustelua johti Lätisen etappireitin varajohtaja Einari Wichman. Sattumalta sinne saapui myös Itäisen etappireitin varajohtaja Sven Weckström, joka oli käynyt Tukholmassa hakemassa aseita ja rahaa. Hänen seurassaan saapui myös jääkäri Heikki Repo. Hänet oli tohtori Kai Donnerin pyynnöstä lähetetty Suomeen selvittämään asiaa sosialidemokraattisen puolueen johtomiehille.

Räjäytystöihin koulutettuja jääkäreitä kutsuttiin "pommareiksi." Veskan etappitalon latoon, pohjoispuolelle Kuivajokea, "pommarit" olivat jättäneet räjäytyspanoksia säilöön. Veskan etappitalon haltijat Kustaa ja hänen veljensä leski Viija Sanaksenahot pidätettiin 24.11.-16 jääkärien suojelamisesta ja vietiin Oulun lääninvankilaan. Siellä talonväki joutui tunnustamaan pommien piilopaikan.

Etappitalosta kahden kilometrin päässä olevaan kotitalooni, jossa silloin asui isovanhempani, saapui kuvernöörin poliisi mukanaan myös paikallinen poliisi L. J. Ellilä. Hän oli isoäitini setä ja jääkäri Iivari Ellilän isä. Oulun poliisin kyselyssä oudoista kuljoista, alkoi isäni, silloin 8-vuotias poika, kertomaan Veskan kulkevista miehistä. Jollakin tavalla isoeni -Ellilä sai pojan lopettamaan kertomisen heti alkuun. Oulun poliisin

tiedusteltua olisiko talossa venettä, isoisäni arvasi, että Veskan emäntä ja isäntä ovat vankilassa joutuneet paljastamaan pommikätkön. Hänen yrityksensä hakea pommit pois ennen poliiseja epäonnistui. Tämä oli yksi niitä paljastuksia, jotka saivat kuvernöörin lähettämään uusia poliisijoukkoja Oulun pohjoispuolella oleviin pitäjiin

Lätisen ja Itäisen etappireittien toiminat lamaanut sen johtajan Aarne Sihvon tultua pidätetyksi Jyväskylässä. Myös viranomaisten tiivistynyt etsintä, jääkäreiden ja heidän auttajien löytämiseksi, vaikeutti värväystoimintaa. Matarengin parlamentti perusti, Pohjoisen etappireitin, joka Iso-veitosenjärven kohdalla suuntautui kahta reittiä Ruotsin rajalle.

Näytelmässä tulevat esille Ylikärpän lisäksi erityisesti Puukkokummusta Hastin torppa, jossa jääkäreitä suojeltiin ja ohjattiin Kivaloilla olevalle niittysaunalle. Nämä eivät olleet etappitaloja.

Turvallisuussyistä Matarengistä jääkärit siirtyivät kolmessa ryhmässä Suomeen pohjoispuolelle. Näistä yhdestä kaksi miestä lähti pohjoiseen suorittamaan heille annettua tehtävää. Kaksi neljän miehen ryhmää siirtyi kairoja pitkin Simon Ylikärppään, toinen Alakärpän ja toinen Portimojärven kautta. Kahden miehen ryhmä joutui Kaisajoen varrella Kuusikon talossa santarmien kanssa taistelemaan aseita. Jatkaessaan matkaansa Tervolan Liimattan etappitaloon, siellä oli poliiseja, joten nämä jääkärit joutuivat yöpyämään heinäladossa, ennen kuin selvisivät Ylikärppään.

Seuraavana päivänä kaikki 10 jääkäreitä siirtyivät Maaninkajärven niittysaunalle, jonne jäivät odottelemaan kelien paranemista. Jo seuraavana päivänä heistä kaksi lähti pohjoiseen räjäyttämään venäläisten rekivarastoja, joten saunalle jäi kahdeksan miestä.

Lauantaina 9.12.1916 saunalla kävi 7 metsätyömiestä, jotka olivat menossa Kuivajokea ja Oijärvelle viikonlopiksi. Jääkäri Väinö Vainio, joka syksyllä oli ollut Kuivajokea Veskan etappitalon vahtina, tunsu joukosta Arvid Kluuvuniemen. Tästä syystä tapaamisesta ei syntynyt suurempaa hämminkiä. Kuitenkin se jätti jääkäreihin painostavan tunnelman ilmitulovansa läsnäolun vuoksi.

Sunnuntaina Kluuvuniemi kertoi Aukusti Viitalalle

Erkki Paaso.

nähneensä yhteisen jääkärivastuksen, joka muiden jääkäreiden kanssa majaili Maaninkajärven saunalla. Viitala meni heti kertomaan kuvernöörin poliisille kuulemansa. Tämän jälkeen torppaan saapui myös Veskan etappitalon parikymppinen poika Kalle Sanaksenaho. Poliisi Ohenoja pyysi Kallea viemään hänet Kuivaniemen rautatieasemalle. Ohenoja pyysi puhelimella Oulusta lupaa saada poliisien avuksi sotilaita pidättämään Maaninkajärvelle olevat jääkärit. Kuivaniemen rajavartiosto sai Oulusta määräyksen lähettää aliupseerin johdolla viisi santarmia poliisien avuksi. Aamulla Viitala opasti heidät ja neljä poliisia Veskan Maaninkajärven saunalle. Kansan keskuudessa Kallen hevosta kutsuttiin "Pitkäntien tamma" -nimellä, koska hänen tiedettiin silloin kuljettaneen jääkäreitä.

Maanantaiaamuna jääkäri Vainio oli vartiovuoron jälkeen jäänyt kämpän eteen hakkaamaan halkoja. Hän kuuli metsästä kahinaa. Nostettuaan katseensa, hän huomasi poliisit ja santarmit ketjussa metsän reunassa. Hän hyökkäsi saunalle ja karjaisi "Ryssät ulkona!" Hänellä oli jäänyt takki ja ase ulkopuolelle seinään nauhana. Sieltä hän kurkkasi aseensa, koska ilman sitä ei voinut puolustautua. "Ulos joka sorkka", huusivat poliisit. Ja venäjäksi: "Dovaitje, bandity!"

Kello oli n. 9,30. Jääkäri Mäntylä odotteli saunan portailla vartiovuoronsa alkamista. Eilisen sopimuksen mukaisesti hän syöksyi heti metsään. Eilen päälliköksi valittu Sven Weckström sieppasi repun. Syöksyi ovesta ulos, ampuien pistoolillaan muutamia laukauksia pidättämään tulleita kohti. Nämä tietysti ampuivat Weckströmiä. Jäätäneellä pihalla hän liukastui ja kaatui, eikä osunutta sen vuoksi tullut. Syöksyjä tehden hän

vansa johtaja. Yhdessä he totesivat, että minkäänlaista pakenemisen mahdollisuutta ei ole. Ammunnan alussa vihollinen vetäytyi vähän taaksepäin metsän suojaan. Taistelun hiukan tauottua Närvenen yritti räppänän reiästä etsiä vihollista, mutta hän sai osuman päähänsä, haavoittuen.

Puolen päivän aikoihin piirittäjät siirtyivät ketjuun saunan Kuivajoen puolellesse seinustalle alkaen haakuammunnan katonrajasta alaspäin. Tämä antoi saunassa olijolle mahdollisuuden yrittää paeta. Vainio syöksyi ensimmäisenä lavitsalta kohti ovea. Samalla vihollisen luoti meni niin läheltä silmiä, että hän hetkeksi sokeutui. Näkö kuitenkin palautui pian. Hän kääntyi katsomaan saunaan päin ja näki jalkaan haavoittuneen Lyytikäisen aikovan lähteä ulos. Juuri silloin Lyytikäiseen osui luoti joka katkaisi kaulavaltimon. Sama luoti haavoitti Henrikssonin selkään. Hän, Vainio ja Närvenen lähtivät, paeten Simojoen suuntaan. Repo, joka piileskeli lavitsan alla, jäi saunaan.

Piirittäjät jatkoivat ampuamista kello kahteen asti. Kun ketään ei tullut saunasta ulos he syytyivät saunan seinän tuleen. Tällöin Repo tuli kadet ylhäällä ulos. Santarmit ja poliisit olivat ihmeissään, kun saunassa oli vain yksi, Lyytikäisen ruumis. Repo pidätettiin ja Weckström, joka oli jälleen tullut tajuihinsa, haettiin metsästä saunan luonnuotiolle.

Osa lähti hakemaan hevosia Simojokea haavoittuneiden, Lyytikäisen, Revon ja tavaroiden kuljettamista varten. Ylikärpässä hankittiin lisää hevosia, jotka Ala-

kärpässä vaihdettiin uusiin. Niillä sitten aamuyöllä ajettiin Simon asemalle. Täältä vangittu Repo, haavoittunut Weckström ja Lyytikäisen ruumis vietiin junalla Ouluun.

Viranomaisten tarkoituksena oli haudata Lyytikäinen Oulussa kaikessa hiljaisuudessa. Omaisten pyynnöstä hänet vietiin lisälmeen. Täälläkin hautauksen piti tapahtua hiljaisuudessa, mutta hän sai sankarin hautauksen, suuren ihmisjoukon saattamana.

Saunalla paenneet jääkärit menivät ensin Akkunusjoelle Hastin taloon. Siellä ruokailtuaan ja vähän levätyttyään siirtyivät Kivalojen jääkärikämpälle, josta pari päivää levätyttyään pakenivat Ruotsiin.

Edellä on selvinnyt, että Hiitolasta kotoisin ollut, jääkärienraaliksi kohonnut Väinö Vainio oli mukana Lätisen etappireitin aloituksessa ja lopetuksessa.

Lopuksi pieni pätkä jääkärihistoriaa, jota näytelmässä ei kerrota. Venäjän vallankumouksen seurauksena. Weckström vapautettiin. Hänet vietiin Tukholmaan Serafim-sairaalaan. Siellä hänessä todettiin 42 ampu-mahaavaa. Myös Repo pääsi vapaaksi. Tällöin vapautuivat myös Veskan isäntä ja emäntä. Koska sinä päivänä ei enää lähtenyt junaa, he saivat yöpyä erään vanginvartijan kotona. Kustaa oli vankilassa ollessaan vuollut kapustoja. Hän myi niitä Oulun rautatieasemalla ja näin saivat rahat matkalippuihin.

Näytelmän ensi-ilta on 13.8 Simonkylässä Pahnilan museon pihalla.

Erkki Paaso

Suomen Jääkärimuseo Finlands Jägar museum KORTESJÄRVI

Kirja: Niittokone-asiamiehistä jääkäreiksi. Esitelmää jääkäriseminaareista 1998-2007. Kirjan hinta 15 euroa.

Kirjautuus: Jääkärihaudat Etelä-Pohjanmaalla

Avoinna ti klo 14-18 ja sopimuksen mukaan 15.6. - 15.8. ti-su klo 11-17 ja sopimuksen mukaan

Pääsymaksu 2,50 €/1,50 € (sis. sisäänpääsyn ja opastuksen) Museokauppa

Tilauksesta rooliopastus, jolla "Jääkäri Autio" kertoo värväytymisestään jääkäriksi, koulutuksestaan Saksanmaalla ja saapumisestaan Suomeen 1918. Rooliopastuksen hinta 30 €/ryhmä + normaali sisäänpääsymaksu.

Osoite Jääkärintie 80
62420 KORTESJÄRVI
Puhelin Puh. (06) 2412 9841, 040 148 4420, 040 764 7755
suomen.jaakarimuseo@kauhava.fi

Ilmoittautuminen 80
62420 KORTESJÄRVI
Puh. (06) 2412 9841, 040 148 4420, 040 764 7755
suomen.jaakarimuseo@kauhava.fi

Kalterijääkärit itsenäisyyden asialla

Kyösti Wilkunan vangitsemisesta sata vuotta

Nivalassa pidettiin 22.5. muistotilaisuus ja seminaari jääkärivärväri Kyösti Wilkunan pidättämisen satavuotispäivänä. Nivalan kirkkomaan kupeessa olevalla Jääkärien muistomerkillä puhunut Heikki Gummerus korosti jääkäreiden peräänantamatonta luonnetta. Oman henkensä uhalla he lähtivät vieraalle maalle saaman sotilasoppia, jotta Suomi pääsisi vapaaksi Venäjän ikeen alta. Heikki Gummeruksen isosetä uhraisi henkensä 24-vuotiaana Suomen vapauden eteen.

Muistotilaisuuden ja seppleenlaskun jälkeen juhla jatkui Nivalan nuorisoseuran talolla.

Tilaisuuden aluksi Nivalan Puhallinorkesteri soitti Jääkärimarssin, jonka runsauslukuinen yleisö seisoen kuunteli.

Seminaarin alussa puhunut Nivalan kaupunginjohtaja **Päivi Karikumpu** korosti, että Nivalassa on vahva yhteiskunnan kehittämisen historia. Vuonna 1915 alkoi jääkäreiden värväys ja Kälajokilaaksosta lähti yli 40 jääkäriä koulutukseen, joista nivalalaisia oli kuusi.

Nivalan jääkärien matka Saksaan alkoi hevoskyydillä Ylivieskaan, josta jatkettiin junalla Kemiin vaikka liiput ostettiin harhautukseksi Rovaniemelle. Matka jatkui meren jäällä harhaillen Ruotsin puolelle, josta jatkettiin junakyydillä.

Sortokausien satoa

Reijo Sallinen valotti jääkäriliikkeen historiaa. Liike toimi vuosien 1914–1918 välisenä aikana. Yhtenä alkusysäyksenä liikkeelle oli Tsaari Nikolai II aloittamat venäläistämistoimet ja sortokaudet. Tämä herätti voimakkaan kansallisuusaatteen etenkin Suomen nuorison keskuudessa. Ensimmäinen maailmansota ja toinen sortokausi toivat tilanteeseen lisää sekavuutta. Sotilaskoulutusta kyseltiin niin Ruotsista kuin Tanskastakin, mutta turhaan. Seuraava tiedustelujen kohde oli Venäjän silloin vihollinen Saksa, joka suostuikin pyyntöön.

Värväys oli kuumimmillaan syksystä 1915 toukokuuhun 1916. Jääkäreiden pääjoukolla oli vajaan

Jääkäriliikkeen vaiheista ja historiasta kertoi eversti evp. Reijo Sallinen

Antti Vilku valotti Kyöstin taivalta Spalernajasta vapautumisen ja Tammisunnuntain välillä.

Muistotilaisuus ja seppleenlasku Nivalan kirkkomaan kupeessa olevalla Jääkärien muistomerkillä.

kyymenen kuukauden tiukka kurssi Lockstedtissä. Tämän päätyttyä oli puolen vuoden pesti Saksan itärintamalla sodan todellisuuteen. Kaikkiaan 13 suomalaista kuoli tai katosi itärintaman taisteluissa. Sotavaihetta seurasi vuoden jakso Libaussa 13.2.1918 saakka. Osa jääkäreistä lähetettiin ennen pääjoukkoa Suomeen pommareiksi ja sabotööreiksi. Jääkäreiden pääjoukko saapui Vaasaan tasan kolme vuotta siitä, kun ensimmäiset kurssilaiset olivat saapuneet Lockstedtiin. Sallisen mukaan jääkäreillä oli ratkaiseva rooli Suomen vapaussodassa.

Mauno Ainasoja muisteli isoisänsä Edwardin kertomaa. Nivalan jääkärit olivat työläistäustaisia ja vaatimatomaan elämään tottuneita tavallisia nuorukaisia. Kovia kokemuksia tuntui jääneen Maunon mieleen isoisän puheista. Perille päästyään miehille ojennettiin Ruosteen pakkia ja lusikkahaarukkaa käteen. Vasta kiiltävään pakkiiin sai muonaa. Miehä ei Lockstedtin leirillä puhuteltu nimillä, vaan numeroilla.

Vallankumous pelasti kalterijääkärit

Kauhavan jääkärimuseon intendentti **Hanna Rieck-Takala** kertoi miehistä Spalernajassa eli kalterijääkäreistä. Vuosina 1915–17 Venäjän santarmit onnistuivat ajamaan jääkäri liikkeen ahdinkoon. Useita miehiä ja joitakin naisia pidettiin vankiloissa ja jopa karkotettiin Siperiaan. Lähteistä riippuen 73–78 jääkäriä ja värväriä lähetettiin vankilaan Pietariin.

Suurin osa oli yhteyshenkilöitä ja värväreitä eikä niinkään matkalla olleita jääkäreitä. Vangituilla oli yleensä kolme mahdollisuutta. Elinkautinen, siirto Siperiaan tai kuolemantuomio olivat vankiksi joutuneiden vaihtoehdot. Kalterijääkäreiden tuomioita ei ehditty panna käytäntöön, koska armonanomuksia tehtiin ja päätökset teki Tsaari, joka vallitsevan sekasorron takia ei ehtinyt anomuksia käsitellä. Lopulta vallankumous pelasti kalterijääkärit, josta melkoinen osa jatkoi Saksaan.

Kyösti Wilkunan muistolaatta naulattiin sekä Seppälän taloon, jossa pidätys tapahtui ja toinen laatta Wilkunan taloon, joka on Kyöstin synnyinkoti. Talojen väli on vajaa pari kilometriä. Kuvan laattaa naulataan Kyöstin synnyinkodin Wilkunan seinään.

Antti Vilkuna valotti Kyöstin talvalta Spalernajasta vapautumisen ja Tamminunnantain välillä. Kai Donner sai Kyöstin pestatuksi värväystoimintaan. Suvulle tyypillisesti Wilkuna hoiteli värväystä ”takki auki” -tyylillä. Varsin pian maa alkoi kuitenkin polttaa jalkojen alla. Muutaman kuukauden piileskely Utajärven Kangas-Korholassa päättyi Nivalaan palaamisen ja kohta sen jälkeen tapahtuneeseen pidätykseen.

Pidätys suomalaisvoimin

Venäläisiä santarmeja ei Wilkunan pidätyspaikalla ei ollut, vaan pidätyksen hoitivat suomalaiset poliisit. Matka jatkui Oulun lääninvankilan kautta Spalernajaan. Kahdeksan kuukautta Spalernajassa kirjaa luettaessa Wilkunan päävastustaja on kuvemöör Enehjelm ja hänen apunaan toimivat poliisit. Vankilassa Kyöstiä järkytti

muutamien jääkärien loikkaaminen Venäjän puolelle. Wilkunan seuraavassa teoksessa ”Kun kansa nousee”, vapaussota oli muuttunut sisällissodaksi. Myös harhaan johdetun suomalaisen työväestön kohtalo järkytti Kyöstiä.

Vankilasta vapauduttuaan Kyösti suuntasi Nivalaan, jossa järjestettiin paluujuhla maaliskuun lopulla. Paluujuhlassa Wilkuna kertoi tunteensa itsensä talonpoikaiskuninkaaksi.

Syyskesällä Kyösti Wilkuna oli ahkerasti perustamassa palokuntia ja suojeluskuntia Nivalaan ja lähikuntiin.

Olli Wilkuna teki selkoa Kyösti Wilkunan vankeusaikana kirjoittamiin kirjeisiin. Oulun lääninvankilasta Kyösti kirjoitti, että suomalainen kuvernööri suhtautui paljon innokkaammin vangitsemisasiaan kuin venäläiset santarmit. Kyösti pyysi kirjeissään tuttaviaan lohduttamaan puolisoaan. Alku-

ajan kirjeissä huokui vahva optimismi ja huumorinkin henki. Wilkuna luuli että tuomioksi tulisi Siperian reissu. Optimismi säilyi oikeastaan koko vankeusajan. Erässä kirjeessä hän totesi, että jos minut olisi hirtetty, niin viimeiset sanat olisivat olleet: ”Eläköön itsenäinen Suomi”

Arvokkaimmaksi muistoksi Kyösti Wilkunan elämäntyöstä kohoaa se isänmaallisuuden henki, jonka hän loi tekojensa ja tuotantonsa välityksellä juuri sinä tärkeimpänä hetkenä, kun Suomen perustuksia rakennettiin.

Wilkuna päätti monta kertaa luopua politiikasta, mutta isänmaansa asioita harrastavana ei voinut heittäytyä välinpitämättömäksi, vaan tempautui tuon tuostaan mukaan, kirjoitti lehtiin ponsia ja kannanottoja, piti puheita ja oli mukana lähestyissä.

Visa Wilkuna

Hanna Rieck-Takala

Kalterijääkärit – miehet Spalernajassa

Vuosina 1915–1917 venäläinen santarmisto onnistui yhä tehokkaammin ajamaan jääkäriliikkeen organisaation ahdinkoon. Vakoilun, kotietsintöjen ja ostettujen tietojen avulla viranomaiset saivat lukuisia miehiä ja muutaman naisenkin kiinni ja pitivät heitä ainakin määrätyn ajan vankiloissa tai karkottivat Siperiaan.

Osa venäläisten silmissä erittäin epäilyttävistä tapauksista joutui Pietarin Krestyn, Peresilnajan ja Spalernajan vankiloihin. Heitä oli 73 ja toisen lähteen mukaan 78 jääkäriliikkeen värväriä ja yhdysmiestä. Heistä yhdeksätoista miestä ehti jo tulla jääkäriksi ja jäi komennusmatkalla Suomessa santarmiston vangiksi.

Osa n.s. spalerniiteista oli jäänyt kiinni vapaaehtoisina matkalla Lockstedtin leiriin. Kuuluisan spalerniitin Aarne Sihvon mukaan suurin osa kohtalotovereistaan olivat kuitenkin sellaisia ”liikkeen työmiehiä”, jotka olivat yhdyshenkilöinä ja värväriä toimineet vaarallisissa olosuhteissa viimeiseen hetkeen saakka ja jäivät sitten kiinni.

Tästä käy jo hyvin ilmi, minkälaisesta ryhmästä on kyse. Miehet olivat pääosin hyvin sitoutuneet jääkäriliikkeen tavoitteisiin ja rohkeita, jopa elämänsä kaupalla valmiit toimimaan isänmaan vapauttamisen

edestä. Tämän vuoksi Sulo-Veikko Pekkola esittikin kolmeosaisen ”Kalterijääkärit”-matriikkin alkusanoissa 1930 kaikkille jääkäriliikkeen vuoksi telkien taakse jääneille yhtenäisen nimen ”Kalterijääkärit”.

Riippuen siitä, saivatko santarmit selville, oliko vangittu vasta matkalla jääkäriksi tai kenties jääkäriin värväys- tai sabotaasimatalla Suomessa, miestä odotti joko elinkautinen vankilatuomio, siirto Siperiaan tai jopa kuolemantuomio.

Suomalaisten kuulustelijana toimi Pietarin piirioikeuden päätuomari Nikolai Maskevits, joka on kuvattu älykääksi ja asialliseksi mieheksi. Hän järjesti kalterijääkäreille pääosin öisin näännyttäviä kuulusteluja, joihin ei kuulunut kuitenkaan varsinaista kidutusta.

Esimerkkinä jääkäriliikkeen pahimmista takaiskuista ja samalla santarmiston parhaimmista saavutuksista mainitaanko lokakuun 2. päivänä 1916, jolloin kolme jääkäriä jäi Jyväskylän Monopoli-hotellissa santarmien vangiksi. Aarne Sihvo, joka on ollut komennettuna Suomeen elvyttämään ja järjestämään toista, läntistä etappireittiä, törmäsi sattumalta Ilmari Relanderiin ja Juho Heiskaseen. Heidän tehtävänään oli venäläisten sotatarvelukujen katkaiseminen, varastojen tuho-

aminen Pohjois-Suomessa sekä erinäisten Venäjän sotatoimintaa vahingoittavien tuho-odien suorittaminen. Heitä odotti sittemmin Spalernajassa kuolemantuomio.

Kalterijääkärien tuomioita ei ehditty panna täytäntöön, koska oli jääkäriliikkeen tukihenkilöitä, jotka maksoivat asianajajia laatimaan armoanomuksia. Niitä käsitelti ainoastaan keisari, joka ei epävakaina aikoina siihen ehtinyt. Lopuksi Venäjän vallankumous pelasti kalterijääkärit. He vapautuivat 12. maaliskuuta 1917 kansanjoukkojen valtaessa Spalernajan ja Krestyn vankilat.

Vapautetut vangit kokoon tuivat Suomen rautatieasemalla, jonka henkilökunta piti huolta maamiehistä. Kalterijääkärit tiesivät Suomessa olevan tsaristisen järjestelmän olevan vielä vallassa ja suurin osa päätti seurata tilannetta ensin vallankumouksellisesta Pietarista käsin. Junayhteydet Suomeen olivatkin katkenneet. Vain muutama karjalainen kalterijääkäri lähti maanteitse ylittämään Suomen rajaa.

Suurin osa miehistä lähti viikon kuluttua kahdella junalla Suomeen ja sieltä eteenpäin Ruotsiin ja Saksaan. Siinä vaiheessa sosialistivallankumouksellinen väliaikainen hallitus Aleksandr Fjodorovitš Kerenskin johdolla oli jo määrännyt

kalterijääkärien uudelleen vangitsemisen. ”Valepukuna” moni vapautettu käytti Suomeen saapumiseen saakka sosialistien tunnusmerkinä punaista lankaa tai nauhaa.

Miehiä auttoi tässäkin tilanteessa tarmokkaasti suomalaisena Pietarissa asuva Sanni Massinen, jolla oli Spalernajassa saapumisen aikana toimittanut spalerniiteille ruokaa ja postia ja yrittänyt helpottamaan heidän oloa kaiken tavoin.

Muutama entinen kalterijääkäri joutui kuitenkin uudelleen vankilaan, mutta pääsi myöhemmin suomalaisten viranomaisten avulla vapauteen.

Väinö Lindén, sittemmin 1930–40 Suomen armeijan lääkäri, kertoo käyneensä Kyösti Wilkunan ja ”Pikku Jussi” Johannes Väisäsen kanssa vapautumisensa jälkeen Spalernajan vankilassa. He etsivät Wilkunan laatimia muistelmia. Osaston vartijan avulla he onnistuivatkin löytämään muutaman. Hän oli Aunuksesta kotoisin verrattain inhimillisesti käyttäytyvä vartija, jota miehet palkitsivat tämän palvelustaan.

Osa entisistä spalerniiteista ehti Pietarissa ollessaan jopa vielä todistamaan Suomen kenraalikuvernööri

Frans Albert Seynin vangitsemisen. Nikolai Bobrikovin seuraajana tämä oli vuosina 1909–1917 ehtinyt elvyttämään ja tehostamaan ”Suuren isänmaan” sortojärjestelmän Suomessa. ”Tsar Finlandia” saapui seurueineen Pietarin Suomen rautatieasemalle ja joutui väkijoukon painostuksen alla kävelemään Taurian palatsin asti, missä väliaikainen hallitus kokoontui.

Samaan aikaan Suomen tunnetuin tsaarivallan vastustaja ja pitkäaikainen eduskunnan puhemies Pehr Evind Svinhuvud oli vielä Siperian Tomsissa, jonne hänet oli karkoitettu kenraalikuvernööri Seynin käskystä.

Kalterijääkärien merkitys Suomen itsenäisyydelle

Osa kalterijääkäreistä kaatui vapaussodassa, osa heimosodissa, jotkut olivat uhranneet liikaa ja kuolivat uuvuttuneena.

Muiden jääkäreiden tapaan moni ehti taistella myös toisessa maailmansodassa.

Kalterijääkäreistä noin puolet oli ylioppilaita ja akateemisen tutkinnon suorittaneita, muut olivat siviilielämässä kauppiaita, liikemiehiä, työmiehiä, maanviljelijöitä ym.

Merkittävä luku entisiä kalterijääkäreitä tuli myöhemmässä elämässä tunne-

tuksi julkisuuden henkilöinä. Tärkeitä virkoja hoitivat mm. Aarne Sihvo, josta tuli kahdesti Suomen puolustusministeri ja Yrjö Ruutu (Ruuth), jonka tunnetaan kansainvälisen politiikan professorina. Esko Riekistä puolestaan tuli Etsivän keskuspoliisin päällikkö.

Kirjailijoina ja lehtimiehinä kunniaa niittivät Kyösti Wilkunan lisäksi Sulo-Veikko Pekkola, Eero Kuussaari, Into Auer ja Artturi Leinonen.

Tunnetuimpiin poliittisesti aktiivisiin entisiin kalterijääkäreihin lukeutu Vihtori Kosola, josta tuli Lapuan liikkeen johtaja.

Entiset kalterijääkärit pitivät Suomen itsenäistyttyä tiivistä yhteyttä. 1936 perustettu Kalterijääkärien yhdistyksen päämääränä oli pitää huolta entisten spalerniittien eduista ja tukea huono-osaisia jäseniä.

Vaikka monien entisten spalerniittien tie vei aika korkealle, johtivat todennäköisesti traumaattiset vankilakokemukset ja sotien välieläiset vaikeat ajat siihen, että poikkeuksellisen moni heistä päätti elämänsä oman kätensä kautta.

Jääkäreiden ja kalterijääkäreiden suoranainen vaikutusvalta ulottui ainakin 1950-luvulle asti ja heidän perintönsä tähän päivään saakka.

Räjähdyksestä kulunut 40 vuotta

Lapuan Patruunatehtaan räjähdystä muisteltiin Vaasan Sotaveteraanimuseossa

Pääsiäisviikolla 1976 tapahtui maamme tuhoisin rauhanajan onnettomuus, kun Lapuan Patruunatehtaan lataamossa 13.4. aamulla syttynyt ruutipalo kehittyi silmänräpäyksessä lataamon täydellisesti tuhonneeksi räjähdykseksi. Myös lataamon lähirakennukset kärsivät huomattavia

vahinkoja ja ikkunoiden särkymisiä ym. vaurioita esiintyi laajalti tehdasalueen ulkopuolella. Järkyttävintä onnettomuudessa oli, että siinä sai surmansa 40 lataamon työntekijää, 35 naista ja 5 miestä. Lisäksi 69 henkilöä loukkaantui.

Patruunatehtaan räjähdys oli huhtikuussa laajasti esillä eri tiedotusvälineissä onnettomuuden 40-vuotismuistopäivän merkeissä. Myös Pohjanmaan Maanpuolustuskilta osallistui tähän keskusteluun järjestämällä aiheesta 6.4.2016 Vaasan Sotaveteraanimuseossa esitelmätilaisuuden.

Kilta sai esitelmätilaisuudelle erinomaiset puitteet, sillä esitelmöitsijänä toiminut killan jäsen, rikosylikomisario Raimo Latvala kuului Keskusrikospoliisin tutkijana onnettomuuden tutkintaryhmään. Tutkinnassa onnettomuuspäivästä lähtien mukana olleena ja tutkintaraportin perin pohjin tuntevana Latvalalla oli poikkeukselliset edellytykset tuoda esitelmässään esiin kaikki se tietämys, mikä onnettomuudesta, sen syistä ja seurauksista aikanaan saatiin selville. Ainutlaatuisia oli se laaja tutkintaraportteihin sisältyvä kuva-aineisto, jonka Latvala esityksensä yhteydessä esitti. Vaikka aineisto onkin julkista tietoa, niin harva siihen on aiemmin päässyt tutustumaan.

Patruunatehtaan vaiheita

Latvala aloitti esityksensä katsauksella Patruunatehtaan historiaan. Tehdas perustettiin v. 1923 Valtion Patruunatehtaan nimellä. Tehtaan alkuvuosien kehitys oli vaatimatonta kunnes toimitusjohtajaksi v. 1929 nimitettiin jääkärieverstiluutnantti Volter Asplund. Asplundin johtajakautena tehtaan tuotek kehitys lähti voimakkaaseen kasvuun. Asplundin kausi jäi kuitenkin lyhyeksi, sillä hän sairastui vakavasti ja kuoli jo v. 1932. Kuolinsyy jäi osittain epäselväksi, vaikka se lopulta myrkytykseksi määriteltiin. Joulukuussa 1933 Asplundin palvelijatar Jenny Anttila pidätettiin myrkytyksestä epäiltynä. Anttilan huijattiin toimineen vain välikappaleena ja taustalla epäiltiin olleen mm.

Kuva onnettomuusalueesta välittömästi räjähdysten tapahduttua. Rauniot savuavat vielä. Kuva tekniikko Johan Salminen, tutkintaraportin aineistoa.

Raivaus- ja pelastustyöt ovat alkaneet. Kuva tekniikko Johan Salminen, tutkintaraportin aineistoa.

poliittisia tarkoituksia. Vaasan hovioikeus totesi lopulta Anttilan syyllistyneen myrkyttämiseen ja maanpetokseen ja tuomitsi hänet 15 vuodeksi kuritushuoneeseen. Tästä ajasta Anttila kärsi 10 vuotta ennen vapauttamistaan.

Sotavuosina Patruunatehdas oli luonnollisesti pääosin Puolustusvoimien tavarantoimittaja. Siitä tuli v. 1946 osa Valtion Metallitehdasta ja v. 1955 se siirtyi Puolustusvoimien alaisuuteen. Onnettomuuden sattuessa tehdas oli jo saavuttanut merkittävän aseman patruunanvalmistajana sekä koti- että ulkomailla. Asepatruunoiden lisäksi tehtaassa valmistettiin mm. voimakastehoisia patruunoita pulttipistooleihin (Hilti). Onnettomuuden todennäköiseksi perussyiksi paljastuivat näihin patruunoihin liittyvät latausongelmat. Onnettomuuden jälkeen tehdas siirtyi v. 1984 uusiin tiloihin Lapuan keskustan ulkopuolelle. Vuodesta 1999 lähtien tehdas on toiminut Nammo Oy:nä.

Onnettomuustutkinta

Latvalan esitelmästä kävi hyvin selvästi ilmi, miten perusteellista onnettomuuden tutkinta on ollut ja miten hyvin onnettomuuden kulku ja siihen johtaneet tekijät on saatu selvitettyiksi. Lataamon toisessa kerroksessa ruutiullakolla on onnettomuushetkellä ollut erityyppisiä ruuteja useassa ruutisuppilossa yhteensä n. 700 kg. Yhdessä ruutisuppilossa alkanut ruutipalo on edennyt äärimmäisellä nopeudella kehittyen räjähdykseksi ja leviten muihin suppiloihin. Kyse on ollut vain millisekunneista tai jopa niiden osista. Alkusuorituksen ruutipaloon on melko varmasti ollut pulttipistoolipatruneiden lataukseen käytetty robotti ja siinä esiintyneet ongelmat. Robotti oli vaurioitunut onnettomuusaamuna-

Raimo Latvalan esitelmää oli saapunut kuuntelemaan Sotaveteraanimuseon tilojen sallima määrä yleisöä. Kuva: Ilkka Virtanen.

tomuusaamunakin huolto-toimenpiteitä. On syntynyt kipinä tai vastaava, joka on sytyttänyt robottiin kuuluneessa ruutisuppilossa olleen tavanomaista tehokkaamman ruudin. Räjähdyksmäinen palo on levinnyt välittömästi muihin suppiloihin. Ruutiullakon seinät ja lattiat ovat revenneet samantien. Räjähdykskaasut ovat edenneet suunnattomalla nopeudella (jopa 1500 m/s), näin syntyneet paineaallot ja lentävät betonikappaleet ovat aiheuttaneet pääosan tuhoista. Räjähdyksen voimasta kertoo jotain se, että lataamon betonilattia on ruutisuppiloiden kohdalla painunut jopa lähemmäs metrin syvyyksille kuopille.

Valtavat aineelliset ja inhimilliset tuhot

Räjähdyksen aineelliset tuhot olivat mittavat. Lataamorakennus tuhoutui totaalisesti. Lähellä olevat tehdasrakennukset kärsivät suuria vaurioita: peltikattoja irtosi tai painui kasaan, seinät kallistuivat ja rikkoutuivat, ikkunoita särkyi massoitain. Vaurioita syntyi myös tehdasalueen ulkopuolella, sirpaleita ja muita heitteitä tavattiin puolen kilometrin säteellä onnettomuuspaikasta, ikkunoita rikkoutuivat tähtäin laajemmalla alueella. Pahinta oli kuitenkin ihmishuhtien suuri lukumäärä.

Latvala kertoo räjähdyksen aiheuttamista massiivisista tuhoista. Kuva: Ilkka Virtanen.

rä. Lataamossa työskenteli onnettomuushetkellä 69 henkilöä. Heistä 40–35 naista ja 5 miestä – menetti henkensä. Loukkaantuneita tehdasalueella oli kaikkiaan 69. Puoli-orvoiksi jäi 52 alle 16-vuotiaasta lasta.

Onnettomuuden mittakava oli niin suuri, että uhrien ja heidän omaistensa tueksi organisoitiin nopeasti avustustoimintaa mm. SPR:n toimesta. Räjähdysonnetto-

muus oli myös ensimmäinen, jossa perustettiin erityinen kriisiryhmä antamaan psykologista ja muuta tukea uhreille ja omaisille.

Pelastus- ja raivaustoimet

Esitelmän pitäjällä esitti omansa vakaana käsityksenään, että pelastus- ja raivaustoimet käynnistyivät ripeästi ja niissä onnistuttiin vaikeat olosuhteet huomioon ottaen

hyvin. Tehtaalla oli oma palokunta, joka oli välittömästi onnettomuuden jälkeen paikalla. Muita yksiköitä tuli maakunnasta apuun. Lapuan terveyskeskuksella ja Seinäjoen keskussairaalla oli hyvät valmiudet vastaanottaa hoitoa tarvitsevia. Latvalan mukaan kaikkien niiden henki pystyttiin pelastamaan, joilla se yleensä pelastettavissa oli. Loukkaantuneista kaikki yhtä lukuun ottamatta

pystyivät ja halusivat palata työtehtäviinsä patruunatehtaalle.

Uhrien muisto elää

Räjähdyksessä menehtyneet on haudattu pääosin yhteishautaan Lapuan hautausmaalle. Hautausmaalla sijaitsee Timo Suvannon vaikuttava muistomerkki Yhteinen tuska. Onnettomuuspaikalle on pystytetty Markku Koskisen Ero-muistopaasi.

Paukun kulttuurikeskuksessa – entisen Patruunatehtaan alueella – sijaitsee onnettomuuden uhreille pystytetty pieni kappeli menehtyneiden kuvia esittävine muistotaluineen. Onnettomuuden 40-vuotismuistopäivän yhteydessä pidettiin useita tilaisuuksia uhrien muiston kunnioittamiseksi.

Ilkka Virtanen

Veteraanikeräys 2016 kevät

Veteraanikeräyksen kevätkierros nousi hyvään tuottoon.

Huhtikuun alkupuolella toteutetut keräystoimet Rannikko-Pohjanmaan alueella tuottivat melko tarkasti 36.000 euroa. Tuotto on yksi parhaimmista keräyspiirimme 10-vuotisessa keräyshistoriassa ja toiveita on, että koko vuoden tuotto ylittää parhaimmaksi.

Alueemme 165 varusmiestä Uudenmaan prikaatista hoiti keräyksen todella mallikkaasti. Monet ovat lausuneet kiitoksen heidän toiminnastaan. Myös vapaaehtoiset kerääjät Vaasassa ja Mustasaassa sekä Kristiinankaupungissa keräsivät kiitoksen ansaitsevan tuoton.

Laivaston soitto-kunnan Veteraanikonsertti Vaasan kirkossa onnistui hienosta. Konsertissa oli runsaat kaksisataa kuulijaa ja sen yhteydessä kerätty kolehti tuotti Veteraanikeräykseen yli viisisataa euroa. Konsertin järjestelyistä vastasi Vaasan Kiltapiiri yhdessä Vaasan kaupungin ja Vaasan seurakuntien kanssa.

Vuoden 2016 alussa maassamme oli 2183 sotiemme veteraania, joista sotainvalideja 3170. Kokonaismäärään sisältyy myös rintamapalvelutunnuksen omaavat, joissa tehtävissä palveli huomattavan runsaasti naisia. Vastaavasti Vaasan keräyspiirin alueella oli 650 sotiemme veteraania ja heistä 126 sotainvalideja.

Keräyksen nettotuotto on palautettu kuntatason sotaveteraani- ja rintamaveteraanijärjestöille, joiden ohjauksella varat käytetään. Sotainvalidien osalta tuotto menee Rannikko-Pohjanmaan Sotainvalidipiirille, koska alueen kaikki sotainvalidit ovat piirin henkilöjänseniä. Sotainvalidipiiri osaltaan ohjaa ja valvoo keräysvarojen käyttöä.

Kevään 2016 keräystuotto (brutto) kuntatasolla näyttää seuraavalta: Pietarsaari 5.681,10 euroa, Uusikaarlepyy 5.191,76 euroa ja Vöyri 576,16 euroa. Vaasan keräystuotto oli 14.628,59 euroa ja Mustasaaren 2.570,07 euroa. Maalahti keräsi 1.767,91 euroa ja Närpiö 1.970,38 euroa sekä Kaskinen 274,15 euroa ja Kristiinankaupunki 3.337,78 euroa. Sotainvalidien Veljesliiton Rannikko-Pohjanmaan piirille tuotosta on ohjautunut 7.376,35 euroa.

Keräyskulut vähennetään sen alueen tuotosta, jossa kuluu syntyä. Näitä aiheutuu mm. varusmiesten muonituksesta, koska suuri osa heistä toimii keräyksessä koko päivän.

Keräystoimet jatkuvat ensi syksynä ja jo nyt tiedämme, että varusmiehet keräävät perjantaina 9 päivä syyskuuta ja vapaaehtoiset tukijoukot 10 päivä syyskuuta.

Veteraanikeräyksen puolesta esitän lämpimät kiitokset kaikille keräystoiminnassa mukana olleille sekä keräykseen osallistuneille.

Samalla toivotan Teille – Sotiemme veteraanit – aurinkoista ja hyvää kesää.

Raimo Latvala
Vaasan keräyspiiri

Käskynjako Prismen tiloissa. Keräyksessä oli mukana 40 varusmiestä johtajanaan kokelas Kackur ja alikersantti Sjelvgren. Prismajohtaja Harri Riikolalle luovutettiin Rintamaveteraanien pöytästandaari sekä Prismalle Veteraanivastuu ry:n pöytästandaari ennen keräyksen alkua. Pietarsaaren Prisma on toiminut veteraanikeräyksen tukikohtana useiden vuosien ajan ja yhteistyö on toiminut erinomaisesti Prismen henkilökunnan kanssa. Luovuttajina maj. Hannu Sulkakoski ja kapt. Matti Ranta.

Krigsveteranens hälsning till unga soldater

Bästa vämpliktiga.

Jag har den angenäma uppgiften att önska er välkommen till Väsa och att delge er krigsveteranernas, makornas, änkor och de gamla lottornas tacksamhet för att ni har

ställt upp till dagens ännu så viktiga insamling.

Alla vet att värnplikten är en mycket viktig del av vårt lands självständighet i denna tid av internationell spänning och osäker-

het. Finland har hotats av landet i öst sedan 1200-talet. Som en sentida följd av detta hot kämpade inemot 600.000 man med hjälp av över 100.000 kvinnor för Finlands självständighet mellan åren 1939-

1945. Av dem stupade 1/6 del och av 90.000 män fick många bestående men för livet. Alla veteraner med eklövet på kavajen skötte detta livsfarliga jobb för över 72 år sedan. Själv fick jag mitt elddop

Sotaveteraani Karl-Erik Källström toi sotiemme veteraanien tervehdyksen keräystoimintaan osallistuville varusmiehelle.

Keräyspäivystäjä luutnantti res. Kaj Sandström ilmoitti keräykseen osallistuvat varusmiehet yliluutnantti Tom Sundellille.

Uudenmaan prikaatista saapuneet alueemme varusmiehet valmiina siirtymään eri keräyspisteille.

i den blodiga kampen om öarna i Viborgska viken.

Leden har glesnat och av de gamla kämparna finns ca 20.000 i livet av vilka de yngsta är omkring 90 år. Det finns en allmän missuppfattning på många håll att veteranernas antal har minskat så mycket att insamlingen kunde avslutas. Många hålls ännu på benen och kan klara sig själv, men tillsammans med makarna, ånkorna och de gamla lottorna uppgår de hjälpbehövandes antal till ca 60.000 i hela landet och inemot 200 inom området Vasa – Korsholm. Det är viktigt att ni känner till dagens hjälpbehov, varför jag här försöker belysa hur de insamlade medlen fördelas.

Vi skall inte glömma lottornas livsviktiga insats inom luftbevakning, fältsjukhus och fältkök. De hjälpbehövande ånkornas antal ökar stadigt och de behöver omväxlande både fysisk och mental hjälp. Vi kan också gärna påminna om den insats de gjorde när männen kämpade ute vid fronten. De äldre stigna makarna har på ett enastående sätt skött sin man ända till slutet. Hon har haft hand om hem, hus och familj och lever nu vidare som änka med en knappt tilltagen pension.

Många gamla kämpars hälsa försvagas, de är ofta ensamma, och kan behöva hjälp både dag och natt. I hemmet behövs städning, fönstertvättning och allehanda skiftande uppgifter. Många lever med en liten pension som inte alltid räcker till de dagliga utgifterna. Det är den här betydelsefulla hemtjänsten som utgör ett så viktigt stöd för hemmaboendet och som betalas med insamlade medel.

Det är ni som idag gör det möjligt att än en gång, på olika sätt, stöda mångas livskvalitet och livsglädje. Jag vill ännu påpeka att de insamlade medlen i sin helhet användes för ovannämnda ändamål. De statsanslag som utdelas ges för att på bästa sätt höja veteranernas allmänna fysiska och mentala kondition i anstalt eller öppen vård med slutmålet att de skall kunna bo hemma så länge det bara är möjligt. Det är också den billigaste och bästa lösningen för båda parter.

Efter den långa kampen tystnade vapnen den 4:de september 1944 i ett självständigt Finland. Finlands folk vet vad som är värdefullt och beständigt, och vi alla hoppas att också ni med allmänhetens stöd skall lyckas med dagens, för så många, viktiga insamling. Vi är ett segt släkte och jag kan nämna att över 2000 veteraner har fyllt 95 år.

Vägen är inte lång till aftontapet, så vi måste inse att insamlingen så småningom kan avslutas. Men medan ni idag står med insamlingsbössorna skall ni veta att ni omfattas av många hjälpbehövandes djupa tacksamhet för er insats.

Vi tillönskar er till slut både hälsa och välgång, nu i vapentjänsten och sen så småningom i det civila vardagslivet.

Tack för att ni lyssnade.

Karl-Erik Källström
Krigsveteran

VARIKKO16 – sovellettua taistelukoulutusta Kokkolassa

TRA, taistelu rakennetulla alueella, on parhaimmillaan tai pahimmillaan hikistä ja sykettä nostava toimintaa. Sen saivat kokea ne kolmekymmentä reserviläistä, jotka olivat varhain lauantaiamuna 11.6.2016 saapuneet puolustusvoimien vanhalle Ykspihlajan varastoalueelle.

VARIKKO16-harjoitus oli alkanut ilmoittautumisella sotilas-mestari (res) Juha Möttöselä, joka paperitöiden ohella huolehti myös jaettavista varusteista yhdessä harjoituksen johtajan, majuri (res) Jari Myllmäen, kurssinjohtaja vääpeli (res) Jani Someron, kouluttaja yllluutnantti (res) Petter Lillhongan ja MPK:n Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön koulutus päällikön, kapteeni (res) Jani Pikkaraisen kanssa.

Kustannustehokasta harjoittelua

Airsoft-aseet ovat mainioita välineitä harjoitella taistelua rakennetulla alueella, koska niistä ei aiheudu suurempaa meluhaittaa lähellä asutusta. Taistelijaakohtaisen suojalasi- ja kasvosuojien käyttö on välttämätöntä, koska pitkäpiippuisesta aseesta 130 m/s lähtävä 0,20 g painava biohajoava kuula saattaa rikkoa silmän tai ihon kauempaakin ammuttaessa.

Airsoft-aseet ovat siis ympäristö- ja luontoystävällisiä harjoitusvälineitä. Biokuulien materiaali on täysin biohajoavaa materiaalia, joka on normaalioloissa stabiili, mutta joutuessaan kosketuksiin kosteuden ja normaalien maa-aineksien kanssa, hajoaa kokonaan ilman haitallisia jäämiä pääosin vedeksi ja hiilidioksidiksi.

Teoriaa ja sen soveltamista

Rakennetun alueen taistelussa on omat menetelmänsä, jotka on syytä harjoitella huolellisesti. jot-

ta suuremmilta omilta tappioilta välttyttäisiin. Partion liikkuminen asutulla alueella vaatii tarkempaa suojautumista, koska vihollinen voi yllättää myös rakennusten katoilta, tai saartaa selustansa varmistamisen laiminlyöneen osaston.

Aamupäivän asekäsittely- ja TRA-teoriaosuuden jälkeen alkoi harjoituksen soveltava vaihe. Taisteluosaston johtaja sai harjoituksen johtajalta tilannekuvauksen, jonka perusteella hän teki päätöksen etsiä, saartaa ja lamauttaa vihollinen.

Motivoituneita reserviläisiä

Tilanteet vaihtelivat harjoituksen johtajan laatimien esimerkkitalanteiden mukaan. Yksittäisten harjoitteiden jälkeen toiminta analysoitiin tarkasti. Kouluttajat antoivat suoran ja rehellisen palautteen havaitsemistaan toiminnan puutteista tai virheistä, mutta myös hyvät suoritukset otettiin esille. Jokainen reserviläinen sai myös sanoa oman näkemyksensä juuri päättyneestä suorituksesta, mikäli siihen löytyi aiheita. Miehet olivat tyytyväisiä taistelutavereidensa osaamisen tasoon, perusteet oli opittu jo varusmiespalveluksen aikana, yhteistyö oli helppoa.

Sunnuntaina näytettiin, mitä oli opittu

Jokainen sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutustapahtuma pyrkii siihen, että opettavat asiat kerataan riittävän usein, jotta opittu taito säilyy ja on sovellettavissa tositilanteissa. Riittävä harjoittelu pitää suorituskykyä yllä. Harjoituksen johtaja ja kouluttajat olivat silminnähden tyytyväisiä tämän harjoituksen sujumiseen ja reserviläisten osaamiseen. Sivullisista nähtiin, että tuntemukset olivat molleminpuolisia.

Teksti ja kuvat:
Jouko Liikanen

Tunnustelijaksi määrätyn partion johtaja näyttää kartalta etenemisreitit ja kertoo suojamiesten tehtävät ja toimenpiteet mahdollisessa viholliskontaktissa.

Vihollinen on linnoittautunut vanhaan varistorakennukseen. Osasto valmistautuu rakennuksen valtaamiseen.

Partio sai yhden vihollisen vangiksi. Ilmoitus joukkueenjohtajalle, ja vanki pidetään tarkasti vartioituna ennen kuulusteluväki viemistä.

Iskuosasto on valmiina rakennuksen haltuunottoon. Jokaisen taistelijan rooli on selvä, tehtävä kirkkaana mielessä.

Alakerran valtaaminen etenee huone huoneelta, mutta nyt tarvitaan lääkintämiestä...

Kuitatut MPK:n airsoft-aseet ja varusteet palautetaan VARIKKO16-harjoituksen päätteeksi.

Havaintoja jalkaväkirykmentti 29:n toimintaan liittyen

hyökkäysvaiheessa Korpiselästä Äänislinnaan sekä puolustustaisteluista Syvärillä

Neljä vuotta sitten Vapaussotien Keski-Pohjanmaan perinneyhdistyksen alulle panemana saatiin vihdoin aikaan JR 29:n historiikki, jossa tiivistetyssä muodossa selviää rykmentin sota-aival sen perustamisesta lakkauttamiseen saakka, painopisteen ollessa hyökkäysvaiheessa. Lukijalleen teos antaa riittävän yleiskuvan rykmentin taisteluista ja niistä olosuhteista, joissa sota oli käytyä.

Historiikka lukiessa tuon tuostakin tulee esiin kysymyksiä, joihin kirjasta ei löydy vastauksia. Syy siihen ei suinkaan ole kirjan tekijässä. Aika vaan on kulunut liian pitkälle. Kirjallisten dokumenttien puuttuminen, asianosaisten korkea ikä ja kuolemat eivät enää mahdollistaneet monien nyt kummastusta herättävien toimintatapojen ja yksityiskohtien selvittämistä.

Kun näin on, niin lukijalle avautuu oiva mahdollisuus omiin spekulatioihin, arvailuihin ja päättelyihin sekä mahdollisiin asioiden selvittämisiin muiden lähteiden kautta.

RYKMENTIN PERUSTAMINEN, KESKITYS RYHMITYSALUEELLE JA TOIMINNAN PÄÄVAIHEET

Rykmentti perustettiin 20.6.1941 mennessä Kokolan, Kannuksen, Sievin ja Haapajärven perustamiskeskustoissa. Sen I pataljoonan miehistö koottiin pääasiassa Perhonjokilaakson pitäjistä, toinen pataljoona Lestijoki-laaksosta ja kolmas Kalajoki-laaksosta. Esikunta, huolto- ja erilaiset aselajiyksiköt koostuivat muista alueen pitäjistä. Osa päällystä jouduttiin sijoittamaan muualta, lähinnä Etelä-Suomesta. Alueelle Talvisodan jälkeen tulleiden siirtolaisten osuus joukoissa oli merkittävä.

Rykmentin komentajaksi määrättiin everstiluutnantti Paavo Susitaival. Hän oli Talvisodassa toiminut ansiokkaasti Suomussalmen alueella Osasto Sudden komentajana. Aikaisemmin hän oli osallistunut aktiivi-

sesti jääkärien värväykseen ja oli myöhemmin itsekin koulutuksessa Saksassa. Hän oli aktiivinen IKL:n jäsen osallistuen mm Mäntsälän kapinan loppuselvittelyyn. Mielipiteistään hän joutui 30-luvulla neljä kertaa vankeilaan. Talvisodan sytyttyä hän oli IKL:n edustajana eduskunnassa ja oli yksi neljästä kansanedustajasta, jotka lähtivät vapaaehtoisina rintamalle. Värikkäistä vaiheistaan hän on itse todennut ”kolme sotaa, kaksi kapinaa, neljä linnareissua, kerran valitettavasti myös eduskunnassa”.

Välittömästi perustamisensa jälkeen rykmentti siirrettiin junakuljetuksiin 20.–22.6. keskeytyksellään Pohjois-Karjalaan Liperin alueelle. Neuvostoliiton aloittama Suomen kaupunkien pommitukset, 25.6. muun muassa Joensuuta pommitettiin, pääministeri Rangell totesi Suomen olevan sodassa Neuvostoliittoa vastaan.

Joensuun alueella oli perustettu Karjalan Armeijan esikunta. Rykmentti liitettiin siihen kuuluvaan VI armeijakuntaan, sen 11. Divisioonaan. Myöhemmin hyökkäysvaiheen aikana johtosuhteet muuttuivat useaan otteeseen rykmentin kuulussa välillä suoraa VI AK:n, 1.D:n ja VII AK:n alaisuuteen.

Hyökkäysvaihe Värsilästä Äänislinnaan kesti vajaa kolme kuukautta 6.7.–1.10. Linnuntietä etäisyys rajalta Äänislinnaan on noin 200 kilometriä. Taistelun vaatimat liikkeet huomioon ottaen matka lienee moninkertainen ja se kuljettiin jalan!

Äänislinnan alueella rykmentti lepäsi ja suoritti erinäisiä tehtäviä kuukauden ajan ja 30.10. se siirrettiin junakuljetuksiin Syvärille ja sieltä marssien Homorovit- saan aluksi 7.D:n, myöhemmin takaisin 11.D:n alaisuuteen.

Asemasotavaiheen rintamalinjojen vakiinnuttua joukkoja organisoitiin uudelleen. Vuonna 1911 ja sitä ennen syntyneet kotiutettiin. Käsky rykmentin lakkauttamisesta annettiin 10.3.1942. Riviin jääneistä miehistä muodostettiin prikaatimää-

rävähvuinen pataljoona ja loput siirrettiin Kevyt Osasto 10:een. JR29:n vajaa yhdeksän kuukauden sotataival oli päättynyt.

Huomiota herättävää koko hyökkäysvaiheen aikana oli 11.D:n joukkojen käyttö ja siinä ennen kaikkea JR29:n osuus. Kiinteitä organisaatioita rikottiin erittäin runsaasti ja miltei pääsääntöisesti JR29 oli alistettavia joukkoja antava osapuoli.

Talvisodan kokemusten perusteella Puolustusvoimissa uusittiin organisaatioita paremmin taisteluihin soveltuviksi. Täytyy kuitenkin muistaa, että Talvisodan kokemukset olivat pääasiassa puolustustaisteluista ja talviolosuhteista. Osattiin organisaatiouudistuksissa ja koulutuksessa nähdä riittävästi hyökkäystaistelun ja kesäolosuhteiden tarpeita.

ORGANISAATIOIT

Organisaatioiden tarkastelussa ilmenee selvä kolmijako – divisioonassa kolme rykmenttiä, rykmentissä kolme pataljoonaa, pataljoonassa kolme jalkaväkikomppania. Rykmentissä raskaan tulen osuus oli kovin vaatimaton. Oma organisaatio tykistöä ei ollut lainkaan. Epäsuoraa tulta edustivat

– krhj/patl, a 3kvkrh, ampet max 3km
– krhk/rykm, 6srkrh (alus- 3srkrh+3kvkrh), ampet max 5km

Lisäksi raskaampaa tulta edusti rykmentin pst-tykkikomppania.

Motorisointi oli kovin vähäistä. Rykmentin määrävahvuuteen kuului 2 henkilöautoa, 7 kuorma-autoa, 2 moottoripyörää. Polkupyörä ja hevosia rykmentissä oli molempia noin 400 kpl. Ajoneuvoista pääosa oli tietenkin siviilistä otettuja ottoajoneuvoja, koska puolustusvoimilla itsellään niitä oli vain 20% määrävahvuudesta.

11.D:n rykmenteistä JR8 oli kaaderiperusteinen, mikä tarkoittaa sitä, että sen kaksi pataljoonaa muodostettiin varusmiehistä kouluttajineen ja vain kolmas pataljoona oli reserviläisistä muodostettu. Divisioonan muut rykmentit, JR29 ja JR50, olivat

kokonaan reserviläisjoukkoja. Oletettavaa on, että paitsi henkilöstön suhteen myös varustus ja kalusto oli JR8:lla, tuolla Tuntemattoman Sotilaan rykmentillä, parempi kuin naapurirykmenteillä.

MAASTO

Maasto Laatokan pohjoispuolella on hyökkääville joukoille erittäin vaikeaa. Tiestö oli hyvin vähän ja se oli huonokuntoista. Poikittaisiä hyökkäysuunnassa oli vähäistä, mikä vaikeutti hyökkäyksen painopisteen siirtoa ja ennen kaikkea divisioonantykistön joustavaa käyttöä rykmenttien taistelun tukemiseksi.

Alueella on runsaasti vesistöjä, joet poikittain hyökkäysuuntaan nähden. Laajat suoalueet vaikeuttivat liikumista. Usein mielletään, että maastossa liikkuminen on kesällä helpompaa, mutta olisiko sittenkin tuossa maastossa ja tuolloin käytettävissä olevilla välineillä ollut helpompaa talvella.

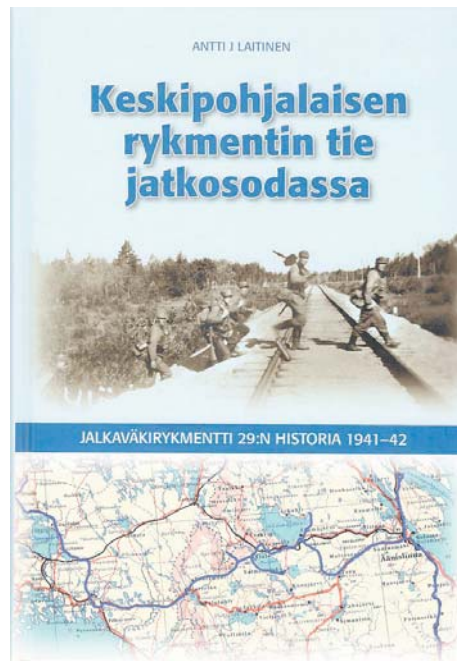
Käyttökelpoisen tien tarve hyökkääville joukoille on välttämätön. Eivät iskuosat hyökätessään tietä tarvitse, mutta kaikenlainen huolto tarvitsee toimiakseen tieyhteyden. Tuon ajan alueen karttaa tarkasteltaessa on havaittavissa kaksi selkeää päätiä suuntaa Laatokan pohjoispuolisella alueella

– Värsilä – Jänisjärvi – Pitkäranta – Salmi – Aunus – Korpiselkä – Loimola – Käsänselkä – Vieljärvi – Omelia

Rykmenttien ja pataljoonien käyttöön jäävä tiestö oli hyvin vaatimaton ja usein se oli tehtävä itse. Koska hyökkäys edellä kuvaamassani maastossa on hyvin haasteellista, Kenraali Talvela kertoo muistelmistaan ihan sodan alkuvaiheesta ottaneensa armeijakunnan kaikki rykmentin komentajat (Susitaival ei ollut paikalla) puhutteluun, jossa hän koki komitensa pohjalta antoi toimintaohjeita alaisilleen

– vihollinen pysyytelee teiden suunnissa

– ei laajoja koukkauksia-seurauksena väsymys taistelun alkaessa, johtamisvaikeudet, tulituen saanti

– ei rintamahyökkäystä
– saarrosten mieluummin molemminpuolinen
– TAKAA-AJO! Ei valtaa väsymykselle

On selvää, että haasteellinen maasto rajoitti usein ideaalia joukkojen käyttöä. Pahimmillaan se saattoi johtaa siihen, että hyökkäyskärki oli hyvin kapea. Talvela kertoo muistelmissaan, että käydessään erään kerran etulinjassa tarkastamassa joukkojensa hyökkäystä hän totesi vain kahden joukkueen hyökkäävän edessä ja muut joukot odottivat takana. On helppo arvata, että vastuu-komentaja vaihtoi tehtävää samalla hetkellä.

TOIMINTA-YMPÄRISTÖ

Sodan alussa JR29 kuului kenraali Talvelan komentamaan VI AK:aan ja siihen kuuluvaa 11.D:aan. Evers-ti Paalun johtamaan 1.D:aan rykmentti kuului 22.7.–10.8. välisen ajan. 11.D siirrettiin 11.8. alkaen VII AK:n alaisuuteen hyökkäämään kohti Äänislinnaa. Myöhemmin Syvärillä rykmentti siirrettiin 7.D:aan.

VI AK:n komentaja kenraali Talvela, VII AK:n komentaja kenraali Hägglund, 11.D:n komentaja eversti Heiskanen ja 1.D:n komen-

taja eversti Paalu olivat jääkäreitä Saksassa sotilaskoulutuksensa saaneita. Lisäksi 11.D:n muut rykmentin komentajat eversti Nahi /JR50 ja eversti Autti /JR8 olivat jääkäreitä. Vaikka everstiluutnantti Susitaival oli myöhemmin myöskin saanut koulutusta Saksassa, poikkei hänen koulutustaustansa jonkin verran lähimmästä esimehistään ja virkaveljistään. Minkä verran erilainen koulutustausta vaikutti henkilösuhteisiin, on vaikeasti arvioitavissa. Uskoisin, että muilla tekijöillä on ollut suurempi vaikutus asiaan eikä varmaan vähiten luonteen piirteillä.

Huomattavaa on, että 11.Divisioonassa sekä divisioonan komentaja että molempien naapurirykmenttien komentajat saivat 1.3.–4.2. mennessä toiminnastaan Mannerheimristin. Taisteli-ko Susitaival liian ”kovassa sarjassa”, vai eikö hänelle annettu mahdollisuutta näyttää taitojaan vajaalla rykmentillä?

Heino Pikkukangas
Eversti evp

Kirjoitus jatkuu seuraavassa numerossa.

M/s Halkokari sai kasteensa Kokkolan Meripuistossa

Krimin sodan aikaisella Halkokarin kahakalla on tietty yhteys Keski-Pohjanmaan Meripuolustajien m/s Halkokariin. Kumpaankin liittyvät kiinteästi rannikkomme vapaaehtoiset puolustajat, oli sitten kyse kauppaneuvos Donnerin värvätyistä tai MPK:n Meripuolustuspiiriin ja Keski-Pohjanmaan Meripuolustajien vapaaehtoisista.

Kokkolan Meripuistoon oli lauantaina 11.6.2016 klo 14.00 kokoontunut lähes sadan hengen joukko maan- ja meripuolustuksen ystäviä seuraamaan m/s Halkokarin kastetilaisuutta. Juhlallinen tilaisuus pääsi alkamaan, kun Muistoja Pohjolasta kajahti komeasti ”Äijäkööri Tiernapoikien” laulamana, Sonja Vertaisen säestäessä harmonikallaan.

Keski-Pohjanmaan Meripuolustajat ry:n puheenjohtaja Risto Pouttu muisteli tervehdyssanoissaan edemmennyt sotilasmestari (res) Leo Pietilä, joka oli perustamassa Kokkolaan omaa MPK:n Meripuolustuspiiriin meriosastoa.

Poutun kertoman mukaan m/s Halkokari ei ole ensimmäinen Keski-Pohjanmaan Meripuolustajien hallinnoima alus, aikaisemmat ovat olleet vanha miinanraivaaja Röyttä ja meriuisko U-207. Nykyisen aluksen kunnostamiseen ja varustamiseen on käytetty vuoden aikana n. 800 työtuntia.

Tervehdyssanojensa keskeisenä sisältönä Risto Pouttu nimisi Keski-Pohjanmaan Meripuolustajien toiminnan kulmakivet, jotka ovat meriturvallisuuteen liittyviä asioita; merisotilaallinen koulutus yhteistoiminnassa maakuntajoukkojen kanssa, meripelastus yhteistyössä Kokkolan Meripelastajien kanssa, ja meriympäristön ja sen suojeluun liittyvät asiat yhteistyössä alueemme pelastuslaitoksen kanssa. Toiminnan piiriin kuuluu myös yhteistoiminta Oulusta toimivan Perämeren meriosaston kanssa. Yhteistoimintaa on alueella Pohjanlahti Vaasa (Vaasan meriosasto) – Kokkola – Oulu,

”Me toimimme vapaaehtoisina MPK:n (Maanpuolustuskoulutusyhdistys) ja sen meripuolustuspiiriin ohjauksessa. Toimintaamme ovat tukeneet ja tukevat yhteisöt, jotka kokevat edellä mainitut tehtävämme tärkeiksi yhteistyönä eri viranomaisien kanssa. Tästä

heille iso KIITOS!” päätti Risto Pouttu puheensa.

M/s Halkokarin kaste- puheen piti rovasti Mikko Himanka. Hän palautti mieleen, että Halkokarin kahakan seurauksena alueen ihmisten omatoiminen puolustautuminen antoi heille itseluottamusta ja turvallisuuden tunnetta. Sukellusveneitäkin väitetään nähdyin rannikkollamme ulkopoliittisesti herkinä vuosia, puolustautumisen oikeutus on aina olemassa.

Rovasti Himanka muisteli, että Lohtajalla pappina toiminut Olavi Kaukola puhui joskus meren aateloimista ihmisistä. ”Ymmärtääkseni hän arvosti rauhallista, harkitsevaa kypsyyttä, jota merellä liikkuminen vaatii ja kasvattaa. Merellä ei auta hätäillä, vaan toimia rauhallisesti ja päättäväisesti tilanteen mukaan. Minusta tuntuu, että tämä ”meren tuoma aateluus” kuvaa meripuolustuksen ihannetta ja asennetta.” arvioi rovasti.

”Olemme laskemassa vesille meripuolustuksen uusittua alusta. Tämä ei ole vain laivaston traditioiden mukainen seremonia, vaan myös aito kristillinen rukoushetki. Rukoilemme Taivaan ja maan ja meren Herralta varjelusta tälle alukselle ja sen käyttäjille, rauhaa koko isänmaallemme. Rukoilemme aluksen henkilökunnalle tilanteen vaatimaa rohkeutta ja taitoa reagoida hätään. Siunaa tätä ja muuta vastaavaa toimintaa, että näillä rannoilla kasvaisi ja eläisi edelleenkin ”meren aateloimia ihmisiä”, rauhallista ja turhaa pelkäämättömyyden väkeä. Aamen.”

Rovasti Himangan kastesanon jälkeen veneen kummiksi pyydetty rouva Anja Pietilä suoritti perinteisen kastamisen iskemällä kuohujuomapullon laiturin pollariin, koska aluksen paras oli liian alhaalla matalan veden takia.

MPK:n Meripuolustuspiiriin piiripäällikkö Henrik Nysténin tervehdyksen tilaisuuteen toi koulutuspäällikkö Tapio Hirvonen. Myös Perämeren meriosaston päällikkö, komentaja (evp) Markku Lehto, korosti puheessaan aluksen merikoulutuksellista merkitystä.

Kokkolan Sotilaskotiyhdistys oli järjestänyt juhla- paikalle kahvi- ja munkkitarjoilun, ja yleisö nauttikin lämpimistä antimista hiukan viileässä, mutta aurinkois-

sa säässä.

Vuonna 1991 valmistunut merivoimien yhteysvene L-105 purjehti nyt virallistakin virallisemmin uudessa palvelutehtävässään m/s Halkokarina. Lempeitä laineita ja turvallisia purjehduksia meripuolustuksemme uudelle tulokkaalle!

Kuvat ja teksti: Jouko Liikanen

Lähteet: Keski-Pohjanmaan Meripuolustajat ry:n pj. Risto Poutun tervehdysspuhe + sitaattilainaus Rovasti Mikko Himangan kastepuhe + sitaattilainaus

Veneen kummi, rouva Anja Pietilä, suoriutui arvokkaasta tehtävästään ammattimaisin ottein. Kokkolan ja Perämeren osastojen ryhdykkäät meripuolustajat todistivat tapahtuman.

Äijäkööri Tiernapoijat” Kokkolan Laueluveikoista ja Sonja Vertainen harmonikoineen vastasivat tilaisuuden musiikillisesta annista, joka oli luonnollisesti merihenkkinen.

M/S Halkokari on laskettu vesille talvitelakalta 20.4 ja katsastettu 4.5.2016. Tule mukaan joukkoon! Terveisin Risto Pouttu, risto.pouttu@kotinet.com tai soita 050 5538 128

Kastetilaisuus on ohi, ja työt odottavat. M/s Halkokari siirtyy Meripuiston laiturista omalle asemapaikalleen Ykspihlajan satamaan.

”Suomella on pitkät, vaikeasti puolustettavat rajat. Kaikkea mahdollista ei tarvitse eikä kannata tehdä, mutta jotakin pitää jatkuvasti tehdä, jotta luotamus Suomen puolustus- kykyyn ja puolustustah- tooon säilyy.” pohti rovasti Mikko Himanka.

MPK:n Meripuolustuspiiriin Perämeren osaston päällikkö, komentaja (evp) Markku Lehto, oli saapunut Oulusta veljesosaston juhlaan. Lehto oli hyvillään merikoulutusmahdollisuuksien lisääntymisestä, mutta totesi harjoittelun olevan kallista toimintaa. Siksi harjoitusten on oltava hyvin suunniteltuja ja tavoitteellisia.

Kokkolan Sotilaskotiyhdistys on mukana vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä. Sen aina iloiset rouvat takasivat juhlan onnistumisen kahvi- ja munkkitarjoiluineen.

Raatteen marssi 2016

Perinteeksi muodostunut marssi tapahtuma suoritettiin lauantaina, 28.5.2016 Raatteen sotahistoriallisella oikein vanhanajan sorapintaisella tieosuudella, säänhaltijan ollessa myös suosiollinen kaikille mukana olleille!

Keski-Pohjanmaalta oli "pojat" myös mukana noin parinkymmenen päässä voimalla, Kälviän Reserviläisten toimiessa matkan järjestysvastuussa, jo kahdeksatta kertaa, täydennettynä muidenkin järjestöjen jäsenistöllä. Matkan johtajana toimi Simo Säippä Kainuun kasvattina ja paikkakunnan tuntijana, avustajinaan pari vartuneempaa pohjanmaan "vääpelii". Hyrynsalmen ym historiaa ja tapahtumia kommentoi paikkakunnalla kasvanut Ari Kempainen.

Lauantaina aamulla lähdimme liikkeelle kello 3.30 Kokkolasta ja 4.00 Kälviältä, Sievistä viimeiset matkalaiset kyytiin ja matka jatkuu kohti Kainuuta.

Käyttöön olimme saaneet Pohjanmaan Tilausliikenteen Red Arrow Volvo bussin, ohjaimissa häärii tuore liikennöitsijä Antti Vieri ihan itse.

Noin kello 7.00 aamupalalle Kontiomäen Shellille, taukoa ja tarpeellisia toimenpiteitä ennen matkan jatkumista kohden Raatteenporttia.

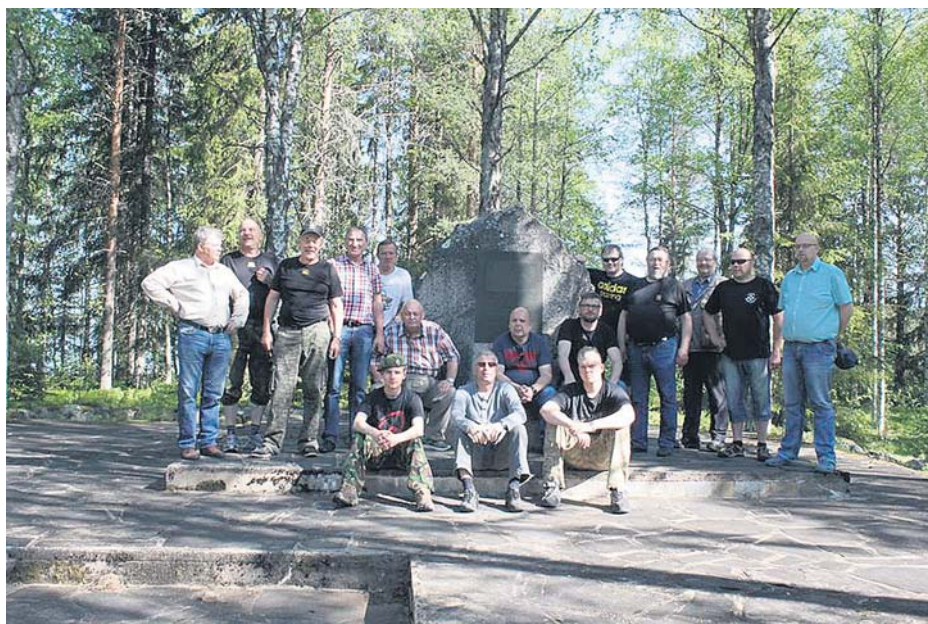
Raatteenportissa hyvissä ajoin kello 9:n aikoina, tunteet ranteeseen ja valmistautuminen itse suoritukseen, kun tapahtuman "isäntä" Teuvo Saharinen oli antanut tarpeelliset ohjeet, kertonut Raatteen historian sekä käyttötarkoituksesta aina tähän päivään saakka.

Kellon ehtiessä osoittamaan 10:tä alkoivat kuljetukset Raatteen rajapuomille, siellä järjestäytyminen lähtöön, videoita, valokuvaa ja museoissa käyntiä. Kunes lähtölaulus marssitapahtuman alkamiseksi noin kello 11 ja 15..

Omasta porukastamme marssijoita ja hölkkäjiä suurin osa, muutama pyöräilijä ja pari kaveria joilta oli lääkäri kieltänyt marssimi-

Matkalaiset lähdössä seppeleen laskuun Suomussalmen sankarihauhalle.

Matkalaiset Kirkkoniemessä vanhan kirkon muistomerkillä.

sen ja kyseenalaistanut pyöräilyn joten bussin rattailla takaisin maisemia ihaillen.

Sotahistoriasta tunnetulle Pudasjoki-linjalle oli katettu ruokailupiste, tuhdit hernekeitot kaikkein lisukkeineen. Kiertelyä, katselua ja kuvia, sitten matka jatkuu kohden maalia!

Kaikki selviytyivät maa-

liin ilman vakavampia vammoja, muistolaatat käytiin kumartamassa ja valmistaututtiin jatkamaan käsikirjoitusten mukaan.

Kello 16.00 ohjelmassa seppeleenlasku Suomussalmen sankarihauhalle, sieltä historialliseen Kaleva baari/ravintola juomapuolta hie-

man ja porukkalottoa kehiin, kuinka muutenkaan? Matka jatkuu nopeassa tempossa eteenpäin, K-markettiin sieltä ostokset ja tarpeet saunailtaa varten. Paluu Ämmänsaareen ja majoitutaan hotelli Kiannon Kuohuun, valmistuttiin saunomiseen ja illanviettoon. Kaikki paikalla niin suuntaamme matkamme Kainuun rajavartioston

Suomussalmen komppanian rantasaunalle Tykkiniemeen, siellä isäntänämme toimivat marssin yhteyshenkilömme Lasse Haikola. Ohjelmassa oli saunomiset, päivällinen, iltakahvit ja muistamiset pienillä muistoesineillä, illan isäntää Lasse Haikola, reserviläisistä kutsuttiin kätelyvuoroon Tom Helen, Ari

Kempainen, Harri Jylhä ja Aaron Mustajärvi.

Tilaisuuden päätyttyä kiitämme isäntiämme vieraanvaraisuudesta ja järjestetyistä, edessä on paluu takaisin hotellille. Tästä eteenpäin on jokaisella mahdollisuus omaan illanvietto ohjelmaan, voimiensa ja mieltymyksien mukana!

Sunnuntai 29.5. päivä aloitetaan aivan mahtavan kesäisen säätilan vallitessa, aamupalalla ja huoneiden luovutuksella, sitten info-tilaisuudella päivän ohjelmasta. Aloitamme Noin kello 10:n lähdöllä Suomussalmen Kirkkoniemeen vanhan kirkon muistomerkille, kotiseutumuseon läheisyyteen. Aaron Mustajärvi oli laatinut paikasta esitelmän jonka Simo Säippä sitten esitti matkalaisten tiedoksi. Tarina voisi alkaa vaikkapa tähän tapaan. Paikalla missä nyt seisomme, on vahva historiallinen merkitys. Kirkko tästä tuhoutui tulen liekkien myötä, itäisen naapurimme tykistötulituksen seurauksena, mutta rakkaat suomalaiset isämme ja esi-isämme pitivät pintansa ja täpärä mutta arvokas voitto saavutettiin! Entäpä jos kävi toisin, jää vain kysymys, mikä maa, mikä kieli, mikä valuutta?? Pieni kierros museon alueella, ihan ilman opastusta, suoritetaan kuvauksia ja muitakin toimenpiteitä, ennen kuin poistumme paikalta. Suuntaamme kulkumme kohden Keski-Pohjanmaan lakeuksia, kahvi ja ruokinta tauko Kajaanin ABC:ä oli ihan kohdalleen osunut toimenpide. Matka jatkuu jälleen, Pyhännässä pieni tarpeellinen pysähdys, sen jälkeen Sievi jossa pari kaverista poistuu seurastamme. Seuraava pysäkki on Kälviällä, jossa valtaosa jää pois rattailla, viimeisenä Kokkola Heinolankaaren ABC ja matka päättyy!

Nöyrät kiitokset kaikille mukana olleille, oikein mukavaa ja lämmintä kesää, terve tuloa ensikerralla mukaan ja matkaan.

Texti ja kuvat
Eero Muhonen

Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kilta vierailulla Pirkkalassa, Riihimäellä ja Parolassa

Autokillan vierailuperinteet saivat jatkoa 17–18.5.2016 hieman tavallisuudesta poikkeavalla käsikirjoituksella. Kukanlaulun aikoihin lähtee kaksi kaveria liikkeelle Kannuksesta ja kolme Kokkola nimisestä kylästä, omilla kulkuneuvoilla suuntana puukoistaan tunnettu Kauhava. Kannuksesta tulijat otivat Kortesjärveltä mukaan Kari Hongiston.

Kauhavalla järjestäydymme samoilte rattaille, Jarkko Kettulan punaiseen pienoissuusiin, nyt oli jo paikalla seitsemän matkalista pyrkimässä samaan päämäärään. Pienen Kauhava esittely kierroksen jälkeen otetaan suunta kohden Tampereä, yhden pysähdysten taktiikkalla, ilman renkaanvaihtoa ja tankkausta. Tampereella meitä ABC huoltamolla jo odottelee Ruuskan Antti, hän oli saapunut omalla kulkuneuvolla itäsuomen suunnalta.

Puolenpäivän aikoina, pienen miettimistauon päätteeksi, Pirkka hallin luota nousee Tokeen bussiin ja matka Satakunnan lennostoon Pirkkalaan. Satakunnan lennoston järjestämään avoimien ovien päivään tutustuminen, lentonäytöksiä seuraamaan ja muutakin kivaa sekä mielenkiintoista katsottavaa löytyi jokaiselle jotakin. Taisipa jäädä jotakin näkemättäkin, vaikka kuinka yritti uteliaasti liikkua?

Ilmassa riitti liikennettä, helikoptereita, taitolentonäytöksiä useampia ja tietysti niitä Hornetteja jyrähteli

ylitsemme tilaisuuden viimeisinä esiintyjinä. Todella erittäin mielenkiintoista ja äänestä katseltavaa, löytyi myös maakulkuneuvoja sekä muutakin kalustoa, näin ”maakravislekin” tuttua ”työkäluu”, unohtamatta ruoka ja virvoketarjoilua, sotilaalliseen tapaan ja oikein sotilas soitokunnan tahditamanaan. Myös sitä lentävää kalustoa, uutta ja vanhaa oli kentällä katseltavana ja ihailtavana.

Iltapäivä oli ehtinyt loppu puolelle, kun poistuimme paikalta bussikuljetuksena Pirkka hallin parkkipaikalle, josta jatkoimme matkaa omin kulkuneuvoin Hotelli Ilvekseen, siellä huoneiden vastaanotto ja kirjautumiset, sitten vain majoittumiset ja vähitellen valmistautumiset vapaamuotoiseen illanviettoon.

Sunnuntai ja 18:a päivä toukokuuta, päivä alkuun hotelli Ilveksen aamupalalla, jonka jälkeen on huoneiden luovutukset ja valmistautumiset uusiin haasteisiin. Suuntaamme kulkureittimme kohden Riihimäkeä, jossa mukaan liittyy Ari Olli sekä Ilkka Kallinen, nyt on joukkomme koolla eli kaikki kymmenen rohkeaa kiltalaista.

Sotilaallisen tarkasti kello 11.00 saavumme Logistiikkakoululle, jossa meitä on vastassa majuri Peter Holm ja yliluutnantti Pasi Korhonen. Pienen esittelykierroksen päätteeksi siirrymme Logistiikkakoulun auditorioon. Munkki kahvittelee jälkeen

Autokilta vieraili Puolustusvoimien Logistiikkakoululla 18.8.2016.

esittelee majuri Holm Logistiikkakoulun toimintaa, tavoitteita ja visioita, sanoen ja kuvin. Paljon tuli uutta asiaa tiedoksemme ja toimenpiteitä varten, toivottavasti osaamme hyödyntää saamamme tiedot oikealla tavalla? Tilaisuuden päätyttyä luovuttaa varapuheenjohtaja Ari Olli kiltamme standaarin majuri Peter Holmille.

Auditoriosta siirrymme ulos jossa on meneillään lavastetut konstruktioitapa- uksista jossa on PV:n ajoneuvot ollut osallisena vakavissa onnettomuuksissa. Niissä riitti ihmettelmistä ja vakavaa keskustelua, toivottavasti tällaisia ei koskaan tapahduttu. Eipä niistä enempää auta kertoa, muutamat kuvat kertokoot puolestaan!

Iltapäivä on pitkälle kulunut, kun kiitämme isäntiämme vieraanvaraisuudesta, mielenkiintoisista esityksis-

tä, sekä myönteisestä suhtautumisesta vierailuumme. Poistumme hiljaisuuden vallitessa Riihimäen ABC huoltoasemalle, alkaa olla päivällisen aika ja lievä tarve siihen alkaa tuntua itse kunkin elimistössä.

Ravitsemukset ja muut tarpeelliset asiat on hoidettu, niin matka jatkuu kohti Parolaa ja Panssarimuseota. Suoritamme vapaamuotoista kiertelyä ja katselua, muutamia kuvia tule räpsittyä, niin kuin koko matkan aikana on tehty.

Kun kierrokset on tehty, virvokkeet nautittu ja jatkosuunnitelmat valmiina, niin poistumme paikalta ja suuntaamme kulkumme Jalasjärven kautta Kauhavalle. Ruuskan Antti tekee poikkeuksen ja suunnistaa itäsuomeen kotia kohden.

Jalasjärven Juustoportin kahvittelee ja ostosten jälkeen oli seuraava pysäkki Kauhava, jossa tehdään se ”lopullinen isojako”. Kiittelemme Jarkko Kettulaa turvallisuudesta ja huolenpidosta, siitä osa porukasta suuntaa kohden Kannusta ja toinen puolikas kohti Kokkolaa, Ari Olli jatkaa Pietarsaaren suuntaan.

Tietojeni mukaan kaikki pääsivät turvallisesti perille, voimme hyvillä mielin todeta, että jälleen on yksi mielenkiintoinen Autokillan matka saatu kunniallisen päätökseen, suuri kiitos kaikille mukana olleille ja leppoisa kesä!

Tekstiä ja kuvaa: **Eero Muhone**

”Kainalossa 50-v. majurin on hyvä olla”
Sinivalkoiset syntymäpäiväonnittelut
Pohjanmaan Maanpuolustajalta

Pikku-Väinö ja Lassen lennokit

Pikku-Väinön elämä soljui suht koht niin kuin ennenkin. Ei ollut tapahtunut mitään muuttavaa Taantumaa pukkasi kuten ennenkin. Igorin käyrit touhusivat kuten ennenkin. Lukuunottamatta, että Igor oli lopettanut toistaiseksi pentujensa huostanotoista meuhkaamisen. Ilmeisesti ei ollut ilmaantunut tarpeeksi vaukuttavaa esimerkkiä pitkään aikaan. Pikku-Väinö oli tietysti välillä ollut vähän hämmmentynyt näistä Igorin syytöksistä, koska olihan yhteistyö sujunut näissä pentuasioissa mutkattomasti Lasse-serkunkin kanssa vuosikaudet, vaikka tapauksia ongelmia oli ollut huomattavasti enemmän. Harmia aiheutti edelleenkin Igorin uhitteleva kaikkia rajanaapureitaan kohtaan, jotka olivat eri mieltä sen kanssa. Omiaan Igor kohteli myös kaltoin, nimittäin niitä, jotka arvostelivat sen touhuja. Arvostelijoita nirhattiin niin oman tontin alueella kuin etäisimmillään tonteilla. Pikku-Väinö oli kuitenkin viisaasti hissun kissun näistä touhuista. Mutta kieltämättä Pikku-Väinö oli edelleen huolissaan Igorin fanaattisista toillailuista ja uhittelevasta naapuritaan kohtaan. Oikein välillä ihan aikuisen oikeesti Väinöä itketti, kun joutui miettimään mitä kummaa keksisi kun niin ahdisti Igorin uhkailut ja kiukuttelut. Eipä ollut helppoa Igorillakaan kun naapurit antoivat ymmärtää, että jos meitä vainoat niin otamme Setä-Samulin kaveriksemme ja alamme porukalla suojamaan tonttjamme. Tästähän Igor masentui, koska tonttien haltuunotto tulisi vaikeutu-

maan entisestään. Igor päätti näyttää naapureilleen isossa paraatissa, että mulla on vahvemmat ritsat ja pelit. Igorin lennokit alkoivatkin pyöriä kyllä ihan vihasti yhteisen lätäkön yllä, osoittaakseen, että täältä pesee, jos tullaan nurkille pyöriskellemään. Igor kun oli ihan itse päättänyt neuvottelematta naapureidensa kanssa, että lätäkko on minun ikeima uima-allas. Se oli jättänyt vielä mainitsematta, että sehän oli jo itse kakkurin tuon lätäkön yhden nurkan terveydelle vaaralliseksi ja perin saastuneeksi. Pikku-Väinöllä ja Lasse serkulla oli siis yhteinen huoli, miten uhitteleva selvitettiin. Mietittiin ja tuumattiin, että yhteistyötä olisi tehtävä. Mutta miten? Siinäpä visainen pulma. Pohdittiin, pohdittiin, mutta valmista ei vain tahtonut tulla. Väinö kuitenkin päätti, että vanhentuneet omat lennokit pitäisi uusia. Se asia kun oli Pikku-Väinön omassa käsissä vielä toistaiseksi. Pohdittiin kummalta ne pitäisi hankkia Samulilta vai Lasselta. Lasse päätti ehtiä ensin ja tarjosi omia paranneltuja lennokkejaan. Pikku-Väinö kutsuttiin Lassen tontille katsomaan, kuinka hienon lennokin Lasse oli tehnyt. Oli juhlaa tilaisuus, jossa Lasse kehui, kuinka hieno lennokit odotti nimenomaan Pikku-Väinöä. Se oli kaunis, eikä kehusanoja puuttanut. Pikku-Väinö oli kuitenkin hämillään kun lennokkia ei lennätetty lainkaan esittelyssä. Lasse totesi ettei tätä nyt tarvitse lennättää, kun Väinö on jo kauan sitten tiennyt, että lentäähän se.

Claudius

Suunta on oikea

Näin veteraanireserviläisenä on ollut mieluisaa seurata vapaaehtoisen maanpuolustustyön ja varsinkin MPK:n toiminnan laajuutta ja kehitystä.

Kun kursseilla on vuosittain n. 50 000 osallistujaa, voi todeta, että kurssien suunnittelijat ja vetäjät ovat onnistuneesti hoitaneet hommansa.

Huomionarvoista on myös se, että jopa YLE esitteli (vko 15) ohjelmassaan tätä kansalaistoimintaa hyvin asiallisesti ilman tavanomaista sensaation hakua. Kriisitietoisuus saa monet varmasti aktivoitumaan, eihän Suomikaan elä enää missään turvakodossa tai syrjässä maailman tapahtumista. Tilanteet saattavat tulla eteemme arvaamatta niinkuin pakolaisvyyrystä on nähty. Suurvaltojen siipienkalistelu Itämerellä lisää myös uhkakuvia meilläkin.

MPK:n toimintaa tarkastellessa voidaan todeta, että se palvelee juuri maanpuolustusta ja tavallisen reserviläis-Reiskan koulutusta, jossa aseenkäsittelyllä ja ammunalla on tärkeä osuus. Kun muistelee takavuo-

sien toimintamalleja, niin kaikki vähänkin sotilaallistyyppiset harjoitukset olivat tarkkaan rajattuja ja jopa kiellettyjä. Piti keskittyä ns. pelastuspalvelutoimintaan, kuten teimme Merenkurkun Jotoksella v.1978 Pietarsaassa. Toki pelastuspalvelua tarvitaan, mutta kyllä se ainainen ekseyneiden marjastajien etsintä tuppasi vähän huvittamaan. Poikkeuksen taisivat tehdä sisäsiherholaiset, joiden todenmukaiset ja sotilaallisesti vedetyt ”kielletty sissiharjoitukset” saivat liittojenkin johdon hermostumaan.

Nyt siis tilanne on toinen, ja henki on päällä. Valtion tulisi myös tukea paremmin tällaista ihmisten vapaaehtoista ja laajaa maanpuolustustyötä. On sanottu, että Talvisodassa pärjättiin siksi, että Suojeluskunnissa oli opittu aseenkäsittelyä ja varsinkin ampumaa. Vaikka ajat ovat muuttuneet, samaa taitoa tarvitsee myös tämän päivän reserviläisen.

Heikki Vehosalmi

Munkki vuoren res.upseerikerho

PAUHA16

Paikallisjoukkoja palveleva kokonaisuus

Järjestyksessään 16. PAUHA pidettiin 22.–24.4.2016 perinteiseen tapaan Lohtajalla, Vattajan ampuma- ja harjoitusalueella. Harjoitus koostui 20 eri kurssista, ja parhaimmillaan alueella oli 432 henkeä, kurssilaisia, kouluttajia, kurssinjohtajia, esikuntaa, puolustusvoimien henkilökuntaa ja varusmiehiä. Harjoituksen johti esikuntansa kanssa reservin majuri Kimmo Tastula Kokkolasta.

PAUHA on joka vuosi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) Pohjanmaan maanpuolustuspiirin suurin harjoitus, joka kokoaa pääosan osallistujistaan pohjalaisista maakunnista, sillä ovathan järjestäjinä Etelä- ja Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksiköt ja Meripuolustuspiirin Kokkolan meriosasto.

Näin suuressa harjoituksessa tarvitaan myös valtakunnallisia toimijoita, niinpä Porin prikaati ja Panssariprikaati tukivat toimintoja toimittamalla materiaalin ja antamalla alueen organisaation käyttöön.

Puolustusvoimien tilaamaa sotilaallista koulutusta annettiin erikoisjoukkojen vastaista toimintaa, tukialueen taistelun perusteita, tukialueen taistelutekniikkaa, tukialueen taistelua 2:ta ja saattuetoimintaa varten. Sotilaallisiin koulutuksiin osallistuneita reserviläisiä oli 51 % koko PAUHA16:n vahvuudesta.

Sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta tarjosivat kenttämuonituskurssi, esikunnan reservi, esikunta-

PAUHA16:n johtaja, reservin majuri Kimmo Tastula, oli kutsunut perjantai-iltana koolle kurssinjohtaja- ja kouluttajapalaverin. Myös kaikki organisaation vastuualueiden toimijat esittelivät itsensä ja tehtävänsä harjoituksen aikana. (Kuva: Jouko Liikanen)

ja johtamistoimintaa, perustamiskurssi, taistelunjohtokeskus, sotilaskuljettajien jatkokurssi, väylä- ja sektorivalvonta- ja tutkakurssi, tarkka-ammunta 5, eloonjäämiskoulutus 1 (SERE A) ja taktinen taistelulentän ensiapu 1 (TTEA 1). Osallistujien osuus oli 32 % koko vahvuudesta.

Varautumisen ja turvallisuuden koulutustapahtumia olivat nuorten tutustuminen puolustusvoimiin, alueturvallisuus, joukkomuonitus nuoret, sotilaskotitoiminta poikkeusoloissa ja Himangan VPK:n ensiapukurssi. VARTU-koulutettuja oli 17 % kaikista osallistujista.

Jotain harjoituksen onnistumisesta ja tarpeellisuudesta kertoo osallistujien antama arvosana, jonka keskiarvo oli 4,15 asteikolla 0-5. Kouluttajia erityisesti

lämmittivät arviot heidän henkilökohtaisista taidoistaan ja ammattimaisesta oteesta. PAUHA16:n loppupalaverissa kaikki puuttet ja parannusehdotukset kirjattiin muistioon seuraavaa harjoitusta varten.

Palkitut ja muistamiset

Jokaisessa PAUHA-harjoituksessa on palkittu 5, 10 ja 15 kertaa harjoitukseen osallistuneita kurssilaisia, kouluttajia, toimijoita ja puolustusvoimien henkilökuntaa. Lauantain tilaisuudessa paraatitentillä Pohjanmaan maanpuolustuspiirin piiripäällikkö Jukka Torppa ja PAUHA16-harjoituksen johtaja Kimmo Tastula ojenisivat kunniakirjat seuraaville henkilöille:

5 kertaa osallistuneet: Forslund John, Ingves Fredrik, Kinnunen Lasse, Kuoppamaa Olavi, Leppänen Henri, Lillhonga Petter, Peltokangas Ilpo ja Tastula Kimmo.

10 kertaa osallistuneet: Ala-aho Juha, Ollikkala Pekka, Pyhälähti Jukka ja Tenkula Matti.

15 kertaa osallistuneet: Kuoppala Heikki ja Myllykangas Janne.

Vuoden toimija 2015 -kunniakirja ja plakaatti ojennettiin alikersantti (res) Rainer Artismaalle.

Kaikki palkitut eivät päässeet paikalle, sillä heillä oli menossa joko ammunnat tai pitempikkestoinen maasto-harjoitus.

Lauantain iltapalaveri sai erityistä merkitystä, kun Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry:n edustajat Jari Myllymäki ja

Taktinen taistelulentän ensiapu 1:n (TTEA 1) kurssinjohtaja Aki Yli-Korpela havainnollisti omalla rastillaan eri menetelmiä tyrehdyttää ruhjeisen ampuma-haavan verenvuoto. Joakim Lax ja Toni Alho kouluttivat mm. taistelijan oma-kohtaista kiristys- ja painesiteen käyttöä. (Kuva: Jouko Liikanen)

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta tutustui maastossa mm. nuorten tutustuminen puolustusvoimiin -kurssin päiväohjelmaan. Parhailaan oli menossa suunnistuksen karttamerkkien opettelu. Kurssinjohtaja Teemu Joensuu vastaili pj. Mikko Savolan ja muiden vieraiden kysymyksiin. (Kuva: Satu Kungsbacka)

Saattuetoimintakoulutuksessa harjoitellaan aseiden käyttöä erikoisissakin tilanteissa. Matala ampuma-asento onnistuu useiden toistojen myötä, ja tulen tarkuus paranee. Kommentaja (evp) Hannu Maunula ja luutnantti (res) Toni Puutio kouluttivat yli luutnantti Tom Sundellin valvoessa tulitoimintaa. (Kuva: Jouko Liikanen)

Aune Orjala (vas) toimi PAUHA16:ssa sotilaskotitoiminta poikkeusoloissa -kurssin vetäjänä. Irja Isorinne (kesk) ja Niina Yli-Hukka (oik) olivat työvuorossa sunnuntaina puolilta päivin. (Kuva: Satu Kungsbacka)

Antti Wall muistivat Pauha-harjoitusten monivuotisia yhteistyökumppaneita. He luovuttivat kultaisen ansiomitalin majuri Kai Nymänille ja hopeiset ansiomitalit kapteeni (4.6.2016 lähtien majuri) Rami Takamaalle ja yliluutnantti Tom Sundellille, kaikki Pohjanmaan alueoimiston väkeä.

Arvokkaita vieraita

Lauantaina aamukymmeneltä Vattajalle saapui pikkubussillinen vierailijoita, nimittäin Vapaaehtoiset maanpuolustuksen neuvottelukunta (VMNK) johtajanaan kansanedustaja ja Reserviläisliiton puheenjohtaja Mikko Savola, MPK:n toiminnanjohtaja prkenr (evp) Pertti Laatikainen ja Porin prikaatin apulaiskomentaja eversti Petri Kosonen.

Sotilaskodissa vieraat saivat tiiviin tietopaketin MPK:sta, MPK:n Pohjanmaan maanpuolustuspiiristä, PAUHA16-harjoituksesta ja Pohjanmaan aluetoimistosta. Alueella ja maastossa he tutustuivat nuorten kursseihin, huoltoon, sotilaallisia valmiuksia palveleviin ja sotilaallisiin koulutustapahtumiin.

Himangan VPK:n nuorisosastolaisia oli suorittamassa EA2-kurssia Vattajan harjoitusalueen leirisairaalan tiloissa. Kokkolalainen sairaanhoitaja Minna Suhonen opetti kurssilla elvytystä, ja lohtajalainen nuorempi sammutusmies Petra Tuorila avusti. VPK:ssa koulutus on nousujohteista, ja varsinkin ensiapu ja elvyttäminen ovat niitä tärkeimpiä opittavia ja hallittavia taitoja. (Kuva: Jouko Liikanen)

Loppupuheenvuorossa neuvottelukunta koki PAUHA16:een tutustumisen hyödylliseksi ja "silmiä avaavaksi" tapahtumaksi. Aikaisemmat tilastot näyttivät nyt käytännössä asioiden todellisen luonteen. Taloudelliset resurssit määräävät tulevien harjoitusten määrän ja laadun, joten käytännön tasolla tehdyn työn merkitys korostuu päätöksiksi tehdessä. PAUHA-harjoitusten näyttö

vie osaltaan vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen tehoa ja merkitystä eteenpäin.

Keski-Pohjanmaan reserviläispäivä

Tähän uudentyypiseen tapahtumaan oli Pohjanmaan aluetoimisto kutsunut paikallisjoukoista ja maakuntajoukkotoiminnasta kiinnostuneita reserviläisiä. Reserviläispäivä toteutettiin puolustusvoimien vapaaehtoisena harjoituksena (VEH). 30-miehin osasto sai tietoa paikallisjoukoista ja vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta, kävi ampu-massa rynnäkkökivääreillä Hauraatin ampu-maradalla ja tutustui PAUHA16:n sotilaallisia valmiuksia palveleviin ja sotilaallisiin koulutustapahtumiin.

PAUHA16 myös netissä

Käykää katsomassa, mitä muuta tapahtui PAUHA16-harjoituksessa osoitteessa: <https://www.facebook.com/PAUHAHarjoitus/>

Kuvat:

Satu Kungsbacka ja

Jouko Liikanen

Teksti: Jouko Liikanen

230416 065: Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien Piiri ry:n hallituksesta majuri (res) Jari Myllymäki ja sotilasmestari (res) Antti Wall muistivat Pohjanmaan aluetoimiston majuri Kai Nymania kultaisella ansiomitalilla, sekä kapteeni Rami Takamaata ja yliluutnantti Tom Sundellia hopeisilla ansiomitalleilla. (Kuva: Satu Kungsbacka)

Kuljetusosasto PAUHA-harjoituksessa

22.–24.4.2016 Vuotuissessa Pauha harjoituksessa Vattajan harjoitusalueella Lohtajalla.

Osasto koostui vapaaehtoisista maanpuolustus henkisistä reserviläis- kuljettajista, vahvistettuna muutamalla varusmies osalistujalla. Kuljetusosaston johtajana toimi ylivääpeli Ari Olli, pitkään mukana olleena, voitaisiinko sanoa "ammattilaisena"?

Tämänkertainen harjoitus piti sisällään paljon muuttuvia tekijöitä, uusia henkilöitä mukaan ryhmään, sekä tehtäväkuvan muutoksista. Kaikesta huolimatta osas-

to selviytyi tehtävistään kohtuullisen hyvin, täydellisyyttä tässäkin lajissa ei varmaan saavuteta. Sinä päivänä kun se saavutetaan, voidaan harjoittelemisesta luopua, tai ainakin merkittävästi vähentää??

Kuljetus on tekniikka ja taitolaji, joka koostuu monesta tekijästä, henkilöistä ja kalustosta, kuljetuksen tarpeesta ja määrästä, kiireellisyys asteesta, aikataulutuksesta, näiden kaikkien yhteensovittamisesta, sekä vallitsevasta säätilasta. Muuttuvia tekijöitä tulee vastaan hyvinkin useasti, niiden hallinta on joskus

sanaisinko ongelmallista, vaatii nopeata ratkaisua ja tervettä talonpoikaista järkeä!

Osastossa vallitsee hyvä ja huumoripitoinen automies henki, tehtävät suositetaan niin hyvin kuin osataan, sekä ollaan valmiina ottamaan vastaan asiallista kritiikkiäkin. Tästäkin harjoituksesta selvitettiin hyvin, mutta se täydellisyyks jäi ehkä vielä saavuttamatta. Mutta ehkäpä jo ensikerralla onnistumme, tai sitten seuraavalla? "Jos luojasuo ja fiskaalit sen sallii" sanotaan jossakin suomalaisessa mielilauseessa!

Kuvaa ja tekstiä

Eero Muhonen

Killan kuljetusosaston organisaatiota / kuljettajia Pauha 2016 harjoituksessa Lohtajalla.

Kaikki harjoituksen materiaali on kuljetettu alueelle jo torstaina, ja kurssien osanottajat ovat saapuneet perjantai-iltaan klo 17.00 mennessä. Heille on jaettu ilmoittautumisen yhteydessä omat henkilökohtaiset varusteet, ja nyt on vuorossa kurssikohtaisen materiaalin jako. (Kuva: Jouko Liikanen)

MNL Vattaja-jotos 2015

Jotoksen varajohtaja Päivi Sorjosen vaelluskäskyn jälkeen 34 nelihenkistä joukkuetta suunnisti kohti ensimmäistä suoritusrastia. Aikaa ei otettu, mutta vaativat ja kiperätkin rastitehtävät pisteytettiin suorituksen perusteella.

VATTAJA-JOTOS 2016 – fyysistä kuntoa ja turvallisuusosaamista

”Hei, sinäkin pääsit lähtemään, ihanaa!” Tervehdyksiä, halauksia, iloista naurua ja jälleennäkemisen riemua, mutta myös vakavampia ilmeitä, jännitystä ja uuden kokemuksen odotusta. Siinä oli lähtötilanne toukokuuisena lauantaiamuna, kun lähes 150-päinen värikäs naisjoukko kokoontui harjoitusalueen paraatikentälle jotoksen aamuhartauteen ja avajaistilaisuuteen.

MPK:n toiminnanjohtaja, prikaatinkenraali (evp) Pertti Laatikainen, painotti avauspuheessaan naisten merkittävää osuutta vapaaehtoisessa maanpuolustuksessa. Noin 9 000 naista käy vuosittain MPK:n varautumisen ja turvallisuuden kursseilla, ja sotilaallisia valmiuksia palvelemissa ja sotilaallisissa koulutustapahtumissa. Hän toivoikin, että naiset entis-

Sinikka Mustajärvi ja Jaakko Kemppainen pisteyttävät kerättyjä kasvinäytteitä sunnuntain nelosrastilta. Nahkajäkälä osoittautui yllättävän vaikeaksi tunnistaa, sekoittui monella hirvensarvijäkälään.

tä useammin osallistuisivat tärkeiksi kokemuksiensa toimintoihin myös kouluttajina

ja kurssinjohtajina. Tässäkin jotoksessa tarvitaan taitoa ratkaista ongelmia, fyysistä kuntoa ja joukkuehenkeä, mainitsi Laatikainen lopuksi.

Maanpuolustusnaisten Liitto ry:n puheenjohtaja Kaarina Suhonen korosti puheenvuorossaan liiton kahta tärkeää tavoitetta, fyysisen kunnon ylläpitämistä ja turvallisuusosaamista. Osittain leikkimielisessä kisassa tarvitaan käden taitoja, mutta myös älyllistä näppäryyttä. Jotta joukkue menestyisi, siihen tarvitaan kaikkien erilaista osaamista ja yhteishenkeä, johtajuutta unohtamatta.

Maanpuolustusnaisten Liiton valtakunnallinen 27. maastovaellus toteutettiin 14.–15.5.2016 Lohtajalla, Vattajan ampuma- ja harjoitusalueella. Järjestelyvastuussa tänä vuonna olivat MNL:n Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan piirit. Jotoksen johtajana toimi Kaija A. Luoma Kauhavalta ja varajoh-

tajana Päivi Sorjonen Lohtajalta. Järjestävien piirien edustajat vastasivat kilpailun aikana ensiavusta, kilpailukansliasta, muonituksesta, majoituksesta, kuljetuksista ja tapahtumatoimistosta. MPK:n Pohjanmaan maanpuolustuspiirin koulutus- ja tukiyksiköistä oli toimittajia mukana suunnittelu- ja avustajatehtävissä, mm. Terho Tattari ja Harri Hongell rastitehtäväpäällikköinä.

Jotos koostui kahden päivän aikana kierretyistä maastoreiteistä, joiden varrella oli erilaisia tehtäväraasteja. Oli käytännön taitoja vaativaa tulentekeä, ensiapua ja suunnistusta, mutta myös yleistietoa vaativaa lintujen ja eläinten jälkien tunnistamista ja kasvinäytteiden keräilyä. Hoksottimiakin tarvittiin ns. rentopolulla, ja maanpuolustuksellisia taitoja peitepiirrosten laadinnassa, miinojen etsimisessä ja käsikranaatin heittämisessä.

Jotoksella ei otettu aikaa, vaan jokainen rastitehtävä pisteytettiin oman kaavansa mukaan. Nuoremmat ja erähenkiset joukkueet eivät voineet vastustaa rivakkaakaan liikkumista rastien välillä. Tyyli oli kaikin puolin vapaa, joukkueasusteita ja -nimiä myöten. Siellä viilettivät Pyryharakat, Mettäpeipuu, Lakeuden Hellapoliisit, EllunKanat ja jopa FyFa! Leikkimielistä ja rentoa yhdessäoloa parhaimmillaan.

Jos miesten harjoituksissa viljellään hurttaa huumoria, niin riitti sitä Vattaja-Jotoksellakin. Kylmääkään säätä ei ajoittaiset sateet haitanneet, vaan hidastaneet hyvin varustautuneita joukkueita, herjat lentelivät ja taistelulauluilla kohotettiin suoritusmoraalia! Eräskin ”hellapoliisi” mainitsi askelmittariinsa kertyneen jo lauantaina lähes 28 000 askelta. Kaikki joukkueet selvisivät maaliin paraatikentän itä-tykin juurelle. Kymmenen parasta joukkuetta suorituspisteineen olivat:

FyFa 78,55; Huvinvuok-

si 78,55; Varsinaiset 76,3; HPK 74,9; Kiimajärven Kiitäjät 74,4; Vemma junior 74,3; Hukka Junnut 71,2; Korvenkävijät 71,1; Wellamon tyttävät 70,5; Tahkon-tytykät 69,4. Tasaväkinen jotos, voitokkin jaettiin tasapistein.

Eräs esimerkki perinteiden merkityksestä maanpuolustuksessa oli saman perheen kolmen sukupolven osallistuminen tälle jotokselle. Kurikan reserviupseerikerhon pj. Sami Kuntola puolisonsa ja poikansa kanssa olivat toimitsijatehtävissä rasteilla, ja tytär ja äiti kilpailivat Mettäpöllöt-joukkueessa. Äiti on osallistunut kaikkiin aikaisempiin MNL:n jotoksiin!

Ensi vuonna MNL:n valtakunnallinen jotos toteutetaan MPK:n kurssina Hämeenkyrössä, Pirkkanmaalla. Nimi on silloin Kyrös-Jotos 2017 ja ajankohda 20.-21.5.2017.

Lisää kuvia ja tekstiä osoitteessa: <https://www.facebook.com/jotosvattaja2016/>

Teksti ja Kuvat:
Jouko Liikanen

Joukkue Williminkit teki tiivistä ryhmätyötä rastilta toiselle. Tämä oli Vattaja-jotoksen yksi kantavista teemoista, yhdessä tekeminen, johtamista unohtamatta.

Maanpuolustusnaisten liiton (MNL) puheenjohtaja Kaarina Suhonen ja Maanpuolustusliiton puheenjohtaja Pertti Laatikainen esittivät jotoslaisille omat tervetulo- ja evästykselliset tervehdys- ja lausunnat.

HUR BÖR VI TÄNKA **NU** GÄLLANDE

- kommunikation
- vatten
- mat
- värme

HEMFÖRRÄD

efter en vecka utan el!

BEREDSKAPSTÄNK

Folkhälsan + Försvars-
utbildningsföreningen MPK

Eftersom vi under de 2 senaste åren fått uppleva en rad avbrott i eldistributionen så har vi även fått uppleva hur sårbara och hjälplösa vi är när neiden mörknar. Dessa avbrott har föranlett MPK-utbildaren och Folkhälsan aktiva Jörgen Härmälä från Pedersöre att tillsammans med dessa föreningar starta en informationskampanj i ämnet "Beredskap för hushåll".

Pilotprojekt

Efter att Jörgen Härmälä sammanställt ett utbildningsmaterial bestående av 31 PowerPoint slides innehållande ca 130 bilder med praktiska exempel gällande kommunikation, vatten/avlopp, mat och värme så bestämde vi oss för att testa utbildningsmaterialet i Sursik skolas auditorium den 31.03.2016 kl. 1900.

Kursen som var kostnadsfri marknadsfördes via ÖT, Jeppis Weekley och Facebook. Jörgen Härmälä hade vid planeringen satt som mål för kursen att få 50 deltagare. Men med nästan 40 deltagare som skrev in sig i kursen så är ändå helt OK för en kurs i detta ämne.

Fortsättningen då

Med denna feedback från pilotkursens deltagare så kommer jag att korta ner inledningen till en endast muntlig framställning och börja från slide 10 i stället. Då kommer vi ner på den planerade tiden 1 h, max 1,5 h så att det inte drar över 2h som pilotkursen gjorde.

I skrivandets stund har jag redan fått förfrågan om motsvarande kurser i Jakobstad och Nykarleby. Personligen har jag fått mersmak för detta, mycket på grund av pilotkursens feedback men även för sakens skull. Men fortsättningen blir till hösten eftersom vi nu har våren kommande och folk är hellre ute och går än att tänka beredskaptänk.

Men till hösten innan höststormarna sätter in så ska vi återuppta beredskaptänket ingen med början i Jakobstad.

MPK Mellersta
Österbotten
Jörgen Härmälä

BEREDSKAPSTÄNK

VALMIUSAJATTELU

en gemensam angelägenhet genom

Den 31.03.2016, kl 1900, Sursik auditorium

Keski-Pohjanmaan palvelusammunta
piiirimestaruus 28.5.2016

Palvelusammunta 1–2 (itse-
laatava kivääri) ja 3–4 (pis-
tooli) kisattiin tänä vuonna
samana päivänä Kokko-
lassa. Osallistujamäärä oli
vain tänä vuonna alhainen
erityisesti kivääripuolella,
ensi vuonna tehostetaan tie-
dottamista ja harkitaan myös
epävirallisten kivääriluok-
kien lisäämistä. Näin piiri
voisi palkita esimerkiksi
eräänlaisen "jokamiehen
7,62x39 luokan" ja myös
"kilpahevonen"-luokan
missä sallitaan optroniset
tähtäinlaitteet. Lajisäännöt
kun ei sallii muuta kuin avo-
tähtäimet.

Tjänsteskytte 1–4 DM
gick i år av stapeln i Karle-
by under samma dag. Delta-
garantalet var en aning lågt,
speciellt på gevärssidan, och
till nästa år skall informa-
tionsgången förbättras samt
eventuellt två inofficiella
tävlingsskisser införas. Så-
lunda kunde distriktet upp-
märksamma bäste skytt i en
"var mans 7.62x39" samt i
en fullblods-klass. Reglerna
tillåter enbart öppna sikten
vilket kan avskräcka vissa
skytter som har monterat
optroniska sikten.

Tulokset

PA 1(itselfataava

kivääri)/100p

1. Timo Paananen 96
2. Mikael Skytte 93
3. Johan Irjala 90
4. Ulf Åström 84
5. Hannu Mäkelä 83

PA 2 (itselataava

Palvelusammunta 3.

kivääri)/180p

1. Timo Paananen 160
2. Johan Irjala 152
3. Mikael Skytte 142
4. Hannu Mäkelä 138
5. Ulf Åström 129

PA 3 (pistooli) /100p

1. Mikael Skytte 96
2. Stefan Järndahl 94
3. Ulf Åström 93
4. Johan Irjala 90
5. Christer Eriksson 89

PA 4 (pistooli) /100p

1. Mikael Skytte 88
2. Stefan Järndahl 79
3. Johan Irjala 79
4. Christer Eriksson 69
5. Timo Paananen 68

6. Ulf Åström 67
7. Rolf Bäckström 54
8. Hannu Mäkelä 50
9. Hannes Sand 31

Taulujen tarkastaminen PA3:n jälkeen.

Valmistautuminen PA1 & 2 varten 150m radalla.

Nopea tuplalaukaus, sitten seuraava maali. Ampujan vankka ote näkyy kuvassa.

Dynamiska pistol- & gevärsövningar

Det gamla latinska uttrycket *repetitio mater est studiorum* - kunskapens moder är repetition gäller inte minst för dynamiskt skytte såsom tillämpat reservistskytte (SRA), practical eller IDPA. Dessa grenar utgör en ypperlig möjlighet att öva sina skyttekunskaper i en mängd olika situationer. En nackdel har de dock och det är att scenariona inte upprepas (detta är i teorin möjligt men sålans praktiskt genomförbart då det skulle innebära en hel del springande på banan med måttband); det vill säga man kan inte utföra samma prestation flera gånger. Det blir unika träningsstillfällen och dessutom så blir det per automatik en ranking mellan skyttarna då resultaten räknas. Allt detta kan verka avskräckande för en nybörjare eller en som inte är lagd åt tävlingsghället (även om alla dessa grenar är skyttesporter). Kanske skytten ifråga hellre vill "tävla med sig själv"?

Ett utmärkt sätt att komma förbi detta är praktiska övningar a la de klassiska *El Presidente drill*, *Mozambique drill* eller varför inte en mängd nya övningar som man hittar på nätet och i youtube-videor. Med dessa kan man dessutom erbjuda en kanske mer krävande skytteform än vanligt grundskytte på 25 meter mot rundtavla åt medlemmar som kanske inte ännu hunnit gå

nödvändiga kurser för att få behörighet att utöva dynamiska grenar såsom Turvallinen ampuja-kursen eller grundkurs i SRA. Med dessa kan öva en mängd olika saker och såväl skytteaktiva som föreningar kan komponera egna övningsserier som kan fortgå under hela säsongen varvid en skytt kan jämföra sitt resultat från början av året med ett från en senare tidpunkt och se hur vederbörande utvecklas.

Det enda som egentligen behövs för övningarna är måltavlor (som gärna kan vara SRA- eller IPSC-tavlor eller t.o.m. bara vanligt A4-papper) och en skyttetimer samt måttband för att kunna upprepa övningarna senare. Träffdisciplin är viktig, "nära träffar" eller missar bör medföra en kännbar straff såsom att man lägger till en sekund för varje miss till resultatet. Då tvingas skytten att verkligen ta den tid den behöver efter sin förmåga. Det är ingen idé att vara snabbast i gänget med att avlossa skott om man inte samtidigt träffar. Sakteliga i takt med att skytten blir vanare skjuter denne med samma precision som förr men än snabbare. Inte bara träffsäkerhet kan övas med detta utan även exempelvis drag från hölster och en mängd andra färdigheter som behövs i dynamiskt skytte (och i förlängningen en regnig dag). Den närmaste motsvarig-

heten är annars grundskytte med svängande tavlor där magasinbyte kan ingå, dynamiska övningar kan dock vara så mycket mer flexibla utöver det att de inte kräver en skjutbana med svänganordningar för tavlorna.

Nuförtiden går det att hitta flera övningar som även snålar med ammunitionen (eller uttryckt på ett annat sätt, försöker få största möjliga nytta av en ask om 50 pistolpatroner) vilket även kan vara en fördel för skyttar som kanske på grund av hus och familj inte har möjlighet att avsätta så stora summor på sin hobby.

Den främsta behållningen är kanske ändå att man kan skriva upp resultaten i alfabetisk ordning och behöver inte rangordna skyttarna sinsemellan. På detta vis sänks kanske gränsen för deltagande för den som upplever det tråkigt att jämt placeras mot slutet då vederbörande inte hunnit öva så mycket. Även om de klassiska övningarna var tänkta att användas med pistol är det inget som hindrar att man utför dem med gevär eller hagelgevär.

Jakobstadsnejdens Reservister har i begränsad mån provat införa dessa övningar under 2015 och kommer på basis av god respons att ytterligare öka deras andel under 2016 som ett viktigt komplement till grundskytte och som ett led i att höja samtliga skyttars förmåga.

Toiminnalliset pistooli- & kivääriharjoitukset

Yksi toiminnallisten ammuntilajien puutteista on se että suorituksia ei voida helposti toistaa ja tuloslistat automaattisesti lajittelevat ampujat. Kaikki eivät välttämättä pidä kilpailemisesta niin paljon vaan enemmänkin haluavat "kilpailla itsensä kanssa". Kaikki tämän saattaa johtaa siihen ettei uusi ampuja uskalla mennä mukaan kilpailuun.

Erinomainen tapa päästä tästä ohi on toiminnalliset harjoitukset kuten klassiset *El Presidente drill*, *Mozambique drill* taikka valtava

määrä uusia harjoituksia joita löytyy netistä. Niille jäsenille, joilla ei vielä ole suoritettuna kursseja kuten Turvallinen ampuja tai SRA:n peruskurssi ja täten pätevyyttä harjoittaa toiminnallisia ampumalajeja, näillä voi tarjota ehkä haastavamman ampumaharjoitusmuodon verrattuna tavalliseen perusammuntaan 25 metrin etäisyydeltä pyöreälle taululle. Näillä voi harjoitella monia eri asioita, ei vain kehittää tarkkuutta. Yksi peruspilari on se että suoritus on hyväksytty vain jos osuu. Suoritukseen voi esimerkiksi lisätä yksi sekunti per ohimennyt laukaus, näin ampuja pakotetaan

käyttämään oman suorituskyvyn tarvitsema aika. On turha olla nopein ampuja mikäli ei osu. Ajan mittaan ja harjoituksen myötä ampuja ampuu yhtä tarkasti mutta nopeammin. Ei pelkästään tarkkuutta voi harjoitella näin vaan myös vetoa kotelosta ja paljon muuta mitä tarvitaan toiminnallisissa lajeissa (taikka loppupäässä sateisena päivänä).

Ainoa mitä tarvitaan on maalitaulut (esimerkiksi SRA- tai IPSC-taulut taikka tavanomaista A4-konttoripaperia), ajastin sekä mittanauha jotta suoritus voidaan halutessa toistaa. Nykyään löytyy myös paljon suorituksia joita on tehty ampumatarvikkeiden säästö mielessä pitäen (tai toisin sanoen, joita haluaa maksimoida yhden 50 pistoolipatruunan rasian hyödyn) joka voi myös olla houkuttelevaa ampujalle jolla on kenties perhe ja talo ja jolla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia panostaa niin paljon harrastukseensa.

Paras tässä on kenties se että tulokset voidaan kirjoittaa aakkosjärjestyksessä ja näin vältetään kilpailua; tämähän on vain harjoittelua. Pietarsaarensuuden Reserviläiset on kokeillut ottaa näitä mukaan ampumaohjelmaan vuonna 2015 ja positiivisen palautteen myötä aikoo vakinaistaa nämä kuluvana vuonna 2016.

Johan Irjala

Äänimerkin soidessa ampuja, joka on seissyt kädet pään takana selkät tauluja kohtaan, kääntyy ja katse on jo maalien kohdalla, kädellä on pian instinktiivinen ote pistoolista ja veto seuraa tätä.

Keski-Pohjanmaan sovelletun reserviläis-ammunnan piirimestaruus 5.6.2016

Tänäkin vuonna SRA piirimestaruus järjestettiin Kokkolassa. Suomenmestaruuskilpailulle kiintiöpaikat muodostivat 4 RES:iltä ja 2 RUL:ilta jotka tänäkin vuonna yhdistettiin 6. henkilön kiintiöiksi. Tänä vuonna järjestelyt sujuivat jouhevammin mm radiopuhelinten avulla jolloin kaikki rastitoimitsijat sekä kilpailutoimisto pysyivät langoilla. Kilpailu koostui viidestä rastista, kaksi kiväärirastia, yksi lyhyt haulikkorasti sekä yksi lyhyt pistoolirasti ja lisämausteena pikarasti pistoolilla. Uusi SRA/toiminnallinen rata Kokkolassa palveli hyvin ja kilpailijat osasivat noudattaa kapeuta sektorit hyvin (kaikki maatyöt kun ei ole vielä valmiita). Kilpailuun osallistui 24 henkilöä usealta paikkakunnalta.

Mellersta Österbottens SRA distriktsmästerskap

För andra året i rad ordnades SRA DM vid Karleby skjutbana. I år förlöpte arrangemangen bättre, delvis tack vare komrator med vars hjälp alla banor och tävlingskansliet kunde hålla kontakt med varandra så att de tävlande mer effektivt kunde styras dit det var kortare kö. Tävlningen bestod av fem banor, två sköts med gevär, en kort hagelbana samt en kort pistolbana. Sist men inte minst ingick mest som krydda en kortkort pistolbana. Den nya SRA-banan eller banan för tillämpat skytte fungerade bra och de

Piirilehden lukeminen kuului erään pistoolirastin nimeltään "Päivystäjä" tehtävänkuvaukseen. Saul Rentola näyttää mallia.

Huolto on tärkeä (Janne Backlund) ja erityisesti kilpailutoimisto (Joakim Dahlin).

tävlande kunde iakka de särskilt snäva hanterings- och skjutsektorna som tävlingsledningen infört pga. ofullständiga mark- & jordbyggnadsarbeten i samband med banan. Tävlingen lockade 24 deltagare från flera orter.

Johan Irjala

"Pikakivääri"-rasti, metallimaalit kaadettava ja tämän jälkeen eteneminen ja pahvimaaleja lähietäisyydeltä.

Osumien laskenta uudella radalla (kivääri & haulikkorastit). Vasemmalla Rolf Bäckström ja oikealla Trond Vikhammer.

Yhteiskilpailutulokset:

Sij.	Pisteet	Kilpailija	Yhdistys	Luokka	
1	464,0403	Ylikangas Heikki	H-Reisj. RES	Avo	
2	356,2412	Fagerholm Valter	PJ-RES	Avo	
3	355,3576	Dahlin Joakim	PJ-RES	Avo	
4	311,0477	Tapanainen Mika	PJ-RES	Vakio	
5	269,5794	Bäckström Rolf	PJ-RES	Vakio	
6	263,6225	Numminen Hannu	Nivala RES	Vakio	
7	261,8776	West Filip	PJ-RES	Avo	
8	257,3361	Paananen Timo	Kokres	Vakio	
9	249,2078	Saariaho Toni	PJ-RES	Avo	
10	246,1933	Skytte Mikael	PJ-RES	Vakio	
11	245,3782	Isomaa Jakko	Nivala RES	Vakio	
12	233,4022	Lukkarila Juha	Kälviä RES	Vakio	
13	225,9089	Riihimäki Juha	Kälviä RES	50Avo	
14	222,8323	Nyman Robert	PJ-RES	Avo	
15	222,1732	Vikhammer Trond	PJ-RES	Vakio	
16	199,2882	Pasuri Jari	PJ-RES	Avo	
17	192,9654	Åström Ulf	Kokkola RES	50Avo	
18	182,5012	Sepponen Jarko	PJ-RES	Avo	
19	167,1105	Johansson Kim	PJ-RES	Avo	
20	152,8345	Syrjälä Tuomas	Kokkola RES	Vakio	
21	143,3083	Niemi Anssi	Kokkola RES	Vakio	
22	112,8917	Lindblom Ere	PJ-RES	Avo	
23	111,9228	Häggblom Sune	PJ-RES	50Avo	
24	54,1596	Marjamäki Vesa	PJ-RES	50Avo	

Sivun kuvat ja tekstit
Hannu Maunula.

Toiminnallinen pistooli

Practicalin, IDPA:n sekä SRA:n harrastajille kohdennettiin huhtikuussa ”lajiklennikkakurssi”. Tavoitteena oli lajista riippumatta harjoitella perustekniikoita siten, että saadaan selville kunkin ampujan kehittämiskohteet. Kilpailijalle tämä on olennaista mutta myös taktisesta ammunasta kiinnostuneet saivat vinkkejä suoritusten kehittämiseen, sillä moni tärkeä ampumatekninen asia jää huomioimatta pelkästään yksin harjoittellessa. Toiminnallisissa ampumakilpailuissa mestaruudet ratkaistaan sadasosasekunnin ajanoton tarkkuudella ja taistelussa hitaampi menettää henkensä. Kummassakaan tapauksessa ei ole varaa ohilaukauksiin eikä kuluttaa aikaa turhiin liikkeisiin. Monelle

oli uutta liikkeellähdön, liikkumisen ja pysähtymisen harjoittelu, jotka ovat sekä kilpa-ammunnassa että taktisella puolella suoritusten kivijalkoja. Ammuttiin myös runsaasti erilaisia stressin alaisia tarkkuusharjoitteita. Seuraava vastaava kurssi pidetään ensi keväänä, jolloin on talven jäljiltä hyvä mahdollisuus päästä taas harjoittelun makuun.

Saattuetoiminta Pauhassa Lohtajalla

Henkilösuojaus 1:n sisällön pohjalte rakentuvalla kursilla oli opetuksen tavoitteena suojue- ja saattuetoiminnan opettamisen ohella antaa perusteet selviytymiseen ylläkön tuli-iskusta. Teemana illan harjoituksessa oli johtaminen tilanteessa, missä toiminta taktisessa mielessä ”lähtee lapasesta”. Kehittämiskohteet kyetään

löytämään vain silloin, kun suoritukset - enemmän ja vähemmän - menevät pieleen. Ketään ei henkilönä arvostella vaan arvioidaan kriittisesti syntyneitä pikatilanneratkaisuja. Näitä kokemuksia kertyi jälleen ripakopallinen mietintämyssyn jatkojalostettavaksi. Milloinkaan ei saa olla liian tyytyväinen suoritukseen,

sillä liiallisten katteettomien kehujen siivittäjä itse-riittoisuus johtaa helposti vääriin kuvaan osaamisesta. Taistelutilanteessa tämä kostaatuu turhina tappioina. Asekäsittelyssä ja ammunnoissa korostui taistelijan jokahetkinen tietoisuus aseiden tilasta eli käyttäjätarkastus ajettiin satasella hienomotoriikkaan. Tämänkin

harjoituksen jälkeen ymmärretään paremmin myös kuntotestauksen merkitys. Joukko on yhtä vahva kuin sen heikoin lenkki ja heikon lenkin leimaahan ei kukaan halua kypäräänsä. Henki oli hyvä ja yritys kova, näillä jatketaan tien suunnassa!

MilFight

MilFight-harjoittelijat taistelevat ”läskii” vastaan myös kesällä. Treenikertoja on maanantaisin ja torstaisin kesäkuusta elokuun loppuun. Kaksi sisäharjoittelua viikossa täydentää mainiosti muuta kesäkauteen kuuluvaa ulkona tapahtuvaa harjoittelua. Näillä kyetään kuitenkin hyvin ylläpitämään talven aikana hankittua osaamista. Samalla on myös uusien harjoittelijoiden mahdollista tulla tutustumaan treeniporukkaan,

sillä kynnysän on vain tatematon korkuinen. Ehtona on kuitenkin se, että omaa jonkin kamppailulajin perusteita. Syyskuussa pidetään varsinaisen säännöllisen viikkoharjoittelun aloittamiseen tähtäävä perustekniikkaleiri. Mutta, jos vähänkin on käynyt mielessä, että MilFight-harjoittelua voisi kokeilla, niin nyt siihen on kesäkuukausina oivallinen mahdollisuus. Eikä taatusti kesämakkarat kerry vyötärölle.

Köysi-laskeutuminen

Taktinen kivääri

Köysilaskeutumiskurssin ensimmäisenä päivänä teorian ja ”kylmäharjoittelun” jälkeen laskeudutaan noin 10 metrin korkeudelta Vaasassa. Toisena päivänä köydet ripustetaan 45 metrin korkeuteen Suomen Rehun siiloilla Seinäjoella. Tämä on aina harras päivä, sillä Lakeuden Ristin kellojen ääni yhdistettynä pohjalaismaisemaan lintuperspektiivistä on mitä parhainta mielenrauhaa. Tämä kannattaa ehdottomasti tulla kokemaan vaikkapa elämäkumppaninsa kanssa ja viettää yhteistä laatu-aikaa köysistössä. Unohtuu samalla tiskivuoroista kinastelutkin. Siilojen valtaus sujuu aina rennossa ja reipashenkisessä ilmapiirissä. Ja anoppi myös mukaan, jotta hänkin kokee paikan, missä televisiosarja ”Yllytyshullut” käynnistyi.

Pääsiäispyhinä pidetty taktisen kiväärin ykköskurssi sai niin suuren suosion, että toinen toteutettiin heti perään. Ykköskurssilla ”pyöritään oman origon” ympärillä. Kakkoskurssilla tähän lisätään fyysinen rasitus ja liikkuminen. Käymällä nämä kurssit, on mahdollista osallistua vapaassa järjestyksessä kaikille muille jaksolle, paitsi kurssille 6 ja 7. Taktinen kivääri 6 sisältää toiminnan pimeällä ja 7 kattaa testa-

uksen. Testiammunnat ovat mahdollisia vasta, kun on mitä testata eli perusopinnot tulee olla suoritettuna ennen ”näyttökoea”. Laina-aseita on myös tarjolla nopeille ilmoittautujille. Vaikka aiheotsikot vuosittain toistuvat samoina, niin jokaisen kurssin sisältö kehitty jatkuvasti aina edellisen pohjalta. Kertaus tekee tässäkin mestarin ja mestaritan harjoittelevat aina.

Reserviläisten pienoiskiväärin piirinmestaruuskilpailut 5.5. Nivalassa Pyssymäellä

Tulokset:

60 ls makuu

Y: stm Mika Kaarta, Kalajoki 584
Y 50: tykkimies Jouni Helander, Nivala 567 (14 x) alik. Yrjö Uusivirta, Nivala 567 (10 x)
Y 60: korpraali Veikko Kaarta, Kalajoki 582, korpraali Eero Marjakangas, Ylivies-

ka 567, alik. Matti Ylikoski, Nivala 561, korpraali Jukka Saukko, Nivala 515, majuri Yrjö Muilu 452
Y 75: kapt. Alpo Hakala, Kokkola 566, korpraali Kallervo Simi, Ylivieska 565

3 x 20 ls

Y 50: alik. Yrjö Uusivirta, Nivala 531, korpraali Jouni Helander, Nivala 528

Vaasan Marssi

Vaasan Marssi tarjoaa taas ainoana kansainvälisenä kotimaan marssitapahtumana MPK:n osastossa marssiville edullisen osallistumispaketin 12.–14.8. Tavoitteena on marssia kootusti 21 km:n reitti kolmena peräkkäisenä päivänä. Mikäli tämä ei so-

vi aikatauluun, voi mainiosti osallistua pelkästään yhden päivän suoritukseen. Jos taas 21 km:n matka ei tunnu riittävän haasteelliselta, on tarjolla lauantaina ja sunnuntaina myös 30 km:n tai 42 km:n reitit. Minkä tahansa vaihtoehdon valitseekin,

niin luvassa on jälleen upea tapahtuma kansainvälisessä ilmapiirissä kauniissa maisemissa ja hyvässä seurassa. Vaasan Marssin suorittanut voi lunastaa itselleen myös kävelypassin ja ryhtyä keraamaan kävelyleimoja kansainvälisistä tapahtumista.

Ajokortti-ilta Käyttöauton tiloissa Kokkolassa 22.3.2016

Autokilta ja Reserviläiset olivat kutsuneet kaikki asiasta kiinnostuneet koolle, "uskontoon ja puoluekantaan katsomatta" niin kuin on joskus tapana asiat ilmaista. Illan aiheena kaikessa yksinkertaisuudessaan oli ajokortti, sekä siihen liittyvät uudistukset ja muutokset nyt ja tulevaisuutta ajatellen. Uudistuksia ja muutoksia on tullut melkoinen määrä, ihan lyhyessä ajassa, joten tällainen tilaisuus oli täysin paikallaan.

Asiat koskettaa ensisijaisesti niitä henkilöitä joilla on edessään ajokortin uusiminen, lain säälimätön koura vaatii näin kun tulee tiettyyn ikään? Meitä reserviläisiä alkaa olla enenevässä määrin tämän vakavan asian edessä, etenkin ne jotka ovat ammattinsa kuljetusalalta valinneet!

Illan isäntinä ja kokoonkutsujina olivat ajotutkintojen vastaanottajat Matti Lukkarila ja Lars Suomela Ajovarma/Trafi, he ovat alan pitkäaikaisia ammattilaisia.

Heidän esimiehensä Jarkko Salmela jakoi ohjetta ja tietoa kuinka tästä edes olisi syytä toimia, kuinka ajokortin uusiminen tulisi sujuvasti tehdä ja mistä nämä palvelut tulevaisuudessa saadaan. Käyttöauton puolesta tervetulo puheenvuoron esitti paikallisojohtaja Juha Vainionpää, esitellen Käyttöauton

toimintaa ja tarjoillen pullakahvit kaikille osallistujille. Tapahtuma oli saanut myönteisen vastaanoton, noin parikymmentä asiasta kiinnostunutta oli saapunut kuulemaan, esittämään teräviä kysymyksiä ja päivittämään tietokantaansa. Kävi täysin selväksi, että tällaisia infotilaisuuksia tarvitaan

edelleen.

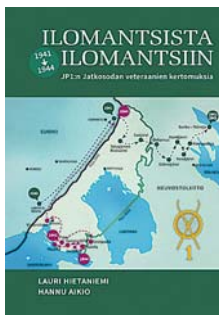
Jonkinlainen "aasinsilta" löytyi myös kysymykseen, "miten tämä liittyy puolustusvoimiin"? Yksinkertainen" kapulasilta" lienee se, että ellei ole sitä siviilikorttia, ei ole sitä PV: korttiaakaan!

Teksti ja kuvat:
Eero Muhonen

Ilomantsista Ilomantsiin 1941–1944 JP 1:n jatkosodan veteraanien kertomuksia

Harvat sotakirjat keskittyvät laajemmin yhden joukko-osaston taistelijoiden aitoihin henkilökohtaisiin kokemuksiin. Tämä kirja sisältää 38 taistelijan 91 tarinaa. Ne on koottu pääosin Jääkäripataljoona 1:n taistelijoiden kirjallista muistelmista ja haastatteluiden ääni- ja kuvataallenteista. Tarinat on sovitettu yhteen sotahistoriallisen tiedon kanssa loogisella ja havainnollisella tavalla. Tämän Marskin luottopataljoonan jatkosodan tappiot olivat n. 270 kaatunutta ja yli tuhat haavoittunutta.

Lauri Hietaniemi on ke-

rännyt aineiston 15 vuoden aikana. Hänen isänsä palveli JP 1:ssä hyökkäys- ja

asemasotavaiheiden aikana. Idea tallentaa muistot kirjaksi syntyi, kun vielä oli elossa JP 1:n veteraaneja. Kirja sisältää 37 kuvaa ja yhdeksän karttaa, jotka helpottavat lukijaa seuraamaan tarinoiden kokonaiskuvaa. Kirjan tarinat ovat totuuden mukaisia, ne liikuttavat lukijaa sodan aitoudella ja myös huumorillakin.

Tapahtumat ovat johtaneet tekijät pohtimaan jatkosodan keskeisiä johtopäätöksiä: suurhyökkäyksen pysäyttämistä 1944 ja taistelijoiden kestämisestä. Näihin myös veteraanit antoivat oman

panoksensa. Kirjoittajista Lauri Hietaniemi on filosofian tohtori, reservin kapteeni. Hannu Aikio on eversti evp ja toiminut mm. Jääkäriprikaatin komentajana Sodankylässä. Molemmat ovat JP 1:n perintöä vaalivan Jääkäriprikaatin killan jäseniä.

Jääkäripataljoonan miehistössä arvioidaan palvelleen jatkosodan aikana yhteensä noin 200 Keski-Pohjanmaan taistelijaa.

Lisätiedot ja tilaukset: Lauri Hietaniemi email: laurihietaniemi35(at)gmail.com tai gsm 040 553 2764.

**POHJANMAAN
MAANPUOLUSTAJA**

Pohjanmaan Maanpuolustaja on seuraavien yhdistysten tiedotus- ja jäsenlehti:

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry, Vaasan Reserviupseeri-piiri - Vasa Reserv-officersdistrikt ry, Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kilta ry, Österbottens Försvarsgille-Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf, Vaasan Maanpuolustuksen naiset ry ja Keski-Pohjanmaan Meripelastajat ry.

Päätoimittaja:
Heikki Pääjärvi,
Lähdetie 4,
68600 Pietarsaari,
puh. 040 519 9955,
e-mail: paajarvi@multi.fi

Lehtityöryhmä:
Raimo Latvala,
Heikki Pääjärvi,
Markku Takala ja
Kinmo Tastula.

Lehden talous:
Rauno Hautaaho
Ajurintie 28
67100 Kokkola
puh. 040-581 7412
e-mail: rauno.hautaaho@sok.fi

Pankki
Nordea Kokkola
106530-204150

**Seuraava
Pohjanmaan
Maanpuolustaja**

**3/2016: lokakuu.
Aineisto 19.9.2016**

Osoitteenmuutokset:
RES ja RUL:
Jäsensihteeri
Virpi Kukkonen
(MPY Oy)
Puh (09) 4056 2011,
Sähköposti:
jasenasiat@rul.fi

Autojoukkojen Kilta
Ari Olli 050 375 4257
ari.am.oli@gmail.com

Kokkolan meriosasto
Jari Kivioja 050-5311463

Sivunvalmistus
Päivi Kultalahti
Kuvanvalmistus:
Ari Alalantala

Paino:
Botnia Print Oy
Kokkola
Painos: 7 000 kpl

Aineistopäivät:

Talvisodan päättyminen 13.3.
Marskin syntymäpäivä 4.6.
Haminan rauha 1809 19.9.
Itsenäisyyspäivä 6.12.

**Jakobstads reservofficersklubb rf. –
Pietarsaaren Reserviupseerikerho ry .
ja – och
Pietarsaaren Seudun Reserviläiset ry –
Jakobstadsnejdens Reservister rf.**

SÄÄNTÖMÄÄRÄISET SYYSKOKOUKSET
torstaina 6.10.2016 klo 18.00.

Pietarsaaren lukio.
Luennoitsijasta ilmoitetaan myöhemmin.

Tervetuloa!

Johtokunnat

STADGEENLIGA HÖSTMÖTEN
torsdagen den 6.10.2016 kl 18.00

vid Jakobstads Gymnasium.
Om föreläsare meddelas senare.

Välkomna!

Styrelserna

06-723 5477
Pietarsaari

PRISMA-CENTER
Jakobstad

VAPAAEHTOINEN MAANPUOLUSTUSKOULUTUS

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
POHJANMAAN MAANPUOLUSTUSPIIRI

Piiripäällikkö Jukka Torppa
jukka.torppa@mpk.fi
puh. 040 485 4744

Koulutussihteeri Rhea Nykvist
p. 0400 395 909
rhea.nykvist@mpk.fi

MPK:n pistoolihankinta toteutui

Maanpuolustuspiirin pääharjoitus PAUHA16 toteutui erinomaisesti. Kiitokset siitä kuuluu harjoituksen johto- ja tukitehtäviin osallistuneille toimijoille, kurssinjohtajille, kouluttajille ja kurssilaisille puolustusvoimia unohtamatta. Suurimmillaan harjoituksen vahvuus oli 432 osallistujaa. Harjoitukseen tutustunut valtakunnallinen vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta koki tutustumiskäynnin hyödyllisenä ja silmiä avaavana tapahtumana. Myönteistä huomiota sai erityisesti se, että harjoituksen johto- ja tukitehtävissä toimivien reserviläisten tehtävät harjoituksessa olivat vahvasti sidoksissa heidän sodan ajan tehtäviin. Lisää harjoituksesta voi lukea toisaalta tästä lehdestä.

Kevään aikana reserviläisten mahdollisuudet ase- ja ampumakoulutuksen järjestämiseen ovat parantuneet lehden levikki-alueella. Maanpuolustuspiirin koulutus- ja tukiyksiköt ovat saaneet käyttöönsä 9 x 19 mm:n CZ 75 Compact-pistoolleita. Pistoolleilla suoritettavien ase- ja ampumakoulutustapahtumien suunnittelu on käynnissä ja niiden toteutus alkaa syksyn aikana. Koulutustapahtumat lisätään koulutuskalenteriimme loppukesän ja syksyn aikana.

Kesä ja alkusyksy tarjoavat alueemme reserviläisille useita koulutustapahtumia omien sotilaallisten taitojen kehittämiseen. Lohtajalla elokuussa järjestettävän RANNIKKOMYRSKY16 -harjoituk-

Pistoolihankinnan myötä ase- ja ampumakoulutuksen tarjonta laajenee (kuva Hannu Maunula).

sen teimana on sovellettu jalkaväkitaistel- ja koh-teensuojauuskoulutus, jossa toimintaa elävöitetään Porin prikaatin KASI-simulaattorijärjestelmällä. Syyskuun ensimmäisenä viikonloppuna Maalahdessa järjestettävän HÄJY16-harjoituksen koulutustarjonnasta löytyy Tukialueen taistelun perusteet -kurssi, jonne voivat MPK:n kotisivujen kautta hakeutua paikallis- ja maakuntajoukkojen tehtävistä kiinnostuneet sijoituskelpoiset reserviläiset.

Kurssille ilmoittautuneiden reserviläisten tiedot toimitetaan Pohjanmaan aluetoimistolle, joka valitsee kurssilaiset ja toimittaa heille VEK-kutsut. Samaa periaatetta noudatetaan VUORI16-harjoituksessa toteutettavalla Huollon suojaus -kurssilla, tosin sillä erotuksella, että lopullisen vallinnan kurssilaisista tekee koulutuksen tilannut 3. Logistiikkarykmentti.

Harjoitusten lisäksi koulutustarjonnassa on useita monipuolisia koulutustapahtumia, joihin voi tutustua syvemmin kotisivujemme koulutuskalenterin kautta. Tiedotamme toiminnasta myös Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksiköiden Facebook-sivuilla.

Hyvää kesää ja lämpimät onnitukset kaikille 4.6. ylennetyille reserviläisille!

Jukka Torppa
Piiripäällikkö

"Kesä ja alkusyksy tarjoavat reserviläisille useita koulutustapahtumia omien sotilaallisten taitojen kehittämiseen (kuva Jouko Liikanen)"

Keski-Pohjanmaa

Ykspääll Jukka Torppa
jukka.torppa@mpk.fi
puh. 040 485 4744
www.mpk.fi/keski-pohjanmaa
www.facebook.com/kpkotu

Koulpääll Jani Pikkarainen
jani.pikkarainen@mpk.fi
puh. 050 553 6828

Koulutustarjonta

PV:n tilaama sotilaallinen koulutus

KPK:n hallinto- ja huoltopäivä	20.8.	Lohtaja
Tukialueen taistelun perusteet / HÄJY16	3.–4.9.	Maalahti
Taktinen taistelukentän ensiapu 1 (TTEA 1) / HÄJY 16 3.–4.9.		Maalahti
Tukialueen taistelu 2 / HÄJY16	3.–4.9.	Maalahti
Huollon suojaus / VUORI16	16.–18.9.	Haapajärvi

Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

Maaliosasto- ja tukitoiminta / FINNSNIPIER16	1.–3.7.	Lohtaja
FINNSNIPIER16	1.–3.7.	Lohtaja
Ristinevan räkki / Polkupyörämarssi	2.7.	Kälviä
Köysilaskautuminen	2.–3.7. Vaasa ja Seinäjoki	
Dunckers dag	4.–6.7.	Ruotsi
Perinneaseamunnat / Pyhäjärvi	6.7.	Pyhäjärvi
Naisten ase- ja ampumakoulutus	16.7.	Perho
RK PM -ampumakilpailu 150m RA7 ja rk kenttä	1.8.	Vaasa
Suunnittelu ja valmistelu / ÄRJY 16	3.8.–15.10.	Vaasa
Jalkaväkijoukkueen taistelu/RANNIKKOMYRSKY16 5.–7.8.		Lohtaja
Kenttähuolto / RANNIKKOMYRSKY	16.5.–7.8.	Lohtaja
Taistelijan tiedustelukurssi 1 / RANNIKKOMYRSKY 16 5.–7.8.		Lohtaja
Taktinen kivääri 2	6.–7.8.	Vaasa
Kuntotesti / Lestijokilaakso	9.8.	Kannus
Kansainvälinen Vaasan Marssi	12.–14.8.	Vaasa
Tutustuminen Lohtajan ampuma- ja harjoitusalueeseen / OP 13.8.		Lohtaja
Ase- ja ampumakoulutus / JEPEN PYTTY	14.8.	Haapajärvi
Kuntotesti / Kokkola	15.8.	Kokkola
Sotilaskouluttajien varustarkastus ja huoltokoulutus 20.8.		Lohtaja
AK –pohjaisen reserviläiskiväärin käsittelyn peruskurssi 20.–21.8.		Vaasa
Cooper-testijuoksu 12min / Laihia	25.8.	Laihia
Perinneaseamunnat / Perho	27.8.	Perho
Sotilaspoliisitehtävien aseenkäyttölanteet	27.–28.8.	Vaasa
Pistoolin turvallinen peruskäsittely	27.–28.8.	Vaasa
MilFight -jatkokurssi (syyskausi 2016)	1.9.–30.12.	Vaasa
MilFight -PERUSTEKNIKKALEIRI ALOITTELIJOILLE 3.–4.9.		Vaasa
Kuntotesti / Pietarsaaren seutu	6.9.	Pedersöre
Maakuntakomppanian coopertesti	8.9.	Vaasa
Kustinfanteri 1	10.–11.9.	Jakobstad
Taktinen kivääri 3	10.–11.9.	Vaasa
Ase- ja ampumakoulutus / Halsua	10.–11.9.	Halsua
Ase- ja ampumakoulutus / Kaustinen	11.9.	Kaustinen
Kurssiväapeliokoulutus KOTU-yksikön henkilöstölle 14.–25.9		Vaasa
Tukitoiminta / VUORI16	16.–18.9.	Haapajärvi
Järjestys ja turvallisuus	16.–17.9.	Vaasa
Toimitsijat / Pystykorva SM	17.9.	Kokkola
Liikenteenohjaus	17.9.	Vaasa
Ase- ja ampumakoulutus / GC Pietarsaari	17.9.	Pietarsaari
Tarkka-ammunta pienoiskiväärillä 3	17.–18.9.	Vaasa
Maakuntakomppanian coopertesti	22.9.	Vaasa
PV:n materiaalikoulutus	23.9.	Vaasa

Varautumisen ja turvallisuuden koulutus

PM pienoiskiväärikipailut 60ls makuu ja 3x20 asentokilpailu 7.8.		Vaasa
Vattaja päivä / Lohtajan koulu	18.8.	Lohtaja
Kokkolan suomenkielisen lukion maastokurssi	18.–19.8.	Lohtaja
MilFight -PERUSTEKNIKKALEIRI ALOITTELIJOILLE 3.–4.9.		Vaasa
Nuorten maastokurssi / VUORI16	16.–18.9.	Haapajärvi
Pietarsaaren lukion turvakurssi	30.9.–2.10.	Lohtaja

Lisätietoa ja ilmoittautuminen www.mpk.fi/koulutuskalenteri

Pohjanmaa

Ykspääll Juha Ala-aho
juha.ala-aho@mpk.fi
puh. 040 756 9960

Koulpääll Hannu Maunula
hannu.maunula@mpk.fi
puh. 0500 719 283

www.mpk.fi/pohjanmaa
www.facebook.com/MPKPohjanmaanKOTU